załącznik 10 do formularza
Uchwała 37/2024 z dnia 28 sierpnia 2024 r.

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
ANGELUSA SILESIUSA

KATALOG PRZEDMIOTÓW

PIELĘGNIARSTWO

Studia pierwszego stopnia

ROK AKADEMICKI 2024/2025

Moduł A. Nauki podstawowe / Module A: Basic Sciences

1. Anatomia / Anatomy
2. Fizjologia / Physiology
3. Patologia / Pathology
4. Genetyka / Genetics
5. Biochemia i biofizyka / Biochemistry and Biophysics
6. Mikrobiologia / Microbiology and Parasitology
7. Farmakologia / Pharmacology
8. Radiologia / Radiology

Moduł B. Nauki społeczne i humanistyczne / Module B: Social Sciences and Humanities

9. Psychologia / Psychology
10. Socjologia / Sociology
11. Pedagogika / Pedagogics
12. Prawo medyczne / Medical law
13. Zdrowie publiczne / Public Health
14. Język angielski 1,2 / English Language 1,2

Moduł C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej / Module C: Science in the Basics of Nursing Care

15. Podstawy pielęgniarstwa 1,2 / The Basics of Nursing 1,2
16. Promocja zdrowia / Health Promotion
17. Podstawowa opieka zdrowotna 1,2 / Basic Health Care 1,2
18. Dietetyka / Dietetics
19. Badanie fizykalne / Physical Examination
20. Etyka zawodu pielęgniarki / Ethics for Nurses
21. Zakażenia szpitalne / Hospital Infections
22. Organizacja pracy pielęgniarskiej / Organization of Nursing Work
23. System informacji w ochronie zdrowia / Information System in Health Care
24. Język migowy/ Sign Language
25. Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej / Collaboration in Health Care Teams

Moduł D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej / Module D: Specialty Care Sciences

26. Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne 1,2 / Internal Diseases and Nursing in Internal Medicine 1,2
27. Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne 1,2 / Pediatrics and Pediatric Nursing 1,2
28. Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne 1,2 / Surgery and Surgical 1,2
29. Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne / Obstetrics, Gynecology and Obstetric and Gynecological Nursing
30. Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne / Psychiatry and Psychiatric Nursing
31. Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia / Anesthetics and Nursing in Life-Threatening Situations
32. Podstawy rehabilitacji / Basis of Rehabilitation
33. Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne / Neurology and Neurological Nursing
34. Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne / Geriatrics and Geriatric Nursing
35. Opieka paliatywna / Palliative Care
36. Badania naukowe w pielęgniarstwie 1,2 / Academic Research in Nursing 1,2
37. Pielęgniarstwo opieki długoterminowej / Long Term Care in Nursing
38. Podstawy ratownictwa medycznego / Basics of Emergency Medical Service

Inne/Other

39. Wychowanie fizyczne 1,2 / Physical Education 1,2
40. Bezpieczeństwo i higiena pracy / Occupational Health and Safety

Moduł A. Nauki podstawowe
Module A: Basic Sciences

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Anatomia/ Anatomy	P.MA.1.A.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł A: Nauki podstawowe	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	I rok, semestr 1	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**3**
30	30					CSM	Szpital		20	

Cele przedmiotu

Celem jest przekazanie studentom wiedzy o budowie ciała ludzkiego, wskazanie ważności nauki anatomii czynnościowej w odniesieniu do sytuacji praktycznych oraz wyrobienie umiejętności rozpoznawania zasadniczych struktur na fantomach i w atlasach, jak i w odniesieniu do topografii żywego człowieka.
Student powinien posługiwać się mianownictwem anatomicznym, uzyskać umiejętność ogólnego opisu poszczególnych narządów i części ciała człowieka, określenia ich lokalizacji. Nabytą wiedzę i nabyte umiejętności student powinien wykorzystywać dla celów diagnostycznych i terapeutycznych w różnych dyscyplinach pielęgniarstwa.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno – stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna

	K.A.W1.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego
	K.A.U1.
P_U02	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych
	K.A.U2.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Wiadomości wstępne, mianownictwo anatomiczne. Organizm jako całość. Ogólna budowa ciała człowieka, linie, osie i płaszczyzny ciała. Symetria, asymetria, metameria.	P_W01
2. Budowa i czynność komórek, tkanek, narządów. Rodzaj i budowa tkanek.	P_W01
3. Powłoka wspólna.	P_W01
4. Układ narządów ruchu: bierny i czynny. Kości i ich połączenia: ogólna budowa kości i ich rola biologiczna. Szpik kostny. Budowa stawów i ich mechanika. Składowe szkieletu osiowego i szkieletu kończyn wraz z ich obręczami.	P_W01
5. Czynny układ ruchu - układ mięśniowy człowieka. Ogólna budowa mięśni i ich narządów pomocniczych. Topograficzny podział mięśni. Mięśnie oddechowe.	P_W01
6. Układ trawienny, budowa i funkcje. Topografia, budowa i czynność kolejnych składowych układu pokarmowego: jamy ustnej, przełyku, żołądka, jelit: cienkiego i grubego, dużych gruczołów trawiennych: wątroby i trzustki. Otrzewna jej znaczenie. Przestrzeń pozaotrzewnowa.	P_W01
7. Układ moczowo –płciowy. Budowa nerek, dróg moczowych. Narządy płciowe.	P_W01
8. Budowa i funkcje układu naczyniowego: krwionośnego i limfatycznego. Węzły chłonne, grasica, śledziona. Specyfika naczyń żylnych, tętniczych, włosowatych i limfatycznych.	P_W01
9. Budowa serca, układ przewodzący, unaczynienie, unerwienie. Krążenie płodowe.	P_W01
10. Budowa i funkcje układu oddechowego. Opłucna i jamy opłucnowe.	P_W01
11. Układ nerwowy. Specyfika tkanki nerwowej, połączenia nerwowe, drogi nerwowe. Morfologia somatycznego i autonomicznego układu nerwowego. Ośrodki korowe, zwoje nerwowe. Układ komorowy mózgowia i rdzenia. Płyn mózgowo – rdzeniowy.	P_W01
12. Układ dokrewny.	P_W01
13. Układ narządów zmysłów.	P_W01
14. Zróżnicowanie budowy anatomicznej zależne od wieku.	P_W01
ĆWICZENIA	
1. Układ bierny ruchu. Topografia, nazewnictwo, połączenia i zakresy ruchu w stawach układu kostnego. Umiejętność nazwania i zlokalizowania poszczególnych kości szkieletu ludzkiego. Miejsca narażone na złamania kości i zerwania więzadeł. Zakresy ruchu w stawach.	P_U01, P_U02
2. Układ czynny ruchu. Grupy czynnościowe mięśni w powiązaniu z poszczególnymi częściami ciała i stawami. Mięśnie głowy, szyi i tułowia. Mięśnie kończyn i obręczy miednicznej.	P_U01, P_U02
3. Układ krążenia. Krążenie duże i krążenie małe. Budowa serca. Znajomość czynności zastawek serca, krążenie wieńcowe, układ przewodzący serca. Lokalizacja elektrod w badaniu EKG. Krwiobieg mały. Unaczynienie ciała, przebieg i nazewnictwo głównych tętnic i naczyń żylnych. Zakres ukrwienia.	P_U01, P_U02
4. Układ chłonny – topografia składowych, duże naczynia chłonne.	P_U01, P_U02
5. Podział układu nerwowego. Pojęcia: neuron, zwój, splot. Ogólny podział mózgowia, ukształtowanie kory mózgowej, jądra podkorowe. Płaty kresomózgowia, bruzdy i zakręty. Ośrodki podwzgórza i pnia mózgu. Rdzeń kręgowy: budowa, nerwy rdzeniowe i sploty. Nerw przeponowy, pośrodkowy, promieniowy, łokciowy, udowy i kulszowy. Przykłady dróg	P_U01, P_U02

domózgowych i odmózgowych. Opony, przestrzenie podoponowe. Układ nerwowy obwodowy, nerwy czaszkowe i rdzeniowe. Znajomość głównych splotów nerwowych i zakresu ich unerwienia. Układ nerwowy wegetatywny. 6. Budowa układu oddechowego, kolejność, topografia i budowa poszczególnych składowych. Zatoki przynosowe. Budowa płuc: płaty, segmenty, naczynia krwionośne, czynność. Opłucna i jej znaczenie. 7. Układ moczowy. Topografia składowych. Układ płciowy męski. Układ płciowy żeński. Dno miednicy. 8. Topografia składowych układu pokarmowego, czynność. Sąsiedztwo. Powierzchnie. 9. Topografia gruczołów dokrewnych, budowa narządów zmysłu	P_U01, P_U02 P_U01, P_U02 P_U01, P_U02 P_U01, P_U02
SAMOKSZTAŁCENIE Studiowanie literatury. Opracowanie wybranych okolic ciała w ujęciu przekrojowym – opisanie składowych w tym układu ruchu, unerwienia, unaczynienia.	P_W01 P_U01, P_U02 P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład: opis, wykład informacyjny, wykład problemowy, prezentacja

Ćwiczenia: seminarium, dyskusja, pokaz, praca z tekstem, praca z książką-atlasem

Inna forma: prezentacja, samokształcenie

Zalecana literatura

Podstawowa

1. Gołąb B., Podstawy anatomii człowieka: podręcznik dla studentów, PZWL, Warszawa 2008
2. Aleksandrowicz R., Ciszek B., Mały atlas anatomiczny, PZWL, Warszawa 2015
3. Sokołowska – Pituchowa J.(red.), Anatomia człowieka, PZWL, Warszawa 2011

Uzupełniająca

1. Michajlik A., Ramotowski W., Anatomia i fizjologia człowieka, PZWL, Warszawa 2009
2. Bochenek A., Anatomia człowieka, t. 1–5, PZWL, Warszawa 2010

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01	Egzamin w formie pisemnej: test jednokrotnego wyboru: min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna. 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry
Umiejętności:	P_U01, P_U02	Ocena orientacji anatomii (na fantomach); ocenianie ciągłe (pytania otwarte); min. dwa kolokwia opisowe (80% oceny końcowej) Ocena z ćwiczeń wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry

		91%-100% bardzo dobry
Kompetencje społeczne:	P_K07	Studiowanie literatury i przygotowanie opisu wybranej okolicy ciała w ujęciu przekrojowym Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	60
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	10
Opracowanie wybranych okolic ciała w ujęciu przekrojowym, opisanie składowych w tym układu ruchu, unerwienia, unaczynienia	10
Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	3
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Fizjologia/ Physiology	P.MA.2.F.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł A: Nauki podstawowe	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	I rok, semestr 1	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**		
	Wymagania wstępne	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**3**
30	20					CSM	Szpital		20	

Cele przedmiotu	
Poznanie zasad funkcjonowania poszczególnych narządów organizmu ludzkiego; zrozumienie podstaw przemian biochemicznych zachodzących w organizmie człowieka oraz kształtowanie logicznej interpretacji faktów i wyników wykonywanych doświadczeń z zakresu fizjologii człowieka.	
Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyna górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna)
	K.A.W1.
P_W02	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych oraz elektrofizjologicznych
	K.A.W2.

P_W03	udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy
	K.A.W3.
P_W04	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu
	K.A.W4.
P_W05	podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego
	K.A.W5.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystuje znajomość topografii narządów ciała ludzkiego
	K.A.U1.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Podstawy ogólne i komórkowe fizjologii. Charakterystyka i istota procesów fizjologicznych.	P_W01 P_W04
2. Pojęcie homeostazy – środowisko wewnętrzne organizmu. Kontrola czynności układów.	P_W03
3. Fizjologia komórki: struktury komórkowe i ich funkcje. Budowa i funkcje błony komórkowej.	P_W02 P_W04
4. Przekaźnictwo nerwowo-mięśniowe – budowa płytki nerwowo-mięśniowej. Funkcje pnia mózgu, zwojów podstawy i móżdżku. Fizjologiczne podstawy wyższych czynności nerwowych: mowa, pamięć, uczenie.	P_W02 P_W04
5. Podstawy hemodynamiki. Układ krążenia. Teoretyczne podstawy elektrokardiografii.	P_W02
6. Krew: homeostaza układu krwionośnego, krzepnięcie i fibrynoliza. Krążenie narządowe. Cechy tętniczego i żylnego zbiornika krwi. Krążenie w naczyniach włosowatych.	P_W03
7. Wymiana i transport gazów (tlenu, dwutlenku węgla). Podstawowe pojęcia mechaniki oddychania.	P_W01 P_W04
8. Nerki, ich czynność. Nerkowy przepływ krwi; filtracja kłębuszkowa. Zagęszczanie i rozcieńczanie moczu. Zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej i mechanizmy ich kompensacji.	P_W01 P_W04
9. Fizjologia przewodu pokarmowego: czynność poszczególnych odcinków.	P_W04
10. Hormony: definicje, wydzielanie, funkcje. Charakterystyka fizyczna i chemiczna hormonów; mechanizmy działania hormonów. Mechanizmy kontroli hormonalnej (homeostaza, sprzężenie zwrotne, osie podwzgórzowe.	P_W04 P_W05
11. Przemiana materii; jej składowe i regulacja.	P_W02
12. Fizjologiczne podstawy zasad zdrowego stylu życia.	P_W03

ĆWICZENIA	
1. Podział i rodzaje receptorów. Czucie skórne, zapachów i smaku.	P_W02 P_U01
2. Efektory – mechanizm skurczu mięśnia. Charakterystyka mięśni szkieletowych. Odruchy z rdzenia kręgowego. Odruchy kliniczne.	P_W02 P_U01
3. Rodzaje snu i jego zaburzenia.	P_W03 P_W04 P_U01
4. Elektrokardiogram. Typy rytmów i zaburzenia przewodzenia.	P_W02 P_U01
5. Krew i jej elementy morfotyczne. Zaburzenia homeostazy (patologie). Grupy krwi.	P_W03 P_W04 P_U01
6. Pomiary częstości skurczów serca i ciśnienia tętniczego w reakcji na zmiany pozycji ciała, wysiłek statyczny i dynamiczny. Omówienie praktycznego znaczenia otrzymanych wyników.	P_W02 P_W04 P_U01
7. Objętości oddechowe. Wentylacja oddechowa.	P_W03 P_W04 P_U01
8. Pojęcie klirensu i jego zastosowanie praktyczne**.**	P_W05 P_U01
9. Układy buforowe i rola układu oddechowego w regulacji równowagi kwasowo-zasadowej. Bilans energetyczny organizmu.	P_W03 P_W05 P_U01
10. Ogólne zasady aktywności ruchowej.	P_W03 P_U01
11. Osłuchiwanie klatki piersiowej.	P_W01 P_W04 P_U01
SAMOKSZTAŁCENIE Opracowanie programu rehabilitacyjnego obejmującego aktywność ruchową i zasady dietetyczne dla pacjenta chorego. Spirometria. Podstawowe mechanizmy regulujące czynność oddychania.	P_W03 P_W04 P_W05 P_U01 P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład: opis, wykład informacyjny, wykład problemowy, prezentacja, studium przypadku

Ćwiczenia: seminarium, metoda samodzielnych doświadczeń, dyskusja, pokaz, studium przypadku, symulacje

Inna forma: prezentacja, studium przypadku, samokształcenie

Zalecana literatura

Podstawowa

1 .Borodulin-Nadzieja L., Fizjologia człowieka. Podręcznik dla studentów licencjatów medycznych, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2005
2. Bartel H., Embriologia medyczna. Ilustrowany podręcznik dla studentów medycyny, PZWL, Warszawa 2009
3. Silbernagl S., Despopoulos A., Ilustrowana fizjologia człowieka, PZWL, Warszawa 2009
4. Traczyk Z., Trzebski A., Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej, PZWL, Warszawa 2015

5. Traczyk W., Fizjologia człowieka w zarysie, PZWL, Warszawa 2015
Uzupełniająca 1. Górski J. (red.), Fizjologiczne podstawy wysiłku fizycznego, PZWL, Warszawa 2015 2. Maśliński S., Ryżewski J. (red.), Patofizjologia. Podręcznik dla studentów medycyny, t. I–II, PZWL, Warszawa 2014 3. Michajlik A., Ramotowski W., Anatomia i fizjologia człowieka, PZWL, Warszawa 2013
Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W05	Egzamin w formie pisemnej: test jednokrotnego wyboru: min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna. 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry
Umiejętności:	P_U01	Aktywny udział w dyskusjach w trakcie ćwiczeń (20% oceny końcowej) + 2-3 kolokwia opisowe (80% oceny końcowej) Ocena z ćwiczeń wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry Zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas realizacji ćwiczeń, obecność na zajęciach, aktywny udział w ćwiczeniach; pozytywne zaliczenie kolokwium cząstkowego i jednego kolokwium końcowego; forma opisowa.
Kompetencje społeczne:	P_K07	Zaliczenie prac zaliczeniowych zleconych przez prowadzącego: ocena końcowa po przygotowaniu i omówieniu prezentacji multimedialnej Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	50
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	10
Opracowanie zagadnień utrzymania mechanizmów homeostatycznych	20
Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	3
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Patologia/ Pathology	P.MA.3.P.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł A: Nauki podstawowe	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	I rok, semestr 2	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**		
	Wymagania wstępne	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**3**
20	20					CSM	Szpital		20	

Cele przedmiotu

Wyposażenie studentów w wiedzę z podstaw patofizjologii ogólnej i etiopatogenezy najważniejszych jednostek chorobowych ze zwróceniem szczególnej uwagi na ich patomechanizmy.
Przekazanie studentom takiego zasobu wiedzy, który pozwoli na zrozumienie odpowiedzi adaptacyjnej organizmu i procesu chorobowego, wytworzy nawyk prawidłowego myślenia medycznego niezbędnego do wykonywania praktyki zawodowej.

Ewentualne prowadzenie zajęć w formie zdalnej zapewnia osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu
	K.A.W6.

P_W02	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo – płciowego i układu nerwowego
	K.A.W7.
P_W03	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne
	K.A.W8.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych
	K.A.U2.
P_U02	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych
	K.A.U3.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Czynniki etiologiczne i patogeneza choroby. Czynność układów regulujących i integrujących w rozwoju choroby.	P_W01 P_W02 P_W03
2. Mechanizmy zachowania homeostazy. Patofizjologia homeostazy.	P_W01 P_W02 P_W03
3. Zmiany wsteczne w organizmie.	P_W01
4. Zmiany postępowe w organizmie.	P_W01
5. Zaburzenia krążenia krwi.	P_W01 P_W02 P_W03
6. Hemopoeza. Etiologia, patogeneza oraz następstwa.	P_W01 P_W02 P_W03
7. Zapalenia: klasyfikacja zapaleń.	P_W01 P_W02 P_W03
8. Reakcje wolnorodnikowe w patogenezie chorób.	P_W01 P_W02 P_W03
9. Mechanizmy produkcji i utraty ciepła. Gorączka i jej patogeneza.	P_W01 P_W02 P_W03
10. Nowotwory. Karcynogeny i karcynogeneza.	P_W01 P_W02 P_W03

11. Choroby uwarunkowane genetycznie.	P_W01 P_W02 P_W03
12. Patologia transplantacyjna.	P_W01 P_W02 P_W03
13. Patologia chorób serca i naczyń.	P_W01 P_W02 P_W03
14. Patologia układu oddechowego.	P_W01 P_W02 P_W03
15. Patologia układu trawiennego.	P_W01 P_W02 P_W03
16. Patologia nerek.	P_W01 P_W02 P_W03
17. Patologia układu hormonalnego.	P_W01 P_W02 P_W03
18. Choroby zakaźne i pasożytnicze.	P_W01 P_W02 P_W03
19. Patologia i specyfika chorób układu płciowego żeńskiego i męskiego.	P_W01 P_W02 P_W03
20. Patologia układu nerwowego ośrodkowego i obwodowego.	P_W01 P_W02 P_W03
ĆWICZENIA	
1. Zmiany adaptacyjne, uszkodzenie i śmierć komórki.	P_U01 P_U02
2. Cukrzyca, jej patomechanizm i objawy kliniczne.	P_U01 P_U02
3. Fizjologia i patologia przytarczyc.	P_U01 P_U02
4. Gospodarka wodno-elektrolitowa. Rozmieszczenie wody w ustroju, bilans wodny.	P_U01 P_U02
5. Odwodnienie i przewodnienie. Patogeneza i rodzaje obrzęków.	P_U01 P_U02
6. Patologia wstrząsu. Wstrząs jego istota i przyczyny. Fazy wstrząsu.	P_U01 P_U02
7. Wpływ hipotermii i hipertermii na organizm.	P_U01 P_U02
8. Immunologia (przeciwciała, komórki układu odpornościowego), choroby autoimmunologiczne, choroby wynikające z niedoborów odporności.	P_U01 P_U02

9. Hipoksja. Parametry tlenowe krwi w normie i patologii. Rodzaje hipoksji.	P_U01 P_U02
10. Hipotermia naturalna i sztuczna. Hipertermia i jej stany kliniczne.	P_U01 P_U02
11. Wpływ stresu na organizm człowieka.	P_U01 P_U02
12. Środki psychoaktywne i ich wpływ na organizm.	P_U01 P_U02
13. Patologia środowiskowa i stanu odżywienia.	P_U01 P_U02
SAMOKSZTAŁCENIE Przygotowanie prezentacji na jeden z podanych przez wykładowcę tematów.	P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład: prezentacja, wykład informacyjny, opis

Ćwiczenia: prezentacja, dyskusja, obserwacja, ćwiczenia laboratoryjne

Inna forma: samokształcenie

Zalecana literatura

Podstawowa

1. Chosia M., Domagała W., Urasińska E., Podstawy Patologii, PZWL, Warszawa 2018
2. Olszewski T.W. (red. wyd. polskiego)., Patologia, wyd. 2, Edra Urban & Partner, Wrocław 2018

Uzupełniająca

1.Maśliński S., Ryżewski J., Patofizjologia. Podręcznik dla studentów medycyny, t. I–II, PZWL, Warszawa 2014

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W03	Egzamin: test jednokrotnego wyboru: min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna Skala oceniania: <= 59 – ndst >= 60% - dst >= 70%- dst plus >= 80%- dobry >= 90% - dobry plus >= 96%- bardzo dobry
Umiejętności:	P_U01 - P_U02	Dwa kolokwia pisemne - 20 pytań jednokrotnego wyboru. Min 60 % poprawnych odpowiedzi - ocena pozytywna

		Skala oceniania: <= 59 – ndst >= 60% - dst >= 70%- dst plus >= 80%- dobry >= 90% - dobry plus >= 96%- bardzo dobry Pozytywne zaliczenie kolokwiów jest wymogiem przystąpienia do egzaminu. Obecność na ćwiczeniach.
Kompetencje społeczne:	P_K07	Wykazanie się znajomością literatury przedmiotu. Przygotowanie prezentacji i dyskusja na wybrany temat Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	40
Przygotowanie się do zajęć	10
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	10
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie prezentacji i dyskusji	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	80
Liczba punktów ECTS	3
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Genetyka/ Genetics	P.MA.4.G.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł A: Nauki podstawowe	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	I rok, semestr 1	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**3**
30	20					CSM	Szpital		20	

Cele przedmiotu

Przekazanie studentom wiedzy z zakresu podstaw genetyki i embriologii oraz mechanizmów ewolucji. Umiejętność zrozumienia patogenezy najczęstszych chorób genetycznych i wad wrodzonych; analizowanie problemów zdrowotnych, społecznych i etycznych, które wynikają z zastosowania metod inżynierii genetycznej w medycynie. Poznanie zasad dziedziczenia cech człowieka i mechanizmów rozwoju anomalii. Sposoby diagnostyki chorób genetycznych. Formy poradnictwa genetycznego.

Ewentualne prowadzenie zajęć w formie zdalnej zapewnia osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh
	K.A.W9.

P_W02	problematykę chorób uwarunkowanych genetyczne
	K.A W10.
P_W03	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy
	K.A.W11.
P_W04	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej
	K.A.W12.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych
	K.A.U3.
P_U02	wykorzystywać wiedzę na temat chorób uwarunkowanych genetycznie w profilaktyce chorób
	K.A.U4.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY 1. Źródła zmienności, mechanizm ewolucji, specjacja, selekcja pozytywna i negatywna. 2. Budowa RNA i DNA, replikacja, transkrypcja, translacja, synteza, struktura i właściwości białek. 3. Cykl komórkowy, starzenie i śmierć komórki, podziały komórkowe, oogeneza i spermatogeneza, nondysjunkcja. 4. Loci genowe i allele, dominacja, kodominacja, geny sprzężone. 5. Mutacje genowe, chromosomowe i genomowe. Czynniki mutagenne. Genetyczne podstawy transformacji nowotworowej. 6. Prawa Mendla, odstępstwa od praw Mendla, crossing-over, mapowanie genów. 7. Determinacja płci, chromatyna płciowa, ciałka Barra, cechy sprzężone z płcią. 8. Epistaza, ekspresja genów, regulacja ekspresji u Prokariota i Eukariota, histony, epigenetyka. 9. Enzymy, bloki metaboliczne (na przykładzie przemian fenyloalaniny). 10. Eugenika, zasady poradnictwa genetycznego. Genetyka medyczna, inżynieria genetyczna, GMO, terapia genowa, klonowanie organizmów. 11. Metody diagnostyczne laboratoryjnej genetyki medycznej – metody molekularne, cytogenetyczne i cytomorfologiczne. Terapia komórkowa, terapia genowa i celowana. 12. Analiza rodowodów, współczynnik pokrewieństwa, inbred. 13. Genetyka cech ilościowych, addytywny model wariancji. 14. Genetyka populacyjna, prawo Hardy`ego-Weinberga. Dryf genetyczny.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W04 P_U01
ĆWICZENIA 1. Mitoza i mejoza. Replikacja, transkrypcja, translacja, synteza białek. 2. Mutacje genowe, chromosomowe, genomowe, poliploidalność (euploidy, aneuploidy). 3. Gametogeneza, nondysjunkcja, crossing-over. 4. Dziedziczenie cech sprzężonych z płcią, dziedziczenie grup krwi, konflikt serologiczny. 5. Analiza rodowodów dla cech autosomalnych recesywnych lub dominujących. 6. Analiza cech ilościowych. 7. Prawo Hardy`ego-Weinberga.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W04 P_U01 P_U02 P_K07

SAMOKSZTAŁCENIE Charakterystyka wybranej choroby o podłożu genetycznym - w opracowaniu należy uwzględnić: częstość występowania choroby, przyczynę (rodzaj mutacji, ewentualny sposób dziedziczenia itp.), rozpoznanie i objawy, rokowania (płodność, długość życia itp.) oraz leczenie (formy i możliwości opieki).	P_W02 P_U01 P_U02 P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład: wykład w formie prezentacji w Power Point z elementami dyskusji

Ćwiczenia: rozwiązywanie zadań i krzyżówek genetycznych

Inna forma: samokształcenie: sporządzenie i zreferowanie krótkiego opracowania na temat wybranej choroby uwarunkowanej genetycznie

Zalecana literatura

Podstawowa

1.Fletcher H, Hickey I., Genetyka. PWN, Warszawa 2022
2. Drewa G, Ferenc T., *Genetyka medyczna. Podręcznik dla studentów*. Urban & Partner, Wrocław 2020
3. Węgleński P. -red., *Genetyka molekularna.* PWN, Warszawa 2015
4.Tobias E, Connor M, Ferguson-Smith M., *Genetyka medyczna.* PZWL, Warszawa 2014

Uzupełniająca

1.Węgrzyn P (red.), Genetyka w ginekologii i położnictwie, PZWL, Warszawa 2018
2.Kurnatowski P, Kurnatowska AJ, Wójcik A., Wybrane zagadnienia z genetyki wraz z zadaniami. Wydawnictwo PWSZ, Wałbrzych 2018
3.Bradley J, Johnson D, Pober B., Genetyka medyczna. PZWL, Warszawa 2016

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W04	Test zaliczeniowy w formie pisemnej, 40 krótkich pytań otwartych (wyjątkowo niektóre pytania mogą być zamknięte). Test trwa 90 min. Udzielenie pełnej właściwej odpowiedzi na każde pytanie daje 1 pkt., a niepełnej ½ pkt. Do zaliczenia wymaganych jest 60% maksymalnej liczby punktów, a większa ich liczba jest oceniana wg skali: 0-23,5 [**2**], 24,0-27,0 [**3**], 27,5-30,0 [**3+**], 30,5-33,5 [**4**], 34,0-36,5 [**4+**], 37,0-40,0 [**5**]
Umiejętności:	P_U01 - P_U02	Bieżąca kontrola wiedzy w formie krótkich (do 10 min.) sprawdzianów. Test zaliczeniowy w formie pisemnej, 30 pytań otwartych sprawdza umiejętności praktyczne rozwiązywania zadań. Test trwa 70 min. Udzielenie pełnej właściwej odpowiedzi na każde pytanie daje 1 pkt., a niepełnej ½ pkt. Do zaliczenia wymaganych jest 60% maksymalnej liczby punktów, a większa ich liczba jest oceniana wg skali: 0-17,5 [**2**], 18-20 [**3**], 20,5-22,5 [**3+**], 23-25 [**4**], 25,5-27,5 [**4+**], 28-30 [**5**]
Kompetencje społeczne:	P_K07	Sporządzenie i zreferowanie krótkiego opracowania dotyczącego charakterystyki wybranej choroby o podłożu genetycznym. W opracowaniu należy uwzględnić nazwę choroby, częstość występowania, przyczynę, rozpoznanie i objawy, rokowania oraz leczenie (formy i możliwości opieki).

		Przygotowane opracowanie po jego zreferowaniu na forum grupy/roku jest dyskutowane i jeśli spełnia wymogi jest oceniane pozytywnie Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	50
Przygotowanie się do zajęć	10
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	10
Przygotowanie projektu/eseju/prezentacji	10
Studiowanie literatury	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	3
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Biochemia i biofizyka/ Biochemistry and Biophysics	P.MA.5.B.I.B.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł A: Nauki podstawowe	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	I rok, semestr 1	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**2**
30	20					CSM	Szpital		10	

Cele przedmiotu

Celem wykładów i ćwiczeń laboratoryjnych jest zaznajomienie studentów z podstawowymi prawami chemicznymi i fizycznymi do opisu procesów zachodzących w organizmach żywych pod wpływem działania zewnętrznych czynników fizycznych. Student zapoznaje się z klasyfikacją związków chemicznych wykorzystywanych w farmakologii i medycynie oraz z podstawowymi obliczeniami chemicznymi. W czasie ćwiczeń laboratoryjnych student nabywa umiejętności samodzielnego przeprowadzania doświadczeń oraz opracowywania wyników.

Ewentualne prowadzenie zajęć w formie zdalnej zapewnia osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne)

	K.A.W13.
P_W02	witaminy, aminokwasy, nukleozydy, monosacharydy, kwasy karboksylowe i ich pochodne, wchodzące w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych
	K.A.W14.
P_W03	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie
	K.A.W15.
P_W04	wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące
	K.A.W16.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki
	K.A.U5.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Cukry – podział, budowa, właściwości	P_W02, P_K01
2. Aminokwasy, peptydy, białka – podział, budowa, właściwości	P_W02, P_K01
3. Lipidy, kwasy tłuszczowe – podział, budowa, właściwości	P_W02, P_K01
4. Podstawowe szlaki anaboliczne i kataboliczne	P_W02, P_W03, P_U01, P_K07
5. Metabolizm węglowodanów	P_W02, P_W03, P_U01, P_K07
6. Metabolizm białek	P_W02, P_W03, P_U01, P_K07
7. Metabolizm tłuszczów	P_W02, P_W03, P_U01, P_K07

8. Witaminy, makro- i mikropierwiastki	P_W02 P_W03 P_K07
9. Enzymy, koenzymy	P_W02 P_W03 P_K07
10. Błony biologiczne	P_W02 P_K07
11. Promieniowanie elektromagnetyczne, spektroskopia UV-VIS	P_W01 P_W04 P_K07
12. Biofizyka narządu wzroku	P_W01 P_W04 P_K07
13. Biofizyka narządu słuchu	P_W01 P_K07
ĆWICZENIA LABORATORYJNE	
1. Stężenia procentowe i molowe	P_W02 P_K07
2. Węglowodany – reakcje charakterystyczne	P_W02 P_U01 P_K07
3. Aminokwasy, białka – reakcje charakterystyczne	P_W02 P_U01 P_K07
4. Tłuszcze – reakcje charakterystyczne	P_W02 P_K07
5. Spektrofotometryczne oznaczanie jonów żelaza/białka	P_W01 P_W02 P_U01 P_K07
SAMOKSZTAŁCENIE Studiowanie literatury wykorzystywanej podczas ćwiczeń laboratoryjnych oraz problematyki medycznej związanej z zawodem pielęgniarki/rza	P_W01 P_W02 P_W03 P_W04 P_U01 P_K07
Metody dydaktyczne	
Wykład: Prezentacje multimedialne	

Ćwiczenia: Eksperymenty laboratoryjne
Inna forma: Samokształcenie
Zalecana literatura
Podstawowa 1. Bańkowski E. (2016). Biochemia. Podręcznik dla studentów uczelni medycznych. Edra Urban & Partner, Wrocław. 2. Pasternak K. (2019). Biochemia. Podręcznik dla studentów medycznych studiów licencjackich. PZWL, Warszawa. 3. Jóźwiak Z., Bartosz G. (2008). Biofizyka. Wybrane zagadnienia wraz z ćwiczeniami. PWN, Warszawa.
Uzupełniająca 1. Cooper A. (2010). Chemia biofizyczna. PWN, Warszawa. 2. Jaroszyk F. (2002). Biofizyka. Podręcznik dla studentów. PZWL, Warszawa.
Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W04	Pisemne kolokwium zaliczeniowe (test jednokrotnego wyboru) z treści omówionych w trakcie wykładów. Progi procentowe: 91-100% (ocena 5.0), 81-90% (4.5), 71-80% (4.0), 61-70% (3.5), 50-60% (3.0), 0-49% (2.0).
Umiejętności:	P_U01	Trzy pisemne kolokwia cząstkowe obejmujące treści programowe ćwiczeń. Progi procentowe: 91-100% (5.0), 81-90% (4.5), 71-80% (4.0), 61-70% (3.5), 50-60% (3.0), 0-49% (2.0). Samokształcenie: sprawozdania z przeprowadzonych ćwiczeń laboratoryjnych na zaliczenie.
Kompetencje społeczne:	P_K07	Sprawozdania z przeprowadzonych ćwiczeń laboratoryjnych na zaliczenie. Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	50
Przygotowanie się do zajęć	2
Przygotowanie się do zaliczenia	4
Przygotowanie raportów z przeprowadzonych ćwiczeń	2
Studiowanie literatury	2
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	2
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Mikrobiologia i parazytologia /Microbiology and Parasitology	P.MA.6.M.I.P.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł A: Nauki podstawowe	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	I rok, semestr 2	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**		
	Wymagania wstępne	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**3**
30			20			CSM	Szpital		10	

Cele przedmiotu

Zapoznanie z ogólną charakterystyką bakterii, wirusów, grzybów i pasożytów czynników etiologicznych chorób człowieka; poznanie zasad postępowania wobec pacjenta z zakażeniem bakteryjnym, wirusowym, grzybiczym i zarażeniem pasożytniczym w zakresie planowania działań przeciw epidemiologicznych oraz edukacyjnych w wybranych zakażeniach i zarażeniach.

Ewentualne prowadzenie zajęć w formie zdalnej zapewnia osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka
	K.A.W17.
P_W02	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej

	K.A.W18.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy i cykli życiowych oraz objawów chorobowych
	K.A.U6.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Diagnostyka mikrobiologiczna, pobór próbek mikrobiologicznych, metody ochrony przed drobnoustrojami.	P_W02
2. Drogi zakażeń drobnoustrojami, bariery immunologiczne, mechanizmy odporności przed drobnoustrojami.	P_W02
3. Budowa wirusów, infekcje wirusowe, znaczenie wirusów, wiroidy i priony.	P_W01
4. Przegląd chorób wirusowych.	P_W01
5. Budowa prokariontów, ruch i rozmnażanie się prokariontów, antybiotyki a mechanizmy oporności.	P_W01
6. Funkcje życiowe prokariontów: oddychanie, odżywianie się, rozkład substancji.	P_W01
7. Systematyka prokariontów, archeony, główne grupy bakterii, mikroflora i biofilmy organizmu ludzkiego.	P_W01
8. Elementy mykologii: budowa, patogenność i przegląd istotnych dla człowieka grzybów.	P_W01
9. Wstęp do parazytologii: definicja i podział pasożytnictwa, znaczenie w ekologii, epidemiologia i leczenie chorób pasożytniczych, adaptacje pasożytów.	P_W02
10. Elementy protozoologii: przegląd istotnych dla człowieka pasożytów protistowych.	P_W01
11. Ektopasożyty człowieka – przegląd.	P_W01
12. Endopasożyty człowieka – przegląd.	P_W01
LABORATORIUM	
1. Przepisy BHP i organizacja pracy w laboratorium, podstawowe wyposażenie laboratorium mikrobiologicznego.	P_W02
2. Zasady mikroskopowania i sporządzania preparatów mikroskopowych.	P_W02
3. Przegląd wybranych bakterii Gram-dodatnich.	P_U01
4. Przegląd wybranych bakterii Gram-ujemnych.	P_U01
5. Podłoża i hodowle mikrobiologiczne.	P_W02
6. Podstawowe techniki mikrobiologiczne.	P_W02
7. Analiza czystości mikrobiologicznej pomieszczeń.	P_W02
8. Izolacja drobnoustrojów z ciała człowieka.	P_W02
9. Wpływ czynników środowiskowych na wzrost drobnoustrojów.	P_W02
10. Metody barwienia drobnoustrojów.	P_W02
11. Elementy mykologii: hodowle i preparaty mikologiczne.	P_U01
12. Morfologia i fizjologia ektopasożytów.	P_U01
13. Morfologia i fizjologia endopasożytów.	P_U01
SAMOKSZTAŁCENIE	
Morfologia i znaczenie wybranych gatunków grzybów – uzupełnienie kart pracy z przydzielonymi gatunkami grzybów (nazewnictwo, morfologia, biologia, znaczenie dla człowieka) na podstawie aktualnej literatury tradycyjnej i internetowych baz danych	P_U01 P_K07

Metody dydaktyczne
Wykład: prezentacja, wykład informacyjny

Ćwiczenia: laboratoryjne, eksperyment, ćwiczenia
Inna forma: ćwiczenia (karty pracy)
Zalecana literatura
Podstawowa 1. Murray PR, Pfaller MA, Rosenthal KS., Mikrobiologia. Edra Urban & Partner, Wrocław 2020 2. Błaszkowska J, Ferenc T, Kurnatowski P. Zarys parazytologii medycznej. Edra Urban & Partner, Wrocław 2017 3. Baumann-Popczyk A, Sadkowska-Todys M, Zieliński A., Choroby zakaźne i pasożytnicze – epidemiologia i profilaktyka. Wydawnictwo Alfa Medica Press, Bielsko-Biała 2014 4. Heczko PB, Wróblewska M, Pietrzyk A. Mikrobiologia lekarska. PZWL, Warszawa 2016
Uzupełniająca 1. Irving W, Boswell T. Krótkie wykłady. Mikrobiologia medyczna. PWN, Warszawa 2014 2. Kurnatowska A, Kurnatowski P. Mykologia medyczna. Edra Urban & Partner, Wrocław 2018
Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W02	Test zamknięty – 2 części po 40 pytań, każde z 4 dystraktorami, progi ocenowe: 80-71 (bdb), 70-68 (+db), 67-60 (db), 59-57 (+dst), 56-48 (dst), 47-0 (ndst)
Umiejętności:	P_U01	Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną trzech składowych: oceny z testu z części bakteryjnej [30 pytań zamkniętych z 4 dystraktorami, progi punktowe: 30-27 (bdb), 26 (+db), 25-22 (db), 21 (+dst), 20-18 (dst), 17-0 (ndst)], średniej ocen z trzech sprawozdań, wystawki z pasożytów – progi dla oceny końcowej: 5,0-4,76 (bdb), 4,75-4,26 (+db), 4,25-3,76 (db), 3,75-3,26 (+dst), 3,25-2,76 (dst), 2,75-2,0 (ndst)
Kompetencje społeczne:	P_K07	Poprawne wypełnienie karty pracy dotyczącej wylosowanego gatunku grzyba Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	50
Przygotowanie się do zajęć	10
Przygotowanie projektu/eseju itp. (prezentacja, wypowiedź pisemna)	10
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	10
Studiowanie literatury	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	3
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Farmakologia/ Pharmacology	P.MA.7.F.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł A: Nauki podstawowe	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	II rok, semestr 3	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	3
30	30					CSM	Szpital		10	

Cele przedmiotu
Celem kształcenia jest nabycie przez studenta wiedzy o postaciach leków do użytku zewnętrznego i wewnętrznego, ich dawkowania, oraz sposobach wprowadzania do organizmu. Student zapozna się z zagadnieniami farmakokinetyki i farmakodynamiki leków.
Ewentualne prowadzenie zajęć w formie zdalnej zapewnia osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się.
Zakładane efekty uczenia się/ **Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się**
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne
	K.A.W19.
P_W02	podstawowe zasady farmakoterapii

	K.A.W20.
P_W03	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania
	K.A.W21.
P_W04	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków
	K.A.W22.
P_W05	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków
	K.A.W23.
P_W06	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich
	K.A.W24.
P_W07	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi
	K.A.W25.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych
	K.A.U7.
P_U02	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych
	K.A.U8.
P_U03	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich
	K.A.U9.
P_U04	przygotować zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza
	K.A.U10.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Farmakologia ogólna.	P_W01 P_W02
2. Podstawy farmakokinetyki, farmakodynamiki, farmakogenetyki i farmakoekonomiki.	P_W02
3. Leki stosowane podczas resuscytacji.	P_W03
4. Farmakologia układu autonomicznego.	P_W04
5. Leki stosowane w schorzeniach ośrodkowego układu nerwowego.	P_W03
6. Współczesna farmakoterapia bólu.	P_W03
7. Leki wpływające na zakończenia czuciowe i ruchowe.	P_W04
8. Farmakologia wieku rozwojowego.	P_W03
9. Leki stosowane w schorzeniach układu krążenia.	P_W03

10. Farmakologia krwi i układu krwiotwórczego.	P_W03
11. Farmakologia układu oddechowego.	P_W03
12. Leki modulujące czynność przewodu pokarmowego.	P_W03
13. Antybiotykoterapia.	P_W03
14. Farmakoterapia zakażeń grzybiczych, wirusowych i inwazji pasożytniczych.	P_W03
15. Farmakologia układów hormonalnych. Leczenie hormonalne w różnych fazach życia kobiety.	P_W03
16. Farmakologia układu immunologicznego, leki przeciwnowotworowe.	P_W03
17. Bezpieczeństwo farmakoterapii.	P_W05
18. Źródła informacji o lekach, postacie leków. Rodzaje dawek, dawki dla dzieci.	P_W03
19. Drogi podawania i wydalania leków.	P_W03
20. Surowice i szczepionki, reakcje alergiczne, próby uczuleniowe.	P_W03
21. Recepta pielęgniarska. Zasady samodzielnego ordynowania leków i w ramach realizacji zleceń lekarskich.	P_W06
22. Zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi	P_W07
ĆWICZENIA	
1. Nabycie umiejętności prawidłowego przeliczania dawek leków dla dzieci za pomocą wzorów z uwzględnieniem wieku i masy ciała pacjentów.	P_U02
2. Nabycie umiejętności rozpoznawania grupy leków stosowanych w schorzeniach różnych układów. Omówione zostaną działania lecznicze, niepożądane i toksyczne oraz działanie używek i środków odurzających.	P_U01 P_U02
3. Nabycie umiejętności samodzielnego wypisywania recept oraz recept w ramach kontynuacji leczenia przez lekarza. Ćwiczenie prawidłowego wypisywania form recepturowych substancji leczniczych zleconych przez lekarza.	P_U03 P_U04
SAMOKSZTAŁCENIE Przygotowanie prezentacji na temat: Zasady zapisywania leków gotowych i magistralnych, elementy recepty.	P_W02 P_U03 P_U04 P_K07
Metody dydaktyczne	
Wykład: Wykład. Prezentacja za pomocą slajdów z ilustracjami. Przy omawianiu tematów zajęć wciąganie studentów do dyskusji. Studium przypadku - omawianie konkretnych przypadków kuracji daną grupą farmakologiczną leków. Nauka nazw leków i grup farmakologicznych przy użyciu metody mapy skojarzeń.	
Ćwiczenia: Zajęcia praktyczne z przeliczania dawek - praca indywidualna z zadaniami. Warsztaty z wypisywania przykładowych recept na dane leki z uwzględnieniem wszystkich norm - praca w grupach. Omawianie przez studentów przygotowanych CHPL - charakterystyk produktu leczniczego- z dyskusją na temat przeciwwskazań i działań niepożądanych.	

Ustne sprawdzenie nabytej wiedzy za pomocą quizu - prawda czy fałsz - sprawdzenie szybkiego myślenia i zapamiętywania.
Inna forma:
Zalecana literatura
Podstawowa 1. Korbut R. (red.), Farmakologia, wyd. 2, PZWL, Warszawa 2017 2. Rajtar-Cynke G. (red.), Farmakologia, wyd. 3, PZWL, Warszawa 2015 3. Schmid B., Strub P., Studer A. (red.), Farmakologia dla zawodów pielęgniarskich, MedPharm, Wrocław 2013
Uzupełniająca 1. Janiec W., Kompendium farmakologii, wyd. 4, PZWL, Warszawa 2016 2. Kostowski W., Herman Z. (red.), Farmakologia. Podstawy farmakoterapii, t. 1–2, PZWL, Warszawa 2014 3. Lullman H., Mohr K., Hein L., Ilustrowane kompendium farmakologii Lüllmanna, Czelej, Lublin 2008
Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W07	Egzamin w formie pisemnej - 5 pytań otwartych, za każde pytanie można otrzymać 0 - 5 punktów, do zaliczenia wymagane jest uzyskanie 60 % max. liczby punktów, czas - 1 godzina
Umiejętności:	P_U01 - P_U04	Warunkiem zaliczenia oprócz obecności jest zdanie dwóch kolokwiów w formie testu wyboru - 5 pytań- za każde pytanie 0-1 punkt, do zaliczenia wymagane jest 60 % max. Liczby punktów oraz przygotowanie wybranej CHPL (Charakterystyka Produktu Leczniczego)
Kompetencje społeczne:	P_K07	Przygotowanie prezentacji na zadany temat Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	60
Prezentacja wyników opracowań	10
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	10
Studiowanie literatury	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	3
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Radiologia/ Radiology	P.MA.8.R.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł A: Nauki podstawowe	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	II rok, semestr 3	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**1**
20						CSM	Szpital		10	

Cele przedmiotu
Celem przedmiotu jest zapoznanie z nowoczesnymi technikami obrazowania, ich zastosowaniem oraz nabycie umiejętności ich praktycznego wykorzystania w pracy zawodowej.
Ewentualne prowadzenie zajęć w formie zdalnej zapewnia osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się.
Zakładane efekty uczenia się/ **Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się**
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej
	K.A.W26.

Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	stosować zasady ochrony radiologicznej
	K.A.U11.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Podstawy anatomii radiologicznej	P_W01
2. Rola pielęgniarki w wybranych pracowniach diagnostyki obrazowej	P_W01
3. Różnicowanie podstawowych organów na radiogramach i skanach TK i MRI	P_W01
4. Diagnostyka obrazowa. Diagnostyka radiologiczna – rodzaje, wskazania do badań radiologicznych. Badania obrazowe wykonywane z wykorzystaniem promieniowania rentgenowskiego, ultradźwięków, jądrowego rezonansu magnetycznego, pierwiastków promieniotwórczych	P_W01
5. Środki kontrastowe wykorzystywane w diagnostyce obrazowej- rodzaje, sposoby podawania, powikłania, postępowanie w przypadku wystąpienia skutków	P_W01
6. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym po zabiegach z zakresu radiologii zabiegowej	P_W01
7. Radioterapia – rodzaje, wskazania, prowadzenie naświetlań, opieka nad chorym podczas i po radioterapii. Radioterapia – powikłania radioterapii, postępowanie z chorym po radioterapii. Radioterapia – powikłania radioterapii, postępowanie z chorym po radioterapii	P_W01
8. Ochrona radiologiczna.	P_U01
SAMOKSZTAŁCENIE	
Studiowanie literatury przedmiotowej wskazanej przez prowadzącego, przygotowanie prezentacji na temat zadany przez prowadzącego	P_K07

Metody dydaktyczne
Wykład: wykład informacyjny (prezentacja multimedialna), dyskusja
Inna forma: samokształcenie
Zalecana literatura
Podstawowa
1. Daniel B., Pruszyński B., Anatomia radiologiczna: RTG, TK, MR, USG, S.C., PZWL, Warszawa 2016

2. Pruszyński B. (red.), Radiologia: diagnostyka obrazowa RTG, TK, USG, MR i medycyna nuklearna, PZWL, Warszawa 2016 3. Herring W., Podręcznik radiologii, Edra Urban & Partner, Warszawa 2020
Uzupełniająca 1. Prokop M., Spiralna i wielorzędowa tomografia komputerowa człowieka, Medipage, Warszawa 2007 2. Bates J. A., Ultrasonografia jamy brzusznej, Edra Urban & Partner, Warszawa 2017 3. Brant W. E., Helms C. A., Podstawy diagnostyki radiologicznej, t. 1–4, Medipage, Warszawa 2008
Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza: **Umiejętności:**	P_W01 P_U01	Wykłady: test jednokrotnego wyboru składający się z 20 pytań. 60% poprawnych odpowiedzi ocena pozytywna Kryteria ocen: 20-19 pkt. – bardzo dobry 18 pkt. – dobry plus 17-16 pkt. – dobry 15-14 pkt. – plus dostateczny 13-12 pkt. – dostateczny 11 i mniej pkt. – niedostateczny
Kompetencje społeczne:	P_K07	Wykazanie się znajomością literatury przedmiotowej, przygotowanie prezentacji na temat zadany przez prowadzącego Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	20
Przygotowanie się do zajęć	2
Przygotowanie się do zaliczenia	3
Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	30
Liczba punktów ECTS	1
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Moduł B. Nauki społeczne i humanistyczne

Module B: Social Sciences and Humanities

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Psychologia/Psychology	P.MB.9.P.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł B: Nauki społeczne i humanistyczne	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	I rok, semestr 1	
Poziom studiów: studia I stopnia	**Status przedmiotu**	**Język wykładowy**
	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**		
	Wymagania wstępne	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**2**
30	20					CSM	Szpital		15	

Cele przedmiotu

Celem przedmiotu jest przybliżenie studentom problematyki zdrowia i choroby w aspekcie psychologicznym oraz konsekwencji stanu choroby na funkcjonowanie jednostki i jej systemu rodzinnego. Wiedza z zakresu psychologii pozwoli na szerszą diagnozę pacjenta nie tylko w zakresie zdrowia somatycznego, ale też psychicznego, a co za tym idzie na lepszy dobór metod leczenia i pielęgnacji tej osoby.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone
	K.B.W1.

P_W02	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych
	K.B.W2.
P_W03	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości
	K.B.W3.
P_W04	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe
	K.B.W4.
P_W05	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej
	K.B.W5.
P_W06	techniki redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego
	K.B.W6.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne
	K.B.U1.
P_U02	ocenić wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka
	K.B.U2.
P_U03	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej
	K.B.U3.
P_U04	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się
	K.B.U4.
P_U05	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej
	K.B.U5.
P_U06	tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki
	K.B.U6.
P_U07	wskazać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne
	K.B.U7.
P_U08	zastosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego
	K.B.U8.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Psychologia, jako nauka	P_W01, P_K07
2. Świadomość	P_W01, P_W02

3. Wpływ nieświadomości na życie świadome	P_W01, P_W02
4. Emocje. Osobowość	P_W02, P_W04
5. Inteligencja	P_W03, P_K07
6. Motywacja	P_W04, P_U08
7. Stres	P_W06, P_U03, P_U07
8. Atrakcyjność fizyczna i interpersonalna	P_W05, P_U05, P_U06, P_K07
9. Techniki manipulacji	P_W05, P_U04
10. Zjawisko hiperuległości	P_W05, P_U04
11. Konformizm	P_W05, P_U04
12. Prawidłowości spostrzegania innych ludzi	P_W05, P_U06
13. Agresja	P_W06, P_U08
ĆWICZENIA	
1. Techniki komunikacji werbalnej, niewerbalnej i para werbalnej w opiece zdrowotnej	P_W05, P_U06
2. Błędy i bariery w procesie komunikowania się	P_U06
3. Empatia w procesie komunikacji pielęgniarka/ratownik – pacjent oraz pielęgniarka/ratownik – personel medyczny	P_U06, P_K07
4. Elementy psychologii pracy i czasu wolnego: zespół wypalenia zawodowego	P_W06, P_U08, P_K07
5. Klasyfikacja zaburzeń w psychologii	P_W01, P_U01
6. Wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny i psychiczny człowieka	P_W04, P_U07, P_K01

SAMOKSZTAŁCENIE Studiowanie literatury i przygotowanie symulacji rozmowy z pacjentem i rodziną pacjenta	P_W02, P_U06,

Metody dydaktyczne

Wykład: wykład informacyjny, prezentacja, dyskusja

Ćwiczenia: dyskusja, prezentacja, studium przypadku

Inna forma: samokształcenie

Zalecana literatura

Podstawowa

1. Wojciszke B., Człowiek wśród ludzi, wyd. 3, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2006
2. Zimbardo P., Psychologia i życie, wyd. 4, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019
3. Wosińska W., Psychologia życia społecznego, GWP, Gdańsk 2004
4. Jakubowska - Winecka A., Włodarczyk D. (red.), Psychologia w praktyce medycznej, PZWL, Warszawa 2016
5. Popiel A., Zawadzki B., Pragłowska E., Habrat P., Skuteczne działanie w stresie. Osobisty niezbędnik, GWP, Sopot 2019
6. Popiel A., Zawadzki B., Pragłowska E., Habrat P., Skuteczne działanie w stresie. Program profilaktyki PTSB dla osób narażonych na traumatyzację zawodową, GWP, Sopot 2019

Uzupełniająca

1. Diener E., Biswas –Diener R., Szczęście, Smak Słowa, Sopot 2010
2. Kosslyn S., Rosenberg R., Psychologia. Mózg – człowiek – świat, Znak, Społeczny Instytut Wydawniczy, Kraków 2006
3. Łukaszewski W., Wielkie pytania psychologii, wyd. 2, GWP, Gdańsk 2011
4. Mańkowska B., Wypalenie zawodowe. Źródła, mechanizmy, zapobieganie. Grupa Wydaw. Harmonia, Gdańsk 2017

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 -P_W06	Prezentacje multimedialne wykonywane przez studentów, dotyczące wybranych zagadnień z zakresu psychologii (zal) – dyskusja; przedłożenie prezentacji upoważnia do przystąpienia do napisania testu. Test na koniec semestru (pytania zamknięte, jednokrotnego wyboru); progi ocenowe: 20-18 (bdb), 17 (+db), 16-15 (db), 14-13 (+dst), 12 (dst), 11-0 (ndst.)
Umiejętności:	P_U01 - P_U08	Referat i dyskusja nad referatami do ćwiczeń**,** prezentowanie (w parach) scenek sytuacyjnych, symulujących rozmowy z pacjentem/rodziną pacjenta w skład oceny końcowej wchodzi: zaliczenie kolokwium (dwa w ciągu semestru, po 4 pytania w każdym- do zdobycia max 1 pnkt, łącznie 2 pnkt); prezentowanie scenek (do zdobycia max 3 pkt); łącznie 5 punktów. Progi dla oceny końcowej: 5,0-4,76 (bdb), 4,75- 4,26 (+db), 4,25- 3, 76 (db), 3,75- 3,26 (+dst), 3,25-2,76 (dst), 2,75-2,0 (ndst);
Kompetencje społeczne:	P_K01, P_K07	Studiowanie literatury przedmiotowej oraz przygotowanie na jej podstawie (w parach) scenek sytuacyjnych, symulujących rozmowy z pacjentem/rodziną pacjenta Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**

Zajęcia dydaktyczne	50
Przygotowanie referatu	2
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	3
Studiowanie literatury	3
Przygotowanie prezentacji (scenki symulacyjnej)	2
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	2
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut:	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
Zdrowia	Socjologia/ Sociology	P.MB.10.S.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł B: Nauki społeczne i humanistyczne	
Kierunek:	**Rok studiów, semestr**	
Pielęgniarstwo	I rok, semestr 1	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów:	Obowiązkowy	polski
studia I stopnia	**Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia**	
Profil studiów	**Wymagania wstępne**	
PRAKTYCZNY	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**2**
30	20					CSM	Szpital		10	

Cele przedmiotu

C1: Student uzyskuje wiedzę w zakresie podstawowych pojęć socjologii oraz elementów socjologii medycyny. Identyfikuje i charakteryzuje procesy socjalizacyjne, cechy środowisk społecznych (rodzina, rówieśnicy, grupy zawodowe) i ich oddziaływanie na zachowania jednostek i grup.
C2: Rozpoznaje podstawowe czynniki socjologiczne, psycho-społeczne, determinujące zachowania w sytuacjach kryzysowych i patologii życia społecznego.
C3: Student zna i stosuje podstawowe metody i techniki badań do diagnozowania/rozpoznawania sytuacji społecznych; zna uwarunkowania i stosuje poznane techniki komunikacji społecznej.

C4: Student kształtuje postawy zrozumienia, wrażliwości i otwartości na problemy społeczne.	
Ewentualne prowadzenie zajęć w formie zdalnej zapewnia osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się.	
Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu
	K.B.W7.
P_W02	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych
	K.B.W8.
P_W03	zakres interakcji społecznej i procesu socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu
	K.B.W9.
P_W04	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej
	K.B.W10.
P_W05	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć
	K.B.W11.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży
	K.B.U9.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Socjologia - podstawowe pojęcia: socjalizacja, grupy społeczne, więź społeczna, instytucje, społeczności, populacja	P_W01,02,03, P_U01,P_K07
2. Podstawowe teorie socjalizacji - uwarunkowania i prawidłowości psychospołecznego rozwoju jednostki w kontekście wybranych teorii rozwoju jednostki.	P_W01,02,03, P_U01,P_K07
3. Role społeczne, kształtowanie tożsamości społecznej jednostki.	P_W01,02,03, P_U01,P_K07 P_W01,02,03, P_U01,P_K07
4. Podstawowe środowiska socjalizacji (rodzina, szkoła, instytucje, grupy rówieśnicze) i ich wpływ na kształtowanie zachowań społecznych.	P_W01,02,03, 04,05, P_U01,P_K07
5. Patologiczne zachowania społeczne - przyczyny, diagnozowanie, konsekwencje.	

6. Patologie organizacyjne: mobbing, systemy autorytarne. 7. Stereotypy i uprzedzenia.	P_W01,02,03, 04,05 , P_U01,P_K07, 02
8. Komunikacja społeczna - zasady, warunki skutecznej komunikacji; grupy społeczne w komunikacji, komunikacja w instytucjach.	P_W04,05 P_W03, P_U01,P_K07, 02
ĆWICZENIA	
1. Diagnozowanie postaw społecznych wobec zdrowia.	P_U01
2. Społeczne uwarunkowania roli zawodowej w zawodach medycznych.	P_W03,P_U01
3. Funkcjonowanie instytucji medycznych: funkcjonalność i dysfunkcjonalność - analiza na przykładach.	P_W01,03,P_ U01, P_K07
4. Badania socjometryczne w diagnozowaniu grup społecznych i sytuacji zawodowych. 5. Narzędzia wpływu społecznego i ich praktyczne wykorzystanie; narzędzia do badań społecznych.	P_W03,P_U01 P_K07
6. Komunikacja w zawodach medycznych.	P_W05,P_U01 P_K07
SAMOKSZTAŁCENIE Praca pisemna - proste badanie socjometryczne i opis.	P_W01 P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną, z elementami dyskusji nad rozważaną problematyką, odpowiedzi na pytania studentów dot. tematu wykładu

Ćwiczenia: prezentacje, testy, aktywność własna studentów, praca zespołowa: projekt badawczy z wykorzystaniem metod sondażowych oraz analiza przeprowadzonych badań społecznych

Inna forma: samodzielne, indywidualne przygotowanie narzędzia diagnozy społecznej

Zalecana literatura

Podstawowa

1. Tillmann K.J., Teorie socjalizacji. Społeczność, instytucja, upodmiotowienie, PWN, Warszawa 2006
2. Turner J.H., Struktura teorii socjologicznej, PWN, Warszawa 2012
3. Synowiec-Piłat M., Olchowska-Kotala A. (red.), Socjologia i psychologia dla pacjenta, Wydaw A. Marszałek, Uniwersytet Medyczny, Wrocław 2012
4. Sztompka P., Socjologia, Wydawnictwo Znak, 2007

Uzupełniająca

1. Majchrowska A. (red.), Wybrane elementy socjologii. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych, Czelej, Lublin 2003
2. Adams K., Galanes G.J., Komunikacja w grupach. PWN, Warszawa 2008

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji		
	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W05	Test wyboru i pytań otwartych: podzielony jest na polecenia, które oceniane są osobno, procentowo do wskazanych pozytywnych odpowiedzi; średnia ocen cząstkowych z wszystkich zebranych odpowiedzi stanowi ostateczną ocenę z testu: 3,0 - 3,74- dst, 3,75-4,0-dst plus, 4,1-4,5 - dobry, 4,51-4,74-dobry plus, 4,75-5,0 - bardzo dobry. Aktywność na zajęciach, analiza /studium przypadku sytuacji komunikacyjnych
Umiejętności:	P_U01	Praca pisemna - proste badanie socjometryczne: umiejętność tworzenia narzędzia socjometrycznego: prawidłowość postawienia pytań badawczych, konstrukcji arkusza badań, analizy, wnioskowania- za każdy element 1 punkt- łącznie 4 punkty. Aktywność na zajęciach, analiza /studium przypadku sytuacji komunikacyjnych.
Kompetencje społeczne:	P_K07	Analiza /studium przypadku sytuacji komunikacyjnych oraz przykładów zachowań społecznych: Zdolność do identyfikowania prawidłowych postaw społecznych: w stopniu podstawowym- dst, wystarczającym - -dst plus, dobrym-db, więcej niż dobrym -db plus, wnikliwym - bdb. [ocena na podstawie narzędzia badań społecznych przygotowanego w grupach, odpowiedzi testu podsumowującego zajęcia.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	50
Przygotowanie się do zajęć	2
Przygotowanie się do zaliczenia	3
Przygotowanie scenek	2
Studiowanie literatury	3
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	2
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Pedagogika/ Pedagogics	P.MB.11.PED.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł B: Nauki społeczne i humanistyczne	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	I rok, semestr 1	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**2**
20	20					CSM	Szpital		10	

Cele przedmiotu

Wprowadzenie studentów w „świat” pedagogiki w szerokim tego słowa znaczeniu; wyjaśnienie pojęć konstytutywnych, istoty i fenomenu wychowania oraz wiedzy pedagogicznej zorientowanej na kształtowanie umiejętności pielęgniarskich; zapoznanie z głównymi uwarunkowaniami procesu wychowania i kształcenia; kształtowanie przekonania o integralności działalności pielęgnacyjnej i pedagogicznej pielęgniarki/pielęgniarza (np. rozumienie wychowania i opieki w pedagogice i analogicznie w pielęgniarstwie); budowanie/tworzenie atmosfery do samokształcenia – kształtowanie kompetencji interpretacyjnych i realizacyjnych.	
Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania)
	K.B.W12.
P_W02	problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej
	K.B.W13.
P_W03	problematykę metodyki edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych
	K.B.W14.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarskich
	K.B.U10.
P_U02	opracować programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców
	K.B.U11.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY 1. Wprowadzenie w problematykę wykładów; organizacja zajęć; warunki zaliczenia przedmiotu/literatura. 2. Człowiek istotą społeczną - pacjent istotą (jednostką) bio-psycho-społeczną. 3. Pedagogika jako nauka o wychowaniu – granice rozwoju. Miejsce pedagogiki w systemie nauk. Problem dyscyplinowej tożsamości pedagogiki. Przedmiot badań pedagogiki, jej struktura i funkcje. 4. Triada: wychowanie – socjalizacja – edukacja (zakres znaczeniowy pojęć). 5. Kształcenie/samokształcenie, nauczanie, uczenie się. Metody i techniki badań pedagogicznych (wybrane) – obserwacja, wywiad, ankieta, eksperyment pedagogicznych, klasyczne i nieklasyczne techniki socjometryczne. 6. Wychowanie jako zjawisko, fakt, rodzaj działalności społecznej i funkcja życia społecznego. Dynamizmy wychowania – ramowe ujęcie wychowania (ideał wychowania). Główne kierunki i nurty wychowania – progresywizm pedagogiczny, Nowe Wychowanie. Pedagogiczny obraz wychowania. Cele wychowania – istota, stanowienie celów. Taksonomia celów wychowania. Cele wychowania a wartości. 7. Rodzina i szkoła jako środowisko wychowawcze. Metody i style wychowania. Trudności wychowawcze – rodzaje - i sposoby ich zapobiegania. 8. Osobowość nauczyciela i jego rola społeczna. 9. Pedagogiczne aspekty pracy z pacjentem i jego rodziną. Pielęgniarka i pacjent jako relacja nauczyciel – uczeń.	P_W01 P_W02 P_W03

ĆWICZENIA 1. Pedagogika w systemie nauk - trójkąt nauk o człowieku. 2. Zakres znaczeniowy pojęć – wychowanie – edukacja – socjalizacja. Ideał wychowania a rzeczywistość wychowawcza. Ramowe ujęcie wychowania (wg S. Kunowskiego). Wychowanie jako „szczególny typ relacji z drugim człowiekiem”. 3. Antypedagogika – romantyczny przewrót w wychowaniu? 4. Klasa szkolna jako układ społeczno-wychowawczy. Cele i fazy poznawania uczniów. Metody wychowania (wybrane). Uczeń trudny. 5. Agresja i przemoc jako problem wychowawczy. 6. Polska szkoła w XXI wieku – jaka jest - jaka mogłoby być. 7. Style pracy nauczyciela a style pracy pielęgniarki.	P_U01 P_U02
SAMOKSZTAŁCENIE Analiza tekstów źródłowych oraz przeglądowych z zakresu pedagogiki; analiza wybranych form i metod wychowania – uwarunkowania psychologiczne, społeczne oraz pedagogiczne; synteza idei pedagogicznych; podejmowanie prób „twórczości” własnej; studiowanie literatury przedmiotu; przygotowanie projektu/prezentacji multimedialnej/scenariusza zajęć lub eseju do wybranych poniżej zagadnień: • Formy organizacyjne pracy opiekuńczo-wychowawczej w wybranych zakładach opieki zdrowotnej. • Zakres i znaczenie zadań pedagogicznych w pracy pielęgniarki. • Zawód pielęgniarki jako specyficzny rodzaj pracy pedagogicznej. • Poglądy Heleny Radlińskiej na wychowanie i jej wkład w rozwój pielęgniarstwa. • Pielęgniarstwo i pedagogika to sztuka, misja czy powołanie? • Sytuacja dziecka chorego w szpitalu – organizacja pomocy w zakresie nauki.	P_W02 P_W03 P_U02 P_U03 P_K07
Metody dydaktyczne	
Wykład: dyskusja, wykład informacyjny	
Ćwiczenia: konwersacja, dyskusja, burza mózgów	
Inna forma: prezentacja, referat, dysputy pedagogiczne	
Zalecana literatura	
Podstawowa 1. Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych. Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2011 2. Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), Pedagogika. Podręcznik akademicki, PWN, Warszawa 2003 3. Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), Pedagogika. Podręcznik akademicki, Warszawa 2019 (e-book) 4. Jaworska T., Leppert R. (red.), Wprowadzenie do pedagogiki, Wybór tekstów, Impuls, Kraków 2001 5. Kupisiewicz Cz., Dydaktyka, Impuls, Kraków 2012 6. Śliwerski B., Pedagogika ogólna. Podstawowe prawidłowości, Impuls, Kraków 2011 (rozdz. 8 s. 198-203)	
Uzupełniająca 1. Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Impuls, Kraków 2010 2. Konarzewski K., Kruszewski K. (red.), Sztuka nauczania, t. I i II, PWN, Warszawa 2004 3. Piątkowska B., Pedagogika. Skrypt dla studentów, Wydaw. PWSZ, Wałbrzych 2004 4. Kunowski S., Podstawy współczesnej pedagogiki, Wydawnictwo Salezjańskie, Warszawa 2001	
Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji	

	Przedmiotowe efekty uczenia się	Forma zaliczenia
Wiedza:	P_W01 - P_W03	Zaliczenie pisemne na ocenę: pytania zamknięte, kolokwium z ćwiczeń, wykład praca zaliczeniowa (7 pytań, każde pytanie, 7 punktów. 7 punktów- ocena bdb, 6-5 punktów db, db+, 4 punkty dst, 3 punkty i mnie ndst) min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna 1. objaśnić podstawowe pojęcia i zagadnienia z pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego 2. opisać teorie, formy i metody wychowania 3. podać przykłady trudności wychowawczych i opisać źródło ich powstawania 4. opisać metody pracy opiekuńczo-wychowawczej w zakładach opieki zdrowotnej 5. wykazać relacje między zawodem pielęgniarki a wiedzą pedagogiczną
Umiejętności:	P_U01 - P_U02	Esej na podstawie przygotowanego projektu (do wyboru): 1. Kształtowanie relacji pielęgniarka -pacjent-pielęgniarka w środowisku pracy 2. Istota edukacji prozdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych – zadania pielęgniarki 3. Proces wychowania w zakładach opieki- rola pielęgniarki 4. Autoedukacja i jej znaczenie w zawodzie pielęgniarki
Kompetencje społeczne:	P_K07	Wykazanie się znajomością literatury przedmiotu, wykorzystywanej m.in. podczas dyskusji na zajęciach Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	40
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	5
Przygotowanie projektu/eseju (wypowiedź pisemna)	5
Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	2
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Prawo medyczne/ Medical law	P.MB.12.PM.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł B: Nauki społeczne i humanistyczne	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	I rok, semestr 1	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**2**
20	20					CSM	Szpital		15	

Cele przedmiotu

Poznanie regulacji prawa medycznego.	
Ewentualne prowadzenie zajęć w formie zdalnej zapewnia osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się.	
Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy
	K.B.W15.
P_W02	podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczpospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej
	K.B.W16.
P_W03	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków
	K.B.W17.
P_W04	zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki
	K.B.W18.
P_W05	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta
	K.B.W19.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki
	K.B.U12.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Podstawowe pojęcia z zakresu prawa, system prawa, struktura aktów prawnych, wykładnia prawa.	P_W01 P_W02
2. Wybrane zagadnienia z zakresu prawa wspólnotowego.	P_W01
3. Elementy prawa cywilnego – podstawowe definicje.	P_W04
4. Podstawowe pojęcia z zakresu administracji publicznej.	P_W01
5. Prawo wykonywania zawodów medycznych.	P_W03

6. Forma prawna wykonywania zawodu pielęgniarki.	P_W03
7. Kodeks Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polskiej.	P_W03 P_W04
8. Tworzenie, prowadzenie, przechowywanie i udostępnianie dokumentacji medycznej.	P_W02
ĆWICZENIA	
1. Systematyka i struktura prawa.	P_W01
2. Źródła prawa wspólnotowego.	P_W01
3. Prawa człowieka według konwencji międzynarodowych.	P_W05 P_U01
4. Odpowiedzialność w zawodach medycznych.	P_W04 P_U01
5. Zasady finansowania świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych.	P_W02
6. Karta Praw Pacjenta.	P_W05 P_U01
7. Karta Praw Człowieka.	P_W05 P_U01
8. Karta Praw Dziecka.	P_W05 P_U01
SAMOKSZTAŁCENIE	
1. Kształcenie o doskonalenie zawodowe pielęgniarek w Polsce. 2. Podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych – procedura prawna uzyskiwania prawa wykonywania zawodu.	P_W03 P_U01 P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład: case study, dyskusja, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, praca z tekstem, praca z książką

Ćwiczenia: ćwiczenia, debata Oksfordzka, dyskusja, konwersacja, praca z tekstem, prezentacja

Inna forma: prezentacja

Zalecana literatura

Podstawowa

1. Zajdel-Całkowska J. (red.), Prawo medyczne w ochronie zdrowia, Wolters Kluwer, Warszawa 2021
2. Paszkowska M., Prawo dla pielęgniarek, Difin, Warszawa 2017
3. Karkowska D., Prawo medyczne dla pielęgniarek, Wolters Kluwer, Warszawa 2020

Uzupełniająca

1. Kubiak R., Prawo medyczne, C.H. Beck, Warszawa 2017
2. Fiutak A., Prawo w medycynie, C.H. Beck

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji		
	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W05	Zaliczenie w formie ustnej 3 pytania, skala ocen od 2.0- 5.0 10% bardzo dobry, 9% dobry plus, 8% dobry, 7% dostateczny plus, 6% dostateczny, 0-5% niedostateczny
Umiejętności:	P_U01	Zaliczenie z oceną na podstawie kolokwiów cząstkowych, obecności na zajęciach 2 kolokwia, skala ocen od 2.0- 5.0 10% bardzo dobry, 9% dobry plus, 8% dobry, 7% dostateczny plus, 6% dostateczny, 0-5% niedostateczny
Kompetencje społeczne:	P_K07	Zaliczenie na ocenę na podstawie przygotowanej prezentacji Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	40
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	5
Przygotowanie projektu/eseju itp.	5
Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	2
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Zdrowie publiczne/Public Health	P.MB.13.Z.P.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł B: Nauki społeczne i humanistyczne	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	I rok, semestr 1	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin									**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**	**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	

30	30					CSM	Szpital		20	**3**

Cele przedmiotu

Celem kształcenia jest przybliżenie koncepcji i zadań zdrowia publicznego oraz różnych aspektów definiowania zdrowia. Ukazanie czynników warunkujących stan zdrowia. Przedstawienie współczesnych zagrożeń zdrowia oraz organizacji systemu ochrony zdrowia w Polsce i w Unii Europejskiej. Wykształcenie umiejętności projektowania pielęgniarskich działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy. Zapoznanie z pojęciem jakości opieki zdrowotnej w pielęgnowaniu oraz z kryteriami opieki zdrowotnej.
Przygotowanie studenta do wykonywania zadań zawodowych w dziedzinie zdrowia publicznego.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	zadania z zakresu zdrowia publicznego
	K.B.W20.
P_W02	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego
	K.B.W21.
P_W03	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby
	K.B.W22.
P_W04	istotę profilaktyki i prewencji chorób
	K.B.W23.
P_W05	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczpospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej
	K.B.W24.
P_W06	swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy
	K.B.W25.
P_W07	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD – 10), procedur medycznych (ICD – 9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF)
	K.B.W26.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	ocenić światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych
	K.B.U13.
P_U02	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania
	K.B.U14.
P_U03	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF)
	K.B.U15.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	Przedmiotowe efekty uczenia się
WYKŁADY	
1. Pojęcie zdrowia i koncepcja zdrowia w medycynie i w naukach społecznych, podstawy zdrowia publicznego.	P_W01 P_W03
2. Kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego.	P_W02
3. Wybrane kierunki polityki ochrony zdrowia w Polsce i w państwa członkowskich Unii Europejskiej.	P_W05
4. Zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce i w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej.	P_W05
5. System ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce i w państwach Unii Europejskiej, ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne. Źródła finansowania opieki zdrowotnej.	P_W05
6. Czynniki determinujące korzystanie z opieki zdrowotnej.	P_W04
7. Promocja zdrowia i profilaktyka: jej znaczenie dla współczesnej koncepcji zdrowia.	P_W04 P_W06
8. Współczesne strategie opieki zdrowotnej i programy zdrowotne w realizacji zdrowia.	P_W06
9. Zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.	P_W06
10. Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD – 10, Międzynarodowa Klasyfikacja Procedur Medycznych ICD – 9, Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia ICF.	P_W07
ĆWICZENIA	
1. Typy uzależnień i ich wpływ na stan zdrowia.	P_U01 P_U03
2. Psychospołeczne i socjomedyczne uwarunkowania zdrowia, zaburzenia nerwicowe, samobójstwa.	P_U01 P_U03
3. Profilaktyka chorób cywilizacyjnych (choroby układu krążenia, nowotwory, cukrzyca, choroby psychiczne).	P_U01 P_U03
4. Zagrożenia zdrowia rodziny, opieka medyczna nad rodziną (rodzina jako system społeczny, patologia życia w rodzinie).	P_U01 P_U03
5. Problemy zdrowotne i społeczne osób starszych.	P_U01 P_U02 P_U03
6. Geriatryczna opieka zdrowotna.	P_U01 P_U02
7. Działania prozdrowotne w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.	P_U01 P_U02 P_U03
8. Cele i zadania Narodowego Programu Zdrowia.	P_U01 P_U02

9. Krajowe Programy Profilaktyczne.	P_U01 P_U02
10. Higiena pracy i nauki, higiena okresu wzrastania i dojrzewania, higiena wieku podeszłego.	P_U01 P_U02 P_U03
SAMOKSZTAŁCENIE	
1. Zachowania zdrowotne związane z odżywianiem.	P_K07
2. Definicje i podział zachowań zdrowotnych.	P_K07
3. Błędy żywieniowe społeczeństwa polskiego i ich zdrowotne następstwa.	P_K07
4. Profilaktyczne zalecenia żywieniowe dla osób zdrowych.	P_K07
5. Zachowania zdrowotne związane z nadużywaniem alkoholu: Wpływ alkoholu na organizm człowieka. Psychospołeczne następstwa nadużywania alkoholu.	P_K07
6. Zachowania zdrowotne związane z paleniem tytoniu. Epidemiologia palenia tytoniu.	P_K07
7. Konsekwencje zdrowotne nikotynizmu. Ustawa antynikotynowa.	P_K07
8. Zachowania zdrowotne związane z aktywnością fizyczną. Aktywność fizyczna, a zdrowie. Wymagany biologicznie poziom aktywności fizycznej.	P_K07
9. Przeciwwskazania do podejmowania aktywności fizycznej.	P_K07
10. Czynniki ekologiczne, a zdrowie: Zagrożenia środowiska naturalnego w Polsce. Sytuacja demograficzna w Polsce na tle demografii światowej.	P_K07
11. Pozytywne i negatywne mierniki stanu zdrowia.	P_K07
12. Społeczno – zdrowotne konsekwencje bezrobocia i ubóstwa.	P_K07
Metody dydaktyczne	
Wykład: prezentacja, opis	

Ćwiczenia: pogadanka, prezentacja, burza mózgów
Inna forma: samokształcenie
Zalecana literatura
Podstawowa 1. Wojtczak A., Zdrowie publiczne. Najważniejsze zagadnienia dla studiujących i zainteresowanych nauką o zdrowiu, CeDeWu , Warszawa 2017 2. Kulik T.B., Pacian A., Zdrowie publiczne, PZWL, Warszawa 2014 3. Bzdęga J., Gębska-Kuczerowska A. (red.), Epidemiologia w zdrowiu publicznym, PZWL, Warszawa 2020
Uzupełniająca 1. Leowski J., Polityka zdrowotna a zdrowie publiczne, CeDeWu, Warszawa 2018 2. Włodarczyk W.C., Współczesna polityka zdrowotna. Wybrane zagadnienia, Wolters Kluwer, Warszawa 2014 3. Wojtczak A., Zdrowie publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI w., PZWL, Warszawa 2009 4. https://www.nfz.gov.pl/aktualnosci/aktualnosci-centrali/icd-9-pl-w-wersji-5-31,6888.html
Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W07	Zaliczenie wykładów na ocenę w formie pisemnej: test jednokrotnego wyboru: min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna Skala oceniania: <= 59 - ndst >= 60% - dst >= 70%- dst plus >= 80%- dobry >= 90% - dobry plus >= 96%- bardzo dobry
Umiejętności:	P_U01 -P_U03	Wykonanie projektu na wybrany temat związany z szeroko ujętą problematyką zdrowia publicznego (efekty z zakresu wiedzy w zależności od wyboru tematu projektu; Kryteria oceny pracy pisemnej (projektu): 1. Wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu. 2. Zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy pielęgniarskiej i innej. 3. Poprawność terminologiczna i językowa. 4. Logiczny układ treści. 5. Dobór literatury.
Kompetencje społeczne:	P_K07	Wykazanie się znajomością literatury przedmiotu, wykorzystywanej m.in. do przygotowania projektu i przygotowania się do zaliczenia (efekty z zakresu wiedzy w zależności od wyboru tematu projektu) Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	60
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	5

Przygotowanie projektu	10
Studiowanie literatury	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	3
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut:	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
Zdrowia	Język angielski 1 / English Language 1	P.MB.14.J.A.I.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł B: Nauki społeczne i humanistyczne	
Kierunek:	**Rok studiów, semestr**	
Pielęgniarstwo	I rok, semestr 1	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów:	Obowiązkowy	polski
studia I stopnia	**Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia**	
Profil studiów	**Wymagania wstępne**	
PRAKTYCZNY	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										Liczba punktów ECTS
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**2**
		60				CSM	Szpital			

Cele przedmiotu

Poszerzenie kompetencji językowych w zakresie języka obcego, które odnoszą się do form gramatycznych, leksykalnych, sprawnej komunikacji oraz otwartości na wyzwania współczesnego rynku pracy. Student potrafi dokonać szczegółowego opisu sytuacji związanej z pracą zawodową. Nabycie praktycznych umiejętności posługiwania się specjalistycznym słownictwem w zakresie nauk medycznych.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby
	K.B.W22.

Umiejętności: Absolwent potrafi:

P_U01	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim
	K.B.U16.
P_U02	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
	K.B.U17.

Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:

P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	Przedmiotowe efekty uczenia się

LEKTORAT 1. Czasy teraźniejsze i przeszłe: Present Simple; Present Continuous; Past Simple; Past Continuous; formy wyrażania przyszłości; czasowniki modalne. *2.* Zdania rozkazujące, wykrzyknikowe, warunkowe (zdania w stronie biernej); pytania pośrednie/pytania typu *question tags.* 3. Konstrukcje gerundialne i bezokolicznikowe (wyrażenia oznaczające ilość/przymiotnik – stopniowanie/przysłówek – stopniowanie/przyimek/zaimek/liczebnik. 4. Nabycie umiejętności językowych na poziomie B1 związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki/pielęgniarza. Zagadnienia praktyczne: charakterystyka zewnętrzna i wewnętrzna człowieka, części ciała, organy wewnętrzne; zdrowie i samopoczucie; najczęstsze problemy zdrowotne; personel medyczny i zadania poszczególnych członków personelu; w szpitalu: nazwy oddziałów, ich specyfika; wyposażenie, sprzęt; procedura przyjęcia pacjenta do szpitala: wypełnianie dokumentów, wywiad z pacjentem; postępowanie w nagłych przypadkach, pierwsza pomoc; objawy różnych chorób i problemów zdrowotnych; opieka nad pacjentami w podeszłym wieku; zdrowie i odżywianie; układ krwionośny; opieka nad umierającymi; zasady higieny; opieka nad pacjentami z chorobami umysłowymi; monitorowanie pacjenta; środki farmakologiczne; alternatywne metody terapii.	P_W01 P_W01 P_W01 P_W01 P_U01 P_U02

Metody dydaktyczne

Lektorat: praca z książką, dyskusja, pogadanka, roleplay, burza mózgów, analiza projektu

Zalecana literatura

Podstawowa

1. English for nursing. 1: course book / Ros Wright and Bethany Cagnol; with Maria Spada Symonds, Pearson Education Limited, Harlow 2017
2. Allum V., McGaar P., Cambridge English for Nursing, 2018

Uzupełniająca

1. Murphy R., English Grammar in Use. Cambridge University Press, 2019
2. Test Your Professional English Medical, Longman/Pearson Education
3 .Polecone strony internetowe

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza: **Umiejętności:** **Kompetencje społeczne:**	P_W01 P_U01- P_U02 P_K07	Zaliczenie na ocenę na podstawie projektu i/lub ocen cząstkowych zdobytych w ciągu semestru z prac pisemnych, odpowiedzi ustnych, zadań, aktywności na zajęciach oraz frekwencji. 0-50 pkt. 2 niedostateczny 51-60 pkt. 3 dostateczny 61-70 pkt. 3.5 dostateczny plus 71-80 pkt. 4 dobry 81-90 pkt. 4.5 dobry plus 91-100 pkt. 5 bardzo dobry

Nakład pracy studenta	Liczba godzin
Zajęcia dydaktyczne	60
Przygotowanie się do zajęć i zaliczenia	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	65
Liczba punktów ECTS	2
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut:	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
Zdrowia	Język angielski 2 / English Language 2	P.MB.15.J.A.II.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł B: Nauki społeczne i humanistyczne	
Kierunek:	**Rok studiów, semestr**	

Pielęgniarstwo	I rok, semestr 2	
Poziom studiów: studia I stopnia	**Status przedmiotu**	**Język wykładowy**
	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**3**
		60				CSM	Szpital			

Cele przedmiotu

Poszerzenie kompetencji językowych w zakresie języka obcego, które odnoszą się do form gramatycznych, leksykalnych, sprawnej komunikacji oraz otwartości na wyzwania współczesnego rynku pracy. Student potrafi dokonać szczegółowego opisu sytuacji związanej z pracą zawodową. Nabycie praktycznych umiejętności posługiwania się specjalistycznym słownictwem w zakresie nauk medycznych.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby
	K.B.W22.

Umiejętności: Absolwent potrafi:

P_U01	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim
	K.B.U16.
P_U02	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
	K.B.U17.

Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:

P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**

LEKTORAT 1. Czasy teraźniejsze i przeszłe: Past Simple; Past Continuous; formy wyrażania przyszłości; czasowniki modalne. *2.* Zdania rozkazujące, wykrzyknikowe, warunkowe (zdania w stronie biernej); pytania pośrednie; pytania typu *question tags.* 3. Konstrukcje gerundialne i bezokolicznikowe (wyrażenia oznaczające ilość; przymiotnik – stopniowanie; przysłówek – stopniowanie; przyimek; zaimek; liczebnik). 4. Nabycie umiejętności językowych na poziomie B1 związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki/pielęgniarza. Zagadnienia praktyczne: personel medyczny i zadania poszczególnych członków personelu; w szpitalu: nazwy oddziałów, ich specyfika; wyposażenie, sprzęt; procedura przyjęcia pacjenta do szpitala: wypełnianie dokumentów, wywiad z pacjentem; postępowanie w nagłych przypadkach, pierwsza pomoc; objawy różnych chorób i problemów zdrowotnych; opieka nad pacjentami w podeszłym wieku; zdrowie i odżywianie; układ krwionośny; opieka nad umierającymi; zasady higieny; opieka nad pacjentami z chorobami umysłowymi; monitorowanie pacjenta; środki farmakologiczne; alternatywne metody terapii.	P_W01 P_W01 P_W01 P_W01 P_U01 P_U02

Metody dydaktyczne

Lektorat: praca z książką, dyskusja, pogadanka, roleplay, burza mózgów, analiza projektu

Zalecana literatura

Podstawowa

1.English for nursing 2: course book/Maria Spada Symonds and Ros Wright; series editor David Bonamy, Pearson Education Limited, Harlow, Essex 2017
2.Allum V., McGaar P., Cambridge English for Nursing, 2018

Uzupełniająca

1. Murphy R., English Grammar in Use. Cambridge University Press, 2019
2. Test Your Professional English Medical, Longman/Pearson Education
3 .Polecone strony internetowe

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza: **Umiejętności:** **Kompetencje społeczne:**	P_W01 P_U01-P_U02 P_K07	Egzamin ustny, poprzedzony zaliczeniem umiejętności bieżących zdobywanych podczas realizacji ćwiczeń; obecność na zajęciach i aktywny udział w ćwiczeniach; jeden projekt lub jedno kolokwium semestralne po zakończeniu realizacji treści programowych; dokonane przez prowadzącego, nie później niż na ostatnich ćwiczeniach 0-50 pkt. 2 niedostateczny 51-60 pkt. 3 dostateczny 61-70 pkt. 3.5 dostateczny plus 71-80 pkt. 4 dobry 81-90 pkt. 4.5 dobry plus 91-100 pkt. 5 bardzo dobry

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**

Zajęcia dydaktyczne	60
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	15
Łączny nakład pracy studenta w godz.	80
Liczba punktów ECTS	3
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Moduł C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej
Module C: Science in the Basics of Nursing Care

Karta przedmiotu

Instytut:	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
Zdrowia	Podstawy pielęgniarstwa 1 / The Basics of Nursing 1	P.MC.16.P.P.I.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł C: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej	
Kierunek:	**Rok studiów, semestr**	
Pielęgniarstwo	I rok, semestr 1	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**

Poziom studiów: studia I stopnia **Profil studiów** **PRAKTYCZNY**	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
	Wymagania wstępne	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**4**
30	30 CSM					CSM	Szpital		30	
							20			

Cele przedmiotu

Opanowanie przez studenta wiedzy i umiejętności pozwalających na realizację podstaw opieki pielęgniarskiej oraz kształtowanie postaw zawodowych niezbędnych do świadczenia tej opieki.
Doskonalenie umiejętności zawodowych w sprawowaniu opieki oraz wykonywania czynności pielęgniarskich zgodnie z procedurami.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarskiej i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa
	K.C.W1.
P_W02	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia
	K.C.W2.
P_W03	funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarskiej
	K.C.W3.
P_W04	proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej
	K.C.W4.
P_W05	klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarskich
	K.C.W5.
P_W06	istotę opieki pielęgniarskiej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman)
	K.C.W6.
P_W07	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych
	K.C.W7.
P_W08	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu

	K.C.W8.
P_W09	zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej
	K.C.W9.
P_W010	zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich
	K.C.W10.
P_W011	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji
	K.C.W11.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem
	K.C.U1.
P_U02	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej
	K.C.U2.
P_U03	ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną
	K.C.U3.
P_U04	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia
	K.C.U4.
P_U05	dokonać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarskich
	K.C.U5.
P_U06	wykonać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe
	K.C.U6.
P_U07	prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta
	K.C.U7.
P_U08	wykonać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych)
	K.C.U8
P_U09	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych
	K.C.U9.
P_U010	stosować zabiegi przeciwzapalne
	K.C.U10.
P_U011	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami
	K.C.U11.
P_U012	podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków
	K.C.U12.
P_U013	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi
	K.C.U13.
P_U014	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany
	K.C.U14.

P_U015	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylne oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu naczyniowego
	K.C.U15.
P_U016	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze)
	K.C.U16.
P_U017	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod
	K.C.U17.
P_U018	wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację
	K.C.U18.
P_U019	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne
	K.C.U19.
P_U020	wykonywać zabiegi higieniczne
	K.C.U20.
P_U021	pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze
	K.C.U21.
P_U022	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne
	K.C.U22.
P_U023	wykonywać zabiegi doodbytnicze
	K.C.U23.
P_U024	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik
	K.C.U24.
P_U025	zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik
	K.C.U25.
P_U026	prowadzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią
	K.C.U26.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta
	K.S.1.3.2.
P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3.
P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe
	K.S.1.3.4.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.5.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.6.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	Przedmiotowe efekty uczenia się
WYKŁADY	
1. Pielęgniarstwo – podstawowe pojęcia i definicje dotyczące pielęgniarstwa. Ewolucja pojęcia, definiowanie zdrowia i choroby a pielęgniarstwo. Istota i misja pielęgniarstwa. Pielęgniarstwo jako zawód, profesja, nauka, sztuka.	P_W01 P_W02 P_W03
2. Pielęgniarstwo - rozwój pielęgniarstwa na świecie i w Polsce. Determinanty rozwoju pielęgniarstwa. Edukacja w pielęgniarstwie w przeszłości a nowoczesne standardy kształcenia. Tożsamość zawodowa, symbole i tradycje zawodowe, organizacje i stowarzyszenia zawodowe, kodeks etyki zawodowej.	P_W01 P_W02 P_W03
3. Pielęgniarstwo – wybrane teorie pielęgniarstwa (model Florencji Nightingale, Doroty Orem, Virginii Henderson, Calisty Roy, Madelaine Leiniger, Betty Newman). Problemy współczesnego pielęgniarstwa. Działalność naukowa w pielęgniarstwie, pielęgniarstwo oparte na faktach.	P_W06
4. Pielęgniarka – świadczeniodawca opieki pielęgniarskiej. Istota działalności zawodowej. Kwalifikacje i kompetencje pielęgniarki. Role, funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki. Profesjonalizacja zawodu – autonomia pielęgniarki. Miejsce pielęgniarki w zespole terapeutycznym – holizm w opiece pielęgniarskiej. Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia, rehabilitacji.	P_W03 P_W011 P_W010 P_W08
5. Pacjent – biorca opieki pielęgniarskiej. Podmiot opieki w pielęgnowaniu, autonomia podmiotu opieki. Komunikowanie się w opiece nad biorcą opieki.	P_W01 P_W03
6. Pielęgnowanie – istota działalności praktycznej. Pielęgnowanie ukierunkowane na potrzeby, na problemy, na stan. Pielęgnowanie tradycyjne a pielęgnowanie zindywidualizowane. Primary Nursing. Diagnoza pielęgniarska. Klasyfikacja diagnoz pielęgniarskich. Pielęgnowanie zindywidualizowane – istota, cechy, etapy, zasady, dokumentowanie.	P_W04 P_W05 P_W08 P_W09 P_W010 P_W011
7. Podstawy prawne wykonywania zawodu – dokumenty regulujące działalność zawodową. Zakres świadczeń samodzielnych pielęgniarki. Respektowanie praw pacjenta. Odpowiedzialność zawodowa, służbowa, cywilna, karna. Samorząd zawodowy.	P_W01 P_W03
8. Jakość w opiece pielęgniarskiej – przedmiot i kryteria oceny. Metody zapewniania jakości opieki pielęgniarskiej. Standardy, procedury, algorytmy jako elementy zapewnienia jakości opieki pielęgniarskiej.	P_W03 P_W07
ĆWICZENIA - CSM	
1. Kształtowanie umiejętności z zakresu profilaktyki zakażeń wewnątrzszpitalnych i wewnątrzoddziałowych: a) technika higienicznego mycia rąk b) technika zakładania rękawiczek ochronnych c) segregacja odpadów medycznych.	
2. Zapewnienie komfortu pacjentowi: a) słanie łóżka pustego przez 1 i 2 pielęgniarki b) przygotowanie łóżka na przyjęcie pacjenta w oddział c) słanie łóżka z pacjentem przez 1 i 2 pielęgniarki d) zmiana bielizny pościelowej łóżka pustego i z pacjentem e) zmiana bielizny osobistej pacjenta.	P_U01 P_U02 P_U03
3. Zapewnienie czystości ciała pacjenta w zależności od stopnia wydolności samoobsługowej: a) kąpiel pacjenta –kąpiel w wannie i pod natryskiem b) mycie ciała pacjenta w łóżku – twarz, k. górne, brzuch, klatka piersiowa, k. dolne, krocze narządy płciowe zewnętrzne, pielęgnacja tworów skóry- pielęgnacja paznokci stóp i dłoni c) mycie głowy, zakładanie czepca	P_U04 P_U05 P_U08

d) toaleta j. ustnej u chorego przytomnego i nieprzytomnego, pielęgnacja błony śluzowej j. ustnej e) toaleta całego ciała ciężko chorego/ nieprzytomnego w łóżku. 4. Pomoc w utrzymaniu aktywności fizycznej i bezpieczeństwa pacjenta a) ułożenie pacjenta w łóżku w różnych pozycjach z zastosowaniem udogodnień b) techniki profilaktyki odleżyn i odparzeń c) przyrządowe i bez przyrządowe metody przemieszczania pacjenta d) transport pacjenta. 5. Gromadzenie informacji na temat stanu zdrowia pacjenta a) ocena stanu powłok skórnych pacjenta b) metody oceny zagrożenia odleżynami c) ocena stanu świadomości, wzroku, słuchu d) monitorowanie podstawowych parametrów życiowych (technika pomiaru tętna, ciśnienia tętniczego, temperatury i oddechu) e) pomiary antropometryczne (masa ciała, wzrost).	P_U017 P_U019 P_U020 P_U021 P_U022 P_U026
SAMOKSZTAŁCENIE 1. Technika i zasady stosowania zabiegów p/zapalnych: a) stosowanie zimna suchego i wilgotnego -prezentacja multimedialna +pokaz (5 godzin) b) stosowanie ciepła suchego i wilgotnego- prezentacja multimedialna+ pokaz (5 godzin) c) stosowanie baniek ogniowych i bezogniowych- technika i zasady konspekt + film instruktażowy	P_U10
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE: 1. Poznanie specyfiki i topografii oddziału szpitalnego oraz zadań zespołu terapeutycznego a) zapoznanie się z dokumentacją oddziału b) procedura przechowywania dokumentacji oraz formy jej prowadzenia. 2. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną i członkami zespołu terapeutycznego, przyjęcie pacjenta w oddział. 3. Zbieranie informacji o chorym: a) wywiad, obserwacja, pomiar podstawowych parametrów życiowych, analiza dokumentacji medycznej. 4. Rozpoznanie problemów zdrowotnych i pielęgnacyjnych pacjenta. 5. Planowanie i realizacja działań opiekuńczo- pielęgnacyjnych pacjenta. 6. Wypis pacjenta z oddziału a) edukacja pacjenta i jego rodziny.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U04 P_U05 P_U08 P_U17 P_U019 P_U020 P_U022 P_U026 P_K01 – P_K07
Metody dydaktyczne	
Wykład: prezentacja, wykład informacyjny, studium przypadku	
Ćwiczenia: pokaz, ćwiczenia na fantomach i trenażerach, symulacje, metoda samodzielnych doświadczeń	
Inna forma: zajęcia praktyczne, metoda realizacji zadań	
Zalecana literatura	
Podstawowa 1. Ciechaniewicz W., (red.), Pielęgniarstwo. Ćwiczenia. Podręcznik dla studiów medycznych, t. I, II, PZWL, Warszawa 2014 2. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K. (red), Podstawy pielęgniarstwa, t. I, II, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2015 3. Kózka M., Płaszewska-Żywko L., Procedury pielęgniarskie, PZWL, Warszawa 2015 4. Górajek-Jóźwik J. (red.), Wprowadzenie do diagnozy pielęgniarskiej, PZWL, Warszawa 2018	

Uzupełniająca 1. Kózka M., Płaszewka-Żywko L. (red.), Diagnozy i interwencje pielęgniarskie, PZWL, Warszawa 2015 2. Kózka M., Płaszewska-Żywko L., Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym, PZWL, Warszawa 2010 3. Zahradniczek K. (red.), Pielęgniarstwo, PZWL, Warszawa 2006		
Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji		
	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W011	Zaliczenie wykładów na ocenę w formie pisemnej: test jednokrotnego wyboru: min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna Skala oceniania: <= 59 – ndst >= 60% - dst >= 70%- dst plus >= 80%- dobry >= 90% - dobry plus >= 96%- bardzo dobry
Umiejętności:	P_U01 P_U02 P_U03 P_U04 P_U05 P_U08 P_U17 P_U019 P_U020 P_U022 P_U026 P_U01 – P_U26	**Ćwiczenia CSM** - 2 kolokwia pisemne, składające się z 10 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru - min. 60 %= ocena pozytywna; test praktyczny w warunkach symulowanych Skala ocen: 10 pkt- bdb 9 pkt- db+ 8 pkt- db 7 pkt- dst+ 6 pkt- dst 5 pkt - ndst **Zajęcia praktyczne:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując działania studenta ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego poniżej Kryteria oceny zajęć praktycznych według następujących kategorii: 1. Umiejętność prowadzenia czynności pielęgniarskich w zakresie podstaw pielęgniarstwa (0 p.-8.p) 2. Postawa studenta wobec pacjenta (0 p.-1.p) 2. Postawa studenta wobec zawodu (0 p.-1.p) 3. Postawa studenta wobec zespołu terapeutycznego (0 p.-1.p) 4. Postawa studenta wobec regulaminu i obowiązujących przepisów prawa (0 p.-1.p) Maksymalna liczba punktów: 12 p. Ocena z zajęć praktycznych wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry

		86%-90% plus dobry 91%-100% bardzo dobry -obowiązkowa 100% obecność na zajęciach praktycznych
Kompetencje społeczne:	P_K01- P_K07	Diagnoza pielęgniarska w wybranej sytuacji klinicznej, znajomość literatury niezbędna do przygotowania pracy z samokształcenia Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	60
Przygotowanie się do zajęć	10
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	10
Studiowanie literatury	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	20
Przygotowanie do zajęć praktycznych	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	30
Liczba punktów ECTS	**1**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut:	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
Zdrowia	Podstawy pielęgniarstwa 2 / The Basics of Nursing 2	P.MC.17.P.P.II.
	Nazwa modułu w języku polskim	

Kierunek: Pielęgniarstwo	Moduł C: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej	
	Rok studiów, semestr	
	I rok, semestr 2	
Poziom studiów: studia I stopnia	**Status przedmiotu**	**Język wykładowy**
	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	Zaliczony przedmiot Podstawy pielęgniarstwa 1	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**8**
30	30 CSM					CSM	Szpital	120	30	
							60			

Cele przedmiotu

Opanowanie przez studenta wiedzy i umiejętności pozwalających na realizację podstaw opieki pielęgniarskiej oraz kształtowanie postaw zawodowych niezbędnych do świadczenia tej opieki.
Doskonalenie umiejętności zawodowych w sprawowaniu opieki oraz wykonywania czynności pielęgniarskich zgodnie z procedurami.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarskiej i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa
	K.C.W1.
P_W02	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia
	K.C.W2.
P_W03	funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarskiej
	K.C.W3.
P_W04	proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej
	K.C.W4.
P_W05	klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarskich
	K.C.W5.

P_W06	istotę opieki pielęgniarskiej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman)
	K.C.W6.
P_W07	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych
	K.C.W7.
P_W08	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu
	K.C.W8.
P_W09	zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej
	K.C.W9.
P_W010	zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich
	K.C.W10.
P_W011	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji
	K.C.W11.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem
	K.C.U1.
P_U02	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej
	K.C.U2.
P_U03	ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną
	K.C.U3.
P_U04	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia
	K.C.U4.
P_U05	dokonać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarskich
	K.C.U5.
P_U06	wykonać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe
	K.C.U6.
P_U07	prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta
	K.C.U7.
P_U08	wykonać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych)
	K.C.U8.
P_U09	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych
	K.C.U9.
P_U010	stosować zabiegi przeciwzapalne
	K.C.U10.

P_U011	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami
	K.C.U11.
P_U012	podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków
	K.C.U12.
P_U013	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi
	K.C.U13.
P_U014	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany
	K.C.U14.
P_U015	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylne oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu naczyniowego
	K.C.U15.
P_U016	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze)
	K.C.U16.
P_U017	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod
	K.C.U17.
P_U018	wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację
	K.C.U18.
P_U019	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne
	K.C.U19.
P_U020	wykonywać zabiegi higieniczne
	K.C.U20.
P_U021	pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze
	K.C.U21.
P_U022	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne
	K.C.U22.
P_U023	wykonywać zabiegi doodbytnicze
	K.C.U23.
P_U024	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik
	K.C.U24.
P_U025	zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik
	K.C.U25.
P_U026	prowadzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią
	K.C.U26.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta
	K.S.1.3.2.
P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3.
P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe

	K.S.1.3.4.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.5.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.6.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Profilaktyka zakażeń w opiece zdrowotnej.	P_W011
2. Zakres i charakter zadań pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym, w stanie zagrożenia życia, nieprzytomnym, chorym przewlekle, chorym z niepomyślnym rokowaniem.	P_W09
3. Ocena stanu, rozpoznanie problemów u pacjentów z zaburzeniami w funkcjonowaniu narządów i układów: moczowego, pokarmowego, serca i układu krążenia, oddechowego, nerwowego, gruczołów wydzielania wewnętrznego, wzroku, słuchu, termoregulacji, skóry i błon śluzowych, sfery psychicznej.	P_W07 P_W08 P_W09 P_W010
4. Charakterystyka warunków pracy pielęgniarki w wybranych placówkach opieki zdrowotnej.	P_W01
5. Dotyk w pielęgnowaniu.	P_W02 P_W03
6. Empatia w komunikacji pielęgniarka – pacjent.	P_W02
ĆWICZENIA - CSM	
1. Zadania pielęgniarki w zakresie wykonywania badań i pobierania materiału do badań laboratoryjnych:	
a. profilaktyka zakażeń przenoszonych drogą krwi i IPIM – postępowanie poekspozycyjne	
b. pobieranie moczu do badań (ogólnych i bakteriologicznych)	P_U06
c. pobieranie kału do badań (ogólnych i bakteriologicznych)	
d. pobieranie wymazów (z gardła, nosa, odbytu)	P_U09
e. pobieranie krwi do badań (technika i zasady nakłucia naczynia żylnego, technika pobrania krwi)	
f. oznaczenie poziomu glukozy we krwi za pomocą glukometru	
g. inne testy paskowe (ciała ketonowe we krwi i moczu, poziom cholesterolu)	
2. Pomoc pacjentowi w zakresie odżywiania:	
a. odżywianie doustne (technika karmienia)	P_U016
b. odżywianie przez sondę (technika zakładania sondy do żołądka, pielęgnacja sondy, odbarczanie treści żołądkowej, karmienie przez sondę)	P_U025
c. odżywianie przez przetoki odżywcze (rodzaje przetok odżywczych, technika karmienia przez przetokę, pielęgnacja przetoki odżywczej)	
d. odżywianie parenteralne	
3. Pomoc pacjentowi w zakresie wydalania:	P_U07
a. pomoc w zakresie wydalania stolca (technika i zasady wykonania lewatywy, wlewu doodbytniczego, założenia suchej rurki do odbytu)	P_U014
b. pomoc w zakresie wydalania moczu (zabiegi prowokacyjne, jałowe mycie krocza, cewnikowanie kobiety, cewnikowanie mężczyzny, płukanie pęcherza moczowego, dobowa zbiórka moczu, bilans płynów)	P_U023 P_U024 P_U026

4. Udział pielęgniarki w leczeniu farmakologicznym - podawanie leków różnymi drogami: a. drogi podawania leków b. podawanie leków drogą doustną (zasady przechowywania, dokumentowania, przygotowywania i podawania leków) c. podawanie leków drogą przezskórną d. podawanie leków przez błony śluzowe (do worka spojówkowego, ucha, nosa, pochwy, doodbytniczo) e. kaniulacja obwodowych naczyń żylnych (technika i zasady założenia obwodowego dostępu żylnego, pielęgnacja, obserwacja, dokumentowanie, usuwanie wkłucia żylnego) f. podawanie leków drogą dożylną (technika i zasady podawania leków do obwodowych naczyń żylnych, technika i zasady podawania leków do centralnych naczyń żylnych w tym port dostępu naczyniowego, technika i zasady wykonania kroplowego wlewu dożylnego) g. podawanie leków drogą domięśniową (technika i zasady wykonania iniekcji domięśniowej) h. podawanie leków drogą podskórną (technika i zasady wykonania iniekcji podskórnej) i. podawanie leków drogą śródskórną (technika i zasady wykonania iniekcji śródskórnej j. obliczanie dawek leków	P_U011 P_U012 P_U013 P_U015
5. Metody wspomagające wentylację płuc: a) ćwiczenia oddechowe b) wspomaganie odkrztuszania wydzieliny c) drenaż ułożeniowy d) toaleta drzewa oskrzelowego a. badanie układu oddechowego: pobranie plwociny do badania, pulsoksymetria, kapnometria b. podawanie leków do układu oddechowego (podawanie leków wziewnych, technika i zasady wykonania inhalacji, podawanie tlenu)	P_U012 P_U018 P_U019
6. Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego: a. podstawowe wiadomości dotyczące materiałów opatrunkowych	P_U022
7. Zadania pielęgniarki w zakresie wykonywania badań specjalistycznych: a. asystowanie do punkcji opłucnej b. asystowanie do punkcji otrzewnej c. asystowanie do punkcji kanału lędźwiowego.	P_U09
SAMOKSZTAŁCENIE	
1. Desmurgia – pokaz instruktażowy (10 godzin): a) technika i zasady wykonania opatrunku (bandażowanie) kończyny górnej/dolnej b) technika i zasady wykonania opatrunku (bandażowanie) klatki piersiowej c) technika i zasady wykonania opatrunku (bandażowanie) głowy. 2. Przetoki chirurgiczne -prezentacja multimedialna (10 godzin): a) jejunostomia (cel, wskazania, pielęgnacja) b) tracheostomia (cel, wskazania, pielęgnacja). 3. Biopsje diagnostyczne – dokument tekstowy (10 godzin): a) biopsja szpiku (cel, wskazania, zasady asysty, opieka po badaniu) b) trepanobiopsja (cel, wskazania, zasady asysty, opieka po badaniu).	P_U09 P_U014 P_U016

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 1. Procedura przyjęcia pacjenta w oddział Założenie dokumentacji Ocena podstawowych parametrów życiowych: temperatury, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu i świadomości Specyfika opieki nad wybranymi grupami pacjentów Potrzeby człowieka zdrowego i chorego Procedura wypisu pacjenta z oddziału Zalecenia poszpitalne dla pacjenta i jego rodziny Organizacja opieki nad pacjentem po zakończeniu leczenia i opuszczeniu przez pacjenta szpitala 2. Zastosowanie różnych technik karmienia pacjenta Karmienie pacjenta drogą doustną, przez zgłębnik, przez PEG oraz jejunostomię Cel i zasady karmienia pacjenta (dieta ogólna i dieta przemysłowa) 3. Karmienie drogą pozajelitową Cel i zasady karmienia parenteralnego 4. Zabiegi ułatwiające wydalanie stolca 5. Zabiegi doodbytnicze – lewatywa, wlewka, sucha rurka do odbytu, kolejność i właściwa technika zabiegów doodbytniczych 6. Zabiegi ułatwiające wydalanie moczu Zakładanie cewnika do pęcherza moczowego, monitorowanie diurezy, usuwanie cewnika, płukanie pęcherza moczowego, zasady i wskazania do założenia cewnika moczowego 7. Opieka nad pacjentem długotrwale unieruchomionym 8. Kompleksowa opieka nad pacjentem nieprzytomnym 9. Zapobieganie skutkom długotrwałego unieruchomienia 10. Ocena zagrożenia pacjenta powstaniem odleżyn (zastosowanie skal oceny ryzyka wystąpienia odleżyn) 11. Profilaktyka odleżyn Dobór odpowiednich środków do pielęgnacji pacjenta - ocenia sytuację zdrowotną pacjenta (ocena skóry, możliwość samodzielnej zmiany pozycji pacjenta) Pielęgnacja skóry i jej wytworów z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych 12. Udział w procesie rehabilitacji Stosowanie gimnastyki biernej i czynnej Zastosowanie pozycji ułożeniowych i udogodnień 13. Opieka nad pacjentem z odleżynami ocena stopnia odleżyny oraz środków stosowanych, aby uniemożliwić jej rozwój Dobór opatrunków na rany odleżynowe 14. Przygotowanie stolika zabiegowego do zmiany opatrunku na ranie zasady zmiany opatrunku na ranie „czystej „i „brudnej” 15. Opieka na pacjentem z bólem i gorączką Ocena bólu pacjenta na podstawie poznanej skali Podawanie leków obniżających temperaturę 16. Zasady przechowywania leków w oddziale Odczytywanie zleceń lekarskich z uwzględnieniem dawki, drogi podania godziny 17. Wykonywania wstrzyknięć domięśniowych i podskórnych Zasady wykonywania wstrzyknięć Kolejność i technika, dobór odpowiedniego sprzętu 18. Podawanie leków drogą dożylną cel i technikę wstrzyknięć dożylnych Założenie i obserwacja wkłucia obwodowe Przygotowanie i podłączenie kroplowego wlewu dożylnego Oblicza dawki zleconych leków 19. Pobieranie krwi z żyły do badania (morfologia, jonogram, grupa krwi, inne badania) Pobranie krwi na posiew w kierunku bakterii tlenowych i beztlenowych Oznaczanie glikemii za pomocą glukometru 20. Wykonanie zabiegów ułatwiających oddychanie Przygotowanie pacjenta do wykonania gimnastyki oddechowej Zastosowanie drenażu ułożeniowego u pacjenta przygotowanie zestawu i wykonanie zabiegu odśluzowania dróg oddechowych zasady i cel zastosowania zabiegu inhalacji 21. Organizacja opieki stacjonarnej nad pacjentem. Zakres świadczonych usług 22. Indywidualna i zbiorcza dokumentacja szpitala Zakres informacji zawartych w dokumentacji pacjenta	P_W01 – P_W011 P_U01 – P_U026 P_K01 – P_K07

Student zna zasady korzystania z dokumentacji medycznej Zbieranie danych o pacjencie metodą obserwacji, wywiadu, pomiarów bezpośrednich (tętno, oddech, ciśnienie tętnicze krwi) analizy dokumentacji medycznej 23. Prawa pacjenta w szpitalu 24. Podsumowanie zajęć praktycznych.	
PRAKTYKI ZAWODOWE 1. Indywidualny model opieki pielęgniarskiej w oparciu o proces pielęgnowania i Primary Nursing. Klasyfikacja diagnoz ICNP. 2. Udział pielęgniarki w procesie leczenia: podawanie leków droga doustną, podawanie leków drogą iniekcji podskórnych, domięśniowych, dożylnych. 3. Ocena stanu zdrowia pacjenta metoda procesu pielęgnowania. 4. Udział pielęgniarki w procesie diagnostycznym: pobieranie materiałów do badań (krew, mocz, kał), pobieranie wymazów. 5. Udział pielęgniarki w procesie rehabilitacji: stosowanie pozycji ułożeniowych i udogodnień, zapobieganie skutkom unieruchomienia, profilaktyka odleżyn. 6. Specyfika opieki nad wybranymi grupami pacjentów. 7. Opieka nad pacjentem długotrwale unieruchomionym. 8. Opieka na pacjentem z bólem gorączka. 9. Opieka na pacjentem z zaburzeniami snu. Formułowanie diagnozy pielęgniarskiej. 10. Zbieranie danych o pacjencie metodą obserwacji, wywiadu, pomiarów bezpośrednich (tętno, oddech, ciśnienie tętnicze krwi) analizy dokumentacji medycznej. 11. Pielęgniarska ocena stanu zdrowia pacjenta w oparciu o studium indywidualnego przypadku. 12. Udział pielęgniarki w procesie diagnostycznym: pobieranie materiałów do badań (krew, mocz, kał), pobieranie wymazów. 13. Przygotowanie narzędzi i materiału opatrunkowego do sterylizacji, metody i techniki sterylizacji, kontrola skuteczności sterylizacji. 14. Technika chirurgicznego mycia rąk. Zakładanie sterylnych rękawiczek i sterylnego fartucha chirurgicznego. 15. Współpraca w zespole terapeutycznym w oparciu o kwalifikacje, kompetencje i odpowiedzialność zawodową.	P_W01 – P_W011 P_U01 – P_U026 P_K01 – P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład: prezentacja, wykład informacyjny, case study

Ćwiczenia: pokaz, ćwiczenia na fantomach i trenażerach, symulacje, metoda samodzielnych doświadczeń

Inna forma: zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa, metoda realizacji zadań

Zalecana literatura

Podstawowa

5. Ciechaniewicz W., (red.), Pielęgniarstwo. Ćwiczenia. Podręcznik dla studiów medycznych, t. I, II, PZWL, Warszawa 2014
6. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K. (red), Podstawy pielęgniarstwa, t. I, II, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2015
7. Kózka M., Płaszewska-Żywko L., Procedury pielęgniarskie, PZWL, Warszawa 2015
8. Górajek-Jóźwik J. (red.), Wprowadzenie do diagnozy pielęgniarskiej, PZWL, Warszawa 2018

Uzupełniająca

4. Kózka M., Płaszewka-Żywko L. (red.), Diagnozy i interwencje pielęgniarskie, PZWL, Warszawa 2015
5. Kózka M., Płaszewska-Żywko L., Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym, PZWL, Warszawa 2010
6. Zahradniczek K. (red.), Pielęgniarstwo, PZWL, Warszawa 2006

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	Forma zaliczenia
Wiedza:	P_W01 - P_W011	**Wykłady:** Obecność na zajęciach (10%)+ aktywność na zajęciach (20%) + 2 testy jednokrotnego wyboru (70%), po 10 pytań, skala ocen: 10 pkt – (bdb), 9 pkt – (+db), 8 pkt – (db), 7 pkt – (+dost), 6 pkt – (dost), 5 i mniej punktów – ndst. (min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna) **Egzamin:** test jednokrotnego wyboru, 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna Skala oceniania: <= 59 - ndst >= 60% - dst >= 70%- dst plus >= 80%- dobry >= 90% - dobry plus >= 96%- bardzo dobry
Umiejętności:	P_U01 – P_U26 P_U01 – P_U26 P_K01 – P_K07	**Ćwiczenia:** - ocena pozytywna z 3 kolokwiów pisemnych składających się z 10 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru - min. 60 %= ocena pozytywna; Skala ocen: 10 pkt- bdb 9 pkt- db+ 8 pkt- db 7 pkt- dst+ 6 pkt- dst 5 pkt - ndst Na każdych zajęciach ocena z: 1. Przestrzeganie zasad i techniki wykonywanej czynności (0-2pkt.) 2. Sposób wykonania czynności (0-2pkt.) 3. Skuteczność wykonanej czynności (0-2pkt.) 4. Samodzielność podczas wykonywania czynności (0-2pkt.) 5. Komunikowanie się z pacjentem (0-2pkt.) 6. Postawa studenta wobec zawodu (0-2pkt.) 7. Złożenie dokumentacji z samokształcenia 8. Obowiązkowa obecność 100% na zajęciach 9. Zaliczenie w warunkach symulowanych wylosowanych czynności pielęgniarskich. **Zajęcia praktyczne:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując działania studenta ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego poniżej 1. Zgodność wykonywanych czynności z obowiązującymi procedurami (0p.-2p.) 2.Postawa studenta wobec pacjenta (0p.-2p.) 3.Postawa studenta wobec zawodu (0p.-2p.) 4.Postawa studenta wobec zespołu terapeutycznego (0p.-2p.) 5.Postawa studenta wobec regulaminu i obowiązujących przepisów prawa (0p.-2p.) Maksymalna liczba punktów: 10 p. Ocena z zajęć praktycznych wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry

	P_U01 – P_U26 P_K01 – P_K07	-obowiązkowa 100% obecność na zajęciach praktycznych**.** **Praktyki zawodowe:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Ocena z praktyki jest średnią arytmetyczną trzech ocen: oceny opiekuna z ramienia instytucji, oceny merytorycznej opiekuna z ramienia uczelni, oceny z weryfikacji prowadzonej przez studenta dokumentacji praktyki zawodowej (zgodnie z *Kierunkowym Regulaminem Praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo*), liczona według zasady: od 3,00 do 3,20 – dostateczny od 3,21 do 3,70- plus dostateczny od 3,71 do 4,20 – dobry od 4,21 do 4,49 – plus dobry od 4,50 bardzo dobry
Kompetencje społeczne:	P_K01- P_K07	Proces pielęgnowania w wybranej jednostce chorobowej, znajomość literatury niezbędna do przygotowania pracy z samokształcenia (wykład). Przygotowanie pokazu instruktażowego, prezentacji multimedialnej oraz dokumentu tekstowego (ćwiczenia) Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	60
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	5
Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	70
Liczba punktów ECTS	**2**
Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	60
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Praktyka zawodowa	**Liczba godzin**
Realizacja praktyki zawodowej	120
Łączny nakład pracy studenta w godz.	120
Liczba punktów ECTS	**4**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Promocja zdrowia/Health Promotion	P.MC.18.P.Z.
	Nazwa modułu w języku polskim	
Kierunek: Pielęgniarstwo	Moduł C: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej	
	Rok studiów, semestr	
	II rok, semestr 3	
Poziom studiów: studia I stopnia	**Status przedmiotu**	**Język wykładowy**
	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**		
	Wymagania wstępne	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**3**
30	15					CSM	Szpital		15	
							20			

Cele przedmiotu

Celem przedmiotu jest przygotowanie do samodzielnego działania w procesie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, m m.in. poprzez realizację lub inicjację realizacji programów promocji zdrowia i profilaktyki, skierowanych do różnych grup społecznych (rodzin, społeczności lokalnych, grup zawodowych) i osób w różnym wieku (dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów).

Ewentualne prowadzenie zajęć w formie zdalnej zapewnia osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej
	K.C.W16.
P_W02	zasady konstruowania programów promocji zdrowia
	K.C.W17.
P_W03	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym
	K.C.W18.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów
	K.C.U28.
P_U02	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia
	K.C.U29.
P_U03	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych
	K.C.U30.
P_U04	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia
	K.C.U31.
P_U05	opracować i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych
	K.C.U32.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta
	K.S.1.3.2.
P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3.
P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe
	K.S.1.3.4.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.5.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.6.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Rozwój promocji zdrowia na tle historycznym (światowe i polskie konferencje promocji zdrowia, dokumenty w promocji zdrowia).	P_W01
2. Promocja zdrowia w systemie opieki zdrowotnej.	P_W01

3. Kompetencje i zadania pielęgniarki w promocji zdrowia. 4. Wybrane zachowania zdrowotne, styl życia jako obszar działania dla promocji zdrowia, profilaktyka uzależnień. 5. Projektowanie programów promocji zdrowia.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W01 P_W02 P_W03
ĆWICZENIA	
1. Rola i zadania biura/gabinetu promocji zdrowia w ramach kompetencji szpitala/praktyki podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki środowiskowo/rodzinnej, pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U04 P_U05
2. Praca z klientami/pacjentami zgłaszającymi się spontanicznie, praca z pacjentami hospitalizowanymi w poszczególnych oddziałach, praca z chorymi przewlekle, praca z dziećmi i ich rodzicami, realizowane programy lokalne.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U04 P_U05
3. Promowanie zdrowia w środowisku szkolnym -przygotowanie programu edukacyjnego dla wybranej grupy wiekowej i wybranego elementu stylu życia.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U04 P_U05
SAMOKSZTAŁCENIE	
1. Rola zawodowa lekarzy, psychologów, pedagogów, pielęgniarek, inżynierów i innych profesjonalistów w promocji zdrowia.	P_K01 P_K02 P_K03 P_K04 P_K05 P_K06 P_K07
2. Organizacja pielęgniarskiego biura/gabinetu promocji zdrowia.	P_K01 P_K02 P_K05 P_K06 P_K07
3. Specyfika edukacji zdrowotnej jako element procesu pielęgnowania z uwzględnieniem kryterium wieku i stanu zdrowia dziecka, osoby dorosłej, osoby starszej, rodziny.	P_K01 P_K02 P_K03 P_K04 P_K05 P_K06 P_K07
4. Programy promocji zdrowia w wieku podeszłym.	P_K01 P_K02 P_K03 P_K04 P_K05 P_K06 P_K07
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	
1. Praca z klientami/pacjentami zgłaszającymi się spontanicznie, praca z pacjentami hospitalizowanymi w poszczególnych oddziałach, praca z chorymi przewlekle, praca z dziećmi i ich rodzicami, realizowane programy lokalne.	P_W01 - P_W03 P_U01 – P_U05

2. Promowanie zdrowia w środowisku szkolnym, przygotowanie programu edukacyjnego dla wybranej grupy wiekowej i wybranego elementu stylu życia. 3. Opracowanie i wdrażanie indywidualnego programu promocji zdrowia jednostki i rodziny.	P_K01 – P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład: wykład informacyjny, prezentacje, opis

Ćwiczenia: prezentacja, dyskusja, projekt

Inna forma: samokształcenie, praca w grupach, praca z tekstem, zajęcia praktyczne, metoda realizacji zadań

Zalecana literatura

Podstawowa

1. Andruszkiewicz A., Banaszkiewicz M., Basińska M.A., Promocja zdrowia dla studentów studiów licencjackich kierunku pielęgniarstwo i położnictwo, t. 1: Teoretyczne podstawy promocji zdrowia, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2008
2. Andruszkiewicz A., Banaszkiewicz M., Barczykowska E., Promocja zdrowia dla studentów studiów licencjackich kierunku pielęgniarstwo i położnictwo, t. 2: Promocja zdrowia w praktyce pielęgniarki i położnej, PZWL, Warszawa 2010
3. Gromadzka-Ostrowska J., Edukacja prozdrowotna i promocja zdrowia, SGGW, Warszawa 2019
4. Wrońska I., Sierakowska M., Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarskiej, PZWL, Warszawa 2015

Uzupełniająca

1. Woynarowska B. (red.), Edukacja zdrowotna. Podręcznik akademicki, PWN, Warszawa 2017
2. Karski J. B., Praktyka i teoria promocji zdrowia, CeDeWu, Warszawa 2006

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W03	Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej: test z pytaniami otwartymi: 1. Definicja promocji zdrowia. Zachowania zdrowotne a styl życia. Promocja zdrowia w systemie opieki zdrowotnej -przykłady dokumentów i konferencji 2. Strategie promocji zdrowia 3. Opis kompetencji i zadań pielęgniarki w promocji zdrowia 4. Zasady konstruowania programów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej Zaliczenie wykładów na ocenę w formie pisemnej: min. 60% poprawnych odpowiedzi Skala oceniania: <= 59% - ndst >= 60% - dst >= 70%- dst plus >= 80%- dobry >= 90% - dobry plus >= 96%- bardzo dobry
Umiejętności:	P_U01 - P_U05	Zaliczenie w formie pisemnej: projekt Temat projektu: Program promocji zdrowia dla słuchaczy Uniwersytetów Trzeciego Wieku Kryteria oceny pracy pisemnej (projektu) 1. Wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu. 2. Zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy pielęgniarskiej i innej.

		3. Poprawność terminologiczna i językowa. 4. Logiczny układ treści. 5. Dobór literatury. Każda z kategorii punktowana w skali 0p.-5p. Maksymalna ilość punktów do uzyskania: 25p. Ocena sprawozdania wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90% plus dobry 91%-100% bardzo dobry Zajęcia praktyczne: Konspekt zajęć edukacyjnych dla wybranej grupy wiekowej i wybranego elementu stylu życia – kryteria oceny tak jak przy ocenie projektu.
Kompetencje społeczne:	P_K01- P_K07	Wykazanie się znajomością literatury przedmiotu, wykorzystywanej m.in. do przygotowania projektu. Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	45
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie projektu (wypowiedź pisemna)	5
Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	20
Łączny nakład pracy studenta w godz.	20
Liczba punktów ECTS	**1**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Podstawowa opieka zdrowotna 1 / Basic Health Care 1	P.MC.19.P.O. Z. I.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł C: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	III rok, semestr 5	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**8**
30	15					CSM	Szpital	80	15	
							80			

Cele przedmiotu
Przygotowanie studenta w zakresie planowania, realizowania i oceny działań podejmowanych w ramach pielęgniarskiej opieki środowiskowo-rodzinnej nad osobami zdrowymi, chorymi i niepełnosprawnymi w środowisku zamieszkania, pracy, wychowania i nauki.
Zakładane efekty uczenia się/ **Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się**

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia
	K.C.W19.
P_W02	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej
	K.C.W20.
P_W03	metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży
	K.C.W21.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej
	K.C.U33.
P_U02	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych
	K.C.U34.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta
	K.S.1.3.1.
P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.1.
P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe
	K.S.1.3.1.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.1.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.1.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.1.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. System opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie. Koncepcja podstawowej opieki zdrowotnej w dokumentach międzynarodowych.	P_W01
2. Podstawowa opieka zwrotna w Polsce przed i po 1999 roku. Charakterystyka modelu pielęgniarstwa w podstawowej opiece zdrowotnej; rys historyczny i stan obecny.	P_W01
3. Zespół podstawowej opieki zdrowotnej; charakterystyka kompetencji lekarza, pielęgniarki środowiska zamieszkania, pielęgniarki środowiska nauki i wychowania, położnej środowiska zamieszkania, pielęgniarki opieki długoterminowej/domowej.	P_W01
4. Systemy zarządzania informacją oraz mierniki jakości w podstawowej opiece zdrowotnej.	P_W01
5. Modele opieki środowiskowej – rodzinnej i formy świadczeń w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. Rodzina jako podmiot opieki zdrowotnej. Koncepcja zdrowia rodziny. Metody	P_W01

pracy pielęgniarki z rodziną. Wydolność opiekuńczo-pielęgnacyjna rodziny. Wsparcie społeczne. 6. Zakres, struktura i organizacja świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej – świadczenia gwarantowane. 7. Odrębności w opiece środowiskowej – rodzinnej ze względu na środowisko zamieszkania, nauki i wychowania oraz pracy. Koncepcja środowiskowej opieki zdrowotnej. Założenia i organizacja. 8. Rozpoznawanie problemów zdrowotnych i społecznych jednostki, rodziny, społeczności lokalnej. Diagnoza indywidualnego przypadku, rodziny, społeczności lokalnej (dla celów promocji zdrowia, profilaktyki, w sytuacji choroby i niepełnosprawności). 9. Planowanie i realizacja opieki pielęgniarskiej w środowisku zamieszkania – sprzęt i środki do realizacji. Zasady dokumentowania opieki pielęgniarskiej. 10. Rozpoznawanie problemów zdrowotnych, szkolnych i społecznych dzieci i młodzieży oraz planowanie opieki w środowisku nauczania i wychowania. 11. Planowanie i realizacja opieki pielęgniarskiej w środowisku nauki i wychowania – sprzęt i środki do realizacji. Zasady dokumentowania opieki pielęgniarskiej. 12. Organizacyjno-prawne aspekty wykonywania zawodu oraz samodzielności zawodowej pielęgniarki w podstawowej opiece zdrowotnej. 13. Standardy w pracy pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej. 14. Udział pielęgniarki w realizacji zadań wynikających z programów polityki zdrowotnej.	P_W02 P_W03 P_W03 P_W01 P_W03 P_W03 P_W01 P_W01 P_W01
ĆWICZENIA 1. Planowanie pracy w podstawowej opiece zdrowotnej w oparciu o problemy zdrowotne i demograficzne środowiska lokalnego. 2. Charakterystyka środowiska podopiecznych. 3. Zdrowie i czynniki wpływające na nie. Postrzeganie zdrowia przez pacjenta. Ogólna problematyka związków rodziny i zdrowia. 4. Choroba jako czynnik zmian w rodzinie – analiza zmian zachodzących w rodzinie w wyniku choroby. 5. Specyfika problemów zdrowia rodziny mieszkającej w mieście i na wsi. 6. Opieka zdrowotna, profilaktyka i edukacja prozdrowotna w ramach piece zdrowotnej. Konkretyzacja i zapis danych dla celów profilaktyki i opieki pielęgniarskiej. 7. Uzależnienia. Konstruowanie programu wspomagania rodzin w profilaktyce uzależnień.	P_U01 - P_U02
SAMOKSZTAŁCENIE 1. Diagnoza środowiska lokalnego z opisem wsparcia. 2. Wybrane zagadnienia zdrowia u osób pracujących. Praca zawodowa nieletnich i kobiet w ciąży – zagrożenia zdrowia, działania profilaktyczne.	P_W01 P_U01 - P_U02
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 1. Zadania pielęgniarki rodzinnej. Planowanie pracy z rodziną. Dokumentowanie świadczeń. 2. Specyfika procesu pielęgnowania realizowanego przez pielęgniarkę środowiskową/rodzinną. Realizacja programów prewencyjnych. 3. Problemy edukacji zdrowotnej w rodzinie i środowisku lokalnym. Poradnictwo w pracy pielęgniarki środowiskowej/rodzinnej. 4. Zadania pielęgniarki praktyki: gabinet zabiegowy, gabinet szczepień, promocja zdrowia, dokumentacja, sprawozdawczość. 5. Zadania pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania: badania przesiewowe, pierwsza pomoc przedlekarska, edukacja zdrowotna, identyfikacja problemów zdrowotnych, społecznych i szkolnych uczniów, współpraca wielodyscyplinarna w zakresie dbałości o zdrowie ucznia, dokumentacja, sprawozdawczość. 6. Rozpoznawanie warunków i potrzeb zdrowotnych jednostki i rodziny. Ocena środowiska zamieszkania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych. 7. Zadania pielęgniarki medycyny pracy w opiece nad pracującymi. 8. Realizacja programów profilaktycznych w POZ.	P_W01 – P_W03 P_U01 - P_U02 P_K01 – P_K07

PRAKTYKA ZAWODOWA 1. Komunikowanie się pielęgniarki w środowisku pacjenta; rozpoznawanie stanu człowieka zdrowego. 2. Zasady zbierania ukierunkowanego wywiadu środowiskowego dla potrzeb procesu pielęgnowania. 3. Ocena zagrożeń zdrowia, stopnia samodzielności pacjenta i wydolności pielęgnacyjno-opiekuńczej rodziny. 4. Ocena stanu higienicznego skóry i włosów, uzębienia i odżywienia, postawy, proporcji ciała, zakresu ruchów w stawach. 5. Analiza zebranych informacji pod kątem oceny stylu życia podopiecznych w środowisku. 6. Planowanie działań prozdrowotnych w oparciu o rozpoznane czynniki ryzyka, zmierzających do zachowania oraz potęgowania zdrowia. 7. Diagnozowanie sytuacji podopiecznych w zakładach podstawowej opieki zdrowotnej. 8. Planowanie, realizowanie i ocenianie działań podejmowanych na rzecz podopiecznego w zdrowiu i chorobie. 9. Realizacja programów edukacji zdrowotnej. 10. Realizacja zadań opiekuńczo-pielęgnacyjnych (współpraca z różnymi instytucjami społeczności lokalnej. 11. Realizacja zadań pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania. 12. Współpraca pielęgniarki środowiskowej z pacjentem geriatrycznym i jego rodziną. 13. Działania pielęgnacyjno-rehabilitacyjne w środowisku obłożnie chorego i niepełnosprawnego 14. Promocja zdrowia i profilaktyka w środowiskach podopiecznych.	P_W01 – P_W03 P_U01 - P_U02 P_K01 – P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład: prezentacja, opis, dyskusja, wykład informacyjny

Ćwiczenia: ćwiczenia, burza mózgów, prezentacja

Inna forma: zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa, metoda realizacji zadań

Zalecana literatura

Podstawowa

1.Dmoch-Gajzlerska E. (red.), POZ w Polsce. Struktura, zadania, funkcje, PZWL, Warszawa 2017
2.Pietrzak M., Knoff B., Kryczka T., Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej, PZWL, Warszawa 2021
3.Kocka K., Marcinowicz L., Ślusarska B. (red.), Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa, PZWL, Warszawa 2019
4.Oblacińska A., Ostręga A. (red.), Standardy i metodyka pracy pielęgniarki i higienistki szkolnej, IMiD, Warszawa 2003 [dokument online]
5.Wybrane aktualne pozycje z czasopism krajowych i zagranicznych związane z tematyką ćwiczeń
6.Wybrane akty prawne

Uzupełniająca

1.Kilańska D. (red.), Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej, t. 1, Makmed, Lublin 2010
2.Marcinowicz L., Ślusarska B., Opieka nad podopiecznym w praktyce pielęgniarki rodzinnej, Continuo, Wrocław 2017
3.Woynarowska B. (red.), Profilaktyka w pediatrii, PZWL, Warszawa 2016
4.Domżał-Drzewicka R., Gałęziowska E. (red.), Nowoczesne metody rozpoznawania płodności. Wybrane zagadnienia, Makmed, Lublin 2007

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W03	Zaliczenie z oceną na podstawie kolokwium opisowego; obecność i aktywność na zajęciach Skala ocen od 2 do 5

		TEST Składający się z 10 pytań ocena pozytywna powyżej 50% (przynajmniej 6 odpowiedzi prawidłowych) **Ocena końcowa** z przedmiotu jest średnią arytmetyczną: aktywny udział w dyskusjach w trakcie wykładów (25%), test jednokrotnego wyboru (50%), 100% frekwencja na zajęciach (25%).
Umiejętności:	P_U01 - P_U02	Zaliczenie z oceną – obecność na ćwiczeniach, pozytywne zaliczenie 4 kolokwiów cząstkowych skala ocen od 2 do 5 4 kolokwia w formie testów składających się po 10 pytań każde ocena pozytywna powyżej 50% (przynajmniej 6 odpowiedzi prawidłowych) Przygotowanie przykładowego wywiadu środowiskowego; opracowanie wybranego przez studenta programu profilaktyki Na ocenę całościową składają się Pozytywne zaliczenie każdego testu - 50% wynik z testu 25% obecność na zajęciach 25% aktywność na zajęciach 25% obecność na zajęciach 25% aktywność na zajęciach
	P_U01, P_U02 P_K01-P_K07	**Zajęcia praktyczne:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując działania studenta ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego poniżej Kryteria oceny zajęć praktycznych według następujących kategorii: 1. Umiejętność prowadzenia czynności pielęgniarskich w zakresie POZ (0p.-8.p) 2. Postawa studenta wobec pacjenta (0p.-1.p) 3. Postawa studenta wobec zawodu (0p.-1.p) 4. Postawa studenta wobec zespołu terapeutycznego (0p.-1.p) 5. Postawa studenta wobec regulaminu i obowiązujących przepisów prawa (0p.-1.p) Maksymalna liczba punktów: 12 p. Ocena z zajęć praktycznych wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90% plus dobry 91%-100% bardzo dobry
	P_U01, P_U02 P_K01-P_K07	**Praktyka zawodowa:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas praktyki zawodowej. Ocena z praktyki jest średnią arytmetyczną trzech ocen: oceny opiekuna z ramienia instytucji, oceny merytorycznej opiekuna z ramienia uczelni, oceny z weryfikacji prowadzonej przez studenta dokumentacji praktyki zawodowej (zgodnie z *Kierunkowym Regulaminem Praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo*), liczona według zasady: od 3,00 do 3,20 – dostateczny od 3,21 do 3,70- plus dostateczny od 3,71 do 4,20 – dobry od 4,21 do 4,49- plus dobry od 4,50 bardzo dobry.

Kompetencje społeczne:	P_K07	Zaliczenie na ocenę na podstawie przygotowanej prezentacji Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	45
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie projektu/eseju itp. (prezentacja, wypowiedź pisemna)	5
Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	80
Przygotowanie do zajęć praktycznych	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Praktyka zawodowa	**Liczba godzin**
Realizacja praktyki zawodowej	80
Przygotowanie do praktyki zawodowej	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Podstawowa opieka zdrowotna 2 / Basic Health Care 2	P.MC.20.P.O. Z. II.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł C: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	III rok, semestr 6	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**6**
30						CSM	Szpital	80	15	
							40			

Cele przedmiotu	
Przygotowanie studenta w zakresie planowania, realizowania i oceny działań podejmowanych w ramach pielęgniarskiej opieki środowiskowo-rodzinnej nad osobami zdrowymi, chorymi i niepełnosprawnymi w środowisku zamieszkania, pracy, wychowania i nauki.	
Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia
	K.C.W19.
P_W02	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej

	K.C.W.20
P_W03	metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży
	K.C.W21.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej
	K.C.U33.
P_U02	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych
	K.C.U34.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta
	K.S.1.3.2.
P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3.
P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe
	K.S.1.3.4.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.5.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.6.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe dostrzegania i rozpoznania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Zespół podstawowej opieki zdrowotnej; charakterystyka kompetencji lekarza, pielęgniarki środowiska zamieszkania, pielęgniarki środowiska nauki i wychowania, położnej środowiska zamieszkania, pielęgniarki opieki długoterminowej/domowej.	P_W01
2. Systemy zarządzania informacją oraz mierniki jakości w podstawowej opiece zdrowotnej.	P_W01
3. Modele opieki środowiskowej – rodzinnej i formy świadczeń w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. Rodzina jako podmiot opieki zdrowotnej. Koncepcja zdrowia rodziny. Metody pracy pielęgniarki z rodziną. Wydolność opiekuńczo-pielęgnacyjna rodziny. Wsparcie społeczne.	P_W01
4. Zakres, struktura i organizacja świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej – świadczenia gwarantowane.	P_W02
5. Odrębności w opiece środowiskowej – rodzinnej ze względu na środowisko zamieszkania, nauki i wychowania oraz pracy.	P_W03
6. Rozpoznawanie problemów zdrowotnych i społecznych jednostki, rodziny, społeczności lokalnej. Diagnoza indywidualnego przypadku, rodziny, społeczności lokalnej (dla celów promocji zdrowia, profilaktyki, w sytuacji choroby i niepełnosprawności).	P_W01
7. Planowanie i realizacja opieki pielęgniarskiej w środowisku zamieszkania – sprzęt i środki do realizacji. Zasady dokumentowania opieki pielęgniarskiej.	P_W01
8. Rozpoznawanie problemów zdrowotnych, szkolnych i społecznych dzieci i młodzieży oraz planowanie opieki w środowisku nauczania i wychowania.	P_W03
	P_W03

9. Planowanie i realizacja opieki pielęgniarskiej w środowisku nauki i wychowania – sprzęt i środki do realizacji. Zasady dokumentowania opieki pielęgniarskiej. 10. Organizacyjno-prawne aspekty wykonywania zawodu oraz samodzielności zawodowej pielęgniarki w podstawowej opiece zdrowotnej. 11. Standardy w pracy pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej. 12. Udział pielęgniarki w realizacji zadań wynikających z programów polityki zdrowotnej.	P_W01 P_W01 P_W01
SAMOKSZTAŁCENIE 1. Konstruowanie planów całościowej opieki dla rodziny na przykładzie wybranych sytuacji zdrowotnych. 2. Specyfika działalności edukacyjnej realizowanej przez pielęgniarkę w środowisku nauczania i wychowania.	P_U01 - P_U02
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 1. Zadania pielęgniarki rodzinnej. Planowanie pracy z rodziną. Dokumentowanie świadczeń 2. Specyfika procesu pielęgnowania realizowanego przez pielęgniarkę środowiskową/rodzinną. 3. Problemy edukacji zdrowotnej w rodzinie i środowisku lokalnym. 4. Poradnictwo w pracy pielęgniarki środowiskowej/rodzinnej. 5. Zadania pielęgniarki praktyki: gabinet zabiegowy, gabinet szczepień, promocja zdrowia, dokumentacja, sprawozdawczość. 6. Zadania pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania: badania przesiewowe, pierwsza pomoc przedlekarska, edukacja zdrowotna, identyfikacja problemów zdrowotnych, społecznych i szkolnych uczniów, współpraca wielodyscyplinarna w zakresie dbałości o zdrowie ucznia, dokumentacja, sprawozdawczość. 7. Zadania pielęgniarki medycyny pracy w opiece nad pracującymi. 8. Realizacja programów profilaktycznych w POZ.	P_W01 – P_W03 P_U01 - P_U02 P_K01 – P_K07
PRAKTYKA ZAWODOWA 1. Komunikowanie się pielęgniarki w środowisku pacjenta; rozpoznawanie stanu człowieka zdrowego. 2. Zasady zbierania ukierunkowanego wywiadu środowiskowego dla potrzeb procesu pielęgnowania. 3. Ocena zagrożeń zdrowia, stopnia samodzielności pacjenta i wydolności pielęgnacyjno-opiekuńczej rodziny. 4. Ocena stanu higienicznego skóry i włosów, uzębienia i odżywienia, postawy, proporcji ciała, zakresu ruchów w stawach. 5. Analiza zebranych informacji pod kątem oceny stylu życia podopiecznych w środowisku. 6. Planowanie działań prozdrowotnych w oparciu o rozpoznane czynniki ryzyka, zmierzających do zachowania oraz potęgowania zdrowia. 7. Diagnozowanie sytuacji podopiecznych w zakładach podstawowej opieki zdrowotnej. 8. Planowanie, realizowanie i ocenianie działań podejmowanych na rzecz podopiecznego w zdrowiu i chorobie. 9. Realizacja programów edukacji zdrowotnej. 10. Realizacja zadań opiekuńczo-pielęgnacyjnych (współpraca z różnymi instytucjami społeczności lokalnej. 11. Realizacja zadań pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania. 12. Współpraca pielęgniarki środowiskowej z pacjentem geriatrycznym i jego rodziną. 13. Działania pielęgnacyjno-rehabilitacyjne w środowisku obłożnie chorego i niepełnosprawnego. 14. Promocja zdrowia i profilaktyka w środowiskach podopiecznych.	P_W01 – P_W03 P_U01 - P_U02 P_K01 – P_K07
Metody dydaktyczne	
Wykład: prezentacja, opis, dyskusja, wykład informacyjny	
Ćwiczenia: ćwiczenia, burza mózgów, prezentacja	
Inna forma: zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa, metoda realizacji zadań	

Zalecana literatura
Podstawowa 1.Dmoch-Gajzlerska E. (red.), POZ w Polsce. Struktura, zadania, funkcje, PZWL, Warszawa 2017 2.Pietrzak M., Knoff B., Kryczka T., Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej, PZWL, Warszawa 2021 3.Kocka K., Marcinowicz L., Ślusarska B. (red.), Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa, PZWL, Warszawa 2019 4.Oblacińska A., Ostręga A. (red.), Standardy i metodyka pracy pielęgniarki i higienistki szkolnej, IMiD, Warszawa 2003 [dokument online] 5.Wybrane aktualne pozycje z czasopism krajowych i zagranicznych związane z tematyką ćwiczeń 6.Wybrane akty prawne
Uzupełniająca 1.Kilańska D. (red.), Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej, t. 1, Makmed, Lublin 2010 2.Marcinowicz L., Ślusarska B., Opieka nad podopiecznym w praktyce pielęgniarki rodzinnej, Continuo, Wrocław 2017 3.Woynarowska B. (red.), Profilaktyka w pediatrii, PZWL, Warszawa 2016 4.Domżał-Drzewicka R., Gałęziowska E. (red.), Nowoczesne metody rozpoznawania płodności. Wybrane zagadnienia, Makmed, Lublin 2007

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	Forma zaliczenia
Wiedza:	P_W01 - P_W03	**Egzamin:** test jednokrotnego wyboru składający się z 40 pytań Kryteria ocen: 40 - 38 poprawnych odpowiedzi – ocena bardzo dobra (5) 36 – 37 poprawnych odpowiedzi – ocena dobry plus (+4) 33 – 35 poprawnych odpowiedzi – ocena dobry (4) 31 – 32 poprawnych odpowiedzi – ocena dostateczny plus (+3) 28 – 30 poprawnych odpowiedzi – ocena dostateczny (3) 27 i mniej poprawnych odpowiedzi - ocena niedostateczna (2) . **Ocena końcowa** z przedmiotu jest średnią arytmetyczną: aktywny udział w dyskusjach w trakcie wykładów (25%), test jednokrotnego wyboru (50%), 100% frekwencja na zajęciach (25%).
Umiejętności:	P_U01, P_U02 P_K01-P_K07	**Zajęcia praktyczne:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując działania studenta ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego poniżej Kryteria oceny zajęć praktycznych według następujących kategorii: 13. Umiejętność prowadzenia czynności pielęgniarskich w zakresie POZ (0p.-8.p) 14. Postawa studenta wobec pacjenta (0p.-1.p) 15. Postawa studenta wobec zawodu (0p.-1.p) 16. Postawa studenta wobec zespołu terapeutycznego (0p.-1.p) 17. Postawa studenta wobec regulaminu i obowiązujących przepisów prawa (0p.-1.p)

	P_U01, P_U02 P_K01-P_K07	Maksymalna liczba punktów: 12 p. Ocena z zajęć praktycznych wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90% plus dobry 91%-100% bardzo dobry **Praktyka zawodowa:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas praktyki zawodowej. Ocena z praktyki jest średnią arytmetyczną trzech ocen: oceny opiekuna z ramienia instytucji, oceny merytorycznej opiekuna z ramienia uczelni, oceny z weryfikacji prowadzonej przez studenta dokumentacji praktyki zawodowej (zgodnie z *Kierunkowym Regulaminem Praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo*), liczona według zasady: od 3,00 do 3,20 – dostateczny od 3,21 do 3,70- plus dostateczny od 3,71 do 4,20 – dobry od 4,21 do 4,49- plus dobry od 4,50 bardzo dobry.
Kompetencje społeczne:	P_K07	Zaliczenie na ocenę na podstawie przygotowanej prezentacji Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	10
Przygotowanie projektu/eseju itp. (prezentacja, wypowiedź pisemna)	5
Studiowanie literatury	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	40
Łączny nakład pracy studenta w godz.	40
Liczba punktów ECTS	**1**
Praktyka zawodowa	**Liczba godzin**
Realizacja praktyki zawodowej	80
Przygotowanie do praktyki zawodowej	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Dietetyka/ Dietetics	P.MC.21.D.
	Nazwa modułu w języku polskim	
Kierunek: Pielęgniarstwo	Moduł C: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej	
	Rok studiów, semestr	
	I rok, semestr 1	
Poziom studiów: studia I stopnia	**Status przedmiotu**	**Język wykładowy**
	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**		
	Wymagania wstępne	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**2**
15	15					CSM	Szpital		15	

Cele przedmiotu
Przekazanie zasad racjonalnego żywienia dzieci i dorosłych przy uwzględnieniu kompromisu fizjologicznego, kulturowego, psychologicznego, ekologicznego i finansowego oraz zasad żywienia dietetycznego w wybranych chorobach i uświadomienie i założeń dietoprofilaktyki w przeciwdziałaniu tzw. chorobom cywilizacyjnym.
Ewentualne prowadzenie zajęć w formie zdalnej zapewnia osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się.

Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe
	K.C.W22.
P_W02	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego
	K.C.W23.
P_W03	zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii
	K.C.W24.
P_W04	rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego
	K.C.W25.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia
	K.C.U35.
P_U02	stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach
	K.C.U36.
P_U03	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania
	K.C.U37.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Procesy energetyczne i gospodarka wodna w organizmie.	P_W01
2. Składniki odżywcze i ich znaczenie w organizmie.	P_W01
3. Normy żywienia i wyżywienia. Zróżnicowanie diet dzieci i dorosłych. Ilościowe i jakościowe błędy żywieniowe Polaków.	P_W02
4. Zasady planowania i oceny żywienia różnych grup ludności.	
5. Zasady planowania i układania jadłospisów dla osób zdrowych.	P_W02
6. Zasady edukacji żywieniowej.	P_W02
7. Udział pielęgniarki w leczeniu żywieniowym.	P_W02
8. Leczenie żywieniowe – dojelitowe i parenteralne u dorosłych i dzieci. Monitorowanie chorego żywionego dojelitowe i parenteralne. Zasady oceny stanu odżywienia.	P_W03 P_W04
9. Klasyfikacja i charakterystyka diet.	
10. Postępowanie dietetyczne jako część terapii.	P_W04
11. Żywienie człowieka w różnych stanach chorobowych (choroby układu krążenia, choroby metaboliczne, choroby przewodu pokarmowego, choroby układu moczowego, żywienie chorych ze zwiększonym katabolizmem).	P_W02 P_W03 P_W03 P_W02 P_W02

ĆWICZENIA 1. Analiza postępowania dietetycznego w wybranych jednostkach chorobowych. Układanie, ocena i korygowanie ułożonych jadłospisów dla osób zdrowych i chorych z cukrzycą, otyłością, nadciśnieniem, zaburzeniami gospodarki lipidowej, z chorobami przewodu pokarmowego, wątroby, trzustki, nerek. 2. Żywienie medyczne, leczenie żywieniowe w domu pacjenta.	P_U01 P_U02 P_K01 P_U03
SAMOKSZTAŁCENIE 1. Opracowanie wywiadu żywieniowego, umożliwiającego ocenę błędów w żywieniu pacjenta oraz postępowania dla określenia stanu odżywienia pacjenta.	P_K01 P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład: podająca (pogadanka, wykład informacyjny (konwencjonalny)

Ćwiczenia: metoda projektowa, dyskusja, case study

Inna forma:

Zalecana literatura

Podstawowa

1. Ostrowska L. (red.) Dietetyka. Kompendium, PZWL, Warszawa 2021
2. Włodarek D., Lange E., Kozłowska L., Głąbska D., Dietoterapia, PZWL, Warszwa2015
3. Ciborowska H., Rudnicka A., Dietetyka. Żywienie zdrowego i chorego człowieka, wyd. 4, PZWL, Warszawa 2018
4. Bułhak-Jachymczyk B., Jarosz M. (red.), Normy żywienia człowieka. Podstawy prewencji otyłości i chorób niezakaźnych, PZWL, Warszawa 2015
4.“Współczesna Dietetyka. Specjalistyczne czasopismo dla dietetyków i profesjonalistów żywienia”

Uzupełniająca

1. Kunachowicz H., Nadolna I., Iwanow K., Wartość odżywcza wybranych produktów spożywczych i typowych potraw, PZWL, Warszawa 2016
2 .Kunachowicz H., Przygoda B., Nadolna I., Iwanow K., Tabele składu i wartości odżywczej żywności, PZWL, Warszawa 2020
3. Szczygieł B. (red.), Niedożywienie związane z chorobą, PZWL, Warszawa 2012

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W04	Zaliczenie w formie pisemnej: test jednokrotnego wyboru, min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90% plus dobry 91%-100% bardzo dobry

Umiejętności:	P_U01 - P_U03	Zaliczenie w formie prezentacji autorskiego projektu pn.: Propozycja jadłospisu dla pacjenta z określoną jednostką chorobową (typ jednostki chorobowej podaje prowadzący zajęcia) oraz sposób postępowania dietetycznego z pacjentem. Kryteria oceny projektu: 1. Wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu. 2. Zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy pielęgniarskiej i innej. 3. Poprawność terminologiczna i językowa. 4. Logiczny układ treści. 5. Dobór literatury. Każda z kategorii punktowana w skali 0p.-5p. Maksymalna ilość punktów do uzyskania: 25p. Ocena projektu wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90% plus dobry 91%-100% bardzo dobry
Kompetencje społeczne:	P_K07	Przygotowanie projektu do prezentacji podczas ćwiczeń Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	5
Przygotowanie projektu (prezentacja, wypowiedź pisemna)	15
Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

<table>
<tr><td rowspan="10">Instytut:

Zdrowia

Kierunek:

Pielęgniarstwo

Poziom studiów:

studia
I stopnia

Profil studiów

PRAKTYCZNY</td><td colspan="2">Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim</td><td>Kod przedmiotu</td></tr>
<tr><td colspan="2">Badanie fizykalne/ Physical Examination</td><td>P.MC.22.B.F.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Nazwa modułu w języku polskim</td></tr>
<tr><td colspan="3">Moduł C: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej</td></tr>
<tr><td colspan="3">Rok studiów, semestr</td></tr>
<tr><td colspan="3">I rok, semestr 2</td></tr>
<tr><td>Status przedmiotu</td><td>Język wykładowy</td></tr>
<tr><td>Obowiązkowy</td><td>polski</td></tr>
<tr><td colspan="3">Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia</td></tr>
<tr><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td colspan="3">Wymagania wstępne</td></tr>
<tr><td colspan="3">Zaliczenie z przedmiotu Anatomia</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="9">Formy zajęć i liczba godzin</td><td>Liczba punktów ECTS</td></tr>
<tr><td>Wykłady</td><td>Ćwiczenia</td><td>Lektoraty</td><td>Laboratoria</td><td>Warsztaty</td><td>Seminaria</td><td>Zajęcia praktyczne</td><td>Praktyki zawodowe</td><td>Samokształcenie</td><td></td></tr>
</table>

15	30					CSM	Szpital			**2**

Cele przedmiotu

Zapoznanie z teoretycznymi podstawami badań fizykalnych człowieka; przedstawienie odrębności przeprowadzania oraz interpretacji badań u człowieka dorosłego, starszego oraz u dzieci, noworodków i niemowląt.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania
	K.C.W32.
P_W02	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego
	K.C.W33.
P_W03	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej
	K.C.W34.
P_W04	sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności
	K.C.W35.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki
	K.C.U43.
P_U02	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku
	K.C.U44.
P_U03	wykorzystać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowoszkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta
	K.C.U45.
P_U04	przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej
	K.C.U46.
P_U05	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności
	K.C.U47.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**

WYKŁADY	
1. Wprowadzenie do problematyki badań fizykalnych.	P_W01
2. Znaczenie badania podmiotowego w ocenie klinicznej i diagnostyce pacjenta.	P_W01
3. Warunki i zasady przeprowadzania badań fizykalnych.	P_W01
4. Zasady zbierania wywiadu.	P_W02
5. Badanie podmiotowe i przedmiotowe w medycynie wieku rozwojowego.	P_W02
6. Znaczenie badania podmiotowego w ocenie klinicznej i diagnostyce pacjenta.	P_W03
7. Całościowy wywiad dotyczący osoby dorosłej – wywiad dotyczący przeszłości pacjenta – obecny stan zdrowia – wywiad rodzinny – wywiad psychosocjalny.	P_W04
8. Kolejność całościowego badania – Badanie układu mięśniowo-szkieletowego – Badanie neurologiczne.	P_W02
9. Przegląd układów anatomicznych.	P_W03
ĆWICZENIA	
1. Zasady, metody, techniki oraz kolejność przeprowadzania badania fizykalnego. Interpretacja uzyskanych wyników.	P_U03
2. Badanie przedmiotowe niemowląt, dzieci oraz osób starszych.	P_U01 P_U02 P_U03
3. Znaczenie roli pielęgniarski w ocenie stany psychicznego, ogólnego, skóry, oczu, uszu, jamy ustnej, gardła, szyi, klatki piersiowej, płuc, gruczołów piersiowych, układu sercowo-naczyniowego, brzucha, narządów płciowych żeński i męskich, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego, układu nerwowego.	P_U03
4. Prowadzenie dokumentacji klinicznej pacjenta.	P_U03
5. Etapy przygotowań pacjenta do badania fizykalnego.	P_U01
6. Pomiar masy ciała, wzrostu oraz ocena postawy. Obliczanie BMI.	P_U01 P_U03 P_U04 P_U05
7. Ocena stanu odżywiania pacjenta i stanu nawodnienia.	P_U01 P_U03 P_U04 P_U05
8. Ocena ciepłoty ciała (rodzaje i miejsca pomiarów temperatury ciała).	P_U01 P_U03 P_U04 P_U05
9. Umiejętność oceny obrzęków (interpretacja kliniczna obrzęków).	P_U01 P_U03 P_U04 P_U05
10. Badanie odleżyn.	P_U03 P_U04 P_U05
11. Interpretacja i dokumentowanie wyników badania fizykalnego.	P_U01
Metody dydaktyczne	
Wykład: wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, prezentacja	
Ćwiczenia: ćwiczenia, pokaz, symulacje	

Inna forma:

Zalecana literatura

Podstawowa

1. Dyk D. (red.), Badanie fizykalne w pielęgniarstwie, wyd. 2, PZWL, Warszawa 2020
2. Doboszyńska A., Olszewska A., Rudnicka L. Objawy chorób wewnętrznych, PZWL, Warszawa 2013
3. Kawczyński M., Propedeutyka pediatrii, PZWL, Warszawa 2017

Uzupełniająca

1. Nostrzyk W., Chirurgia. Repetytorium, PZWL, Warszawa 2019
2. Szczeklik A., Choroby wewnętrzne, Medycyna Praktyczna, Kraków 2012
3. Gajewski P. (red.), Interna Szczeklika 2016, Medycyna Praktyczna, Kraków, 2016
4. https://www.mp.pl/

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W04	**Wykład:** Egzamin pisemny w formie testu z 25 pytaniami zamkniętymi. Czas trwania testu 60 min. Do zaliczenia wymaganych jest 15 poprawnych odpowiedzi. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń. Progi ocenowe: 0-15 (ndst), 15-17 (dst) ,18-19 (+dst), 20-21 (db), 22-23 (+db), 24-25 (bdb):
Umiejętności:	P_U01 - P_U05	**Ćwiczenia:** - na kolejnych ćwiczeniach sprawdzana jest wiedza z poprzedniego wykładu i ćwiczeń - odpowiedź ustna. Odpowiedź oceniana jest na zasadzie zaliczenia (zal) lub niezaliczenia (nzal); - niezaliczone ćwiczenia student ma prawo poprawić na kolejnych zajęciach po wcześniejszym zgłoszeniu tego faktu prowadzącemu; - zaliczenie końcowe ćwiczeń (na ocenę) odbywa się na ostatnich ćwiczeniach, warunkiem jest obecność na wszystkich ćwiczeniach i uzyskanie zaliczeń cząstkowych; - forma zaliczenia końcowego: odpowiedź słowna na 3 pytania sprawdzające wiedzę praktyczną i teoretyczną zdobytą w trakcie ćwiczeń: - odpowiedzi na każde pytanie oceniane w punktacji 1, 2 lub 3, gdzie 1 to niezadowalająco, 2 – częściowo poprawnie, 3 – zadowalająco; - progi punktowe: 0-4 (ndst), 5 (dst), 6 (+dst), 7 (db), 8 (+db), 9 (bdb)
Kompetencje społeczne:	P_K07	

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	45
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	5

Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut:	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
Zdrowia	Etyka zawodu pielęgniarki/ Ethics for Nurses	P.MC.23.E.Z.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł C: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej	
Kierunek:	**Rok studiów, semestr**	
Pielęgniarstwo	I rok, semestr 2	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów:	Obowiązkowy	polski
studia I stopnia	**Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia**	
Profil studiów	**Wymagania wstępne**	
PRAKTYCZNY	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**1**
15						CSM	Szpital		15	

Cele przedmiotu
Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z istotą etyki ogólnej i zawodowej, przydatnymi w pracy pielęgniarki oraz przygotowanie do rozwiązywania problemów moralnych, pojawiających się w przyszłej pracy zawodowej.

Ewentualne prowadzenie zajęć w formie zdalnej zapewnia osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się.	
Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej
	K.C.W12.
P_W02	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki
	K.C.W13.
P_W03	zna problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki
	K.C.W14.
P_W04	treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki i położnej
	K.C.W15.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarskiej
	K.C.U27.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY:	
1. Historyczne uwarunkowania rozwoju etyki pielęgniarskiej.	P_W01
2. Etyka jako nauka filozoficzna- wprowadzenie i wyjaśnienie podstawowych pojęć.	P_W01
3. Analiza przypadków w odniesieniu do pracy zawodowej pielęgniarki.	P_W02
4. Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki (ICN, Polska), analiza norm kodeksowych – odpowiedzialność zawodowa pielęgniarki.	P_W04
5. Prawa pacjenta – pojęcie, dokumenty międzynarodowe i krajowe, analiza poszczególnych praw w kontekście pracy pielęgniarki.	P_W02 P_W04
6. Prawa dziecka w szpitalu, prawa chorego psychicznie, prawa umierającego, prawa w związku z transplantacją.	P_W02
7. Dylematy w pracy pielęgniarki- podejmowanie decyzji etycznych.	P_W02 P_U01
8. Tajemnica zawodowa oraz ustawowe zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy.	P_W01
9. Wzorce osobowe w pielęgniarstwie.	P_W02 P_W02 P_W03

10. Problemy bioetyczne w medycynie: prokreacja wspomagana, eksperymenty medyczne, transplantacja, uporczywa terapia, eutanazja.	
SAMOKSZTAŁCENIE: Analiza literatury przedmiotowej, wskazanej przez prowadzącego w trakcie wykładów, prezentacja multimedialna na wskazany temat.	P_U01 P_K03

Metody dydaktyczne

Wykład: prezentacja, wykład informacyjny

Ćwiczenia:

Inna forma: samokształcenie

Zalecana literatura

Podstawowa

1. Basińska K., Halsza J. (red.), Etyka w medycynie – wczoraj i dziś. Wybrane zagadnienia, Impuls, Kraków 2014
2. Dobrowolska B., Wprowadzenie do medycznej etyki troski. Branta, Bydgoszcz 2010 [dokument online]
3. Konstańczak S., Etyka pielęgniarska, Difin, Warszawa 2010
4. Fry S.T., Johnstone M.J., Etyka w praktyce pielęgniarskiej. Zasady podejmowania decyzji etycznych, Makmed, Lublin 2009

Uzupełniająca

1. Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczpospolitej Polskiej https://oipip.walbrzych.pl/wordpress/kodeks-etyki-zawodowej/
2. Międzynarodowy Kodeks etyki dla pielęgniarek https://www.pielegniarki.info.pl/files/99353519fc4a2a2132a32f2cbfd10f2d306.pdf
3. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. 1994 nr 111 poz. 535) https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu19941110535
4 .Europejska Karta Praw Dziecka Hospitalizowanego
5. Aspekty etyczne badań naukowych w polskim pielęgniarstwie http://bazekon.icm.edu.pl/bazekon/element/bwmeta1.element.ekon-element-000171408779
6.Kazusy etyczne wraz z analizą http://www.incet.uj.edu.pl

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W04	Zaliczenie wykładów na ocenę w formie pisemnej: test jednokrotnego wyboru: min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna Skala oceniania: <= 59 - ndst >= 60% - dst >= 70%- dst plus >= 80%- dobry >= 90% - dobry plus >= 96%- bardzo dobry
Umiejętności:	P_U01	Wykształcenie umiejętności ponoszenia odpowiedzialności moralnej za człowieka i wykonywanie zadań z poszanowaniem godności i należnych praw poprzez analizę kodeksu etyki zawodowej pielęgniarek i położnych, dokumentów

		międzynarodowych i krajowych, dotyczących praw pacjenta. Wykształcenie umiejętności stosowania kodeksu etyki w praktyce zawodowej.
Kompetencje społeczne:	P_K03	Przygotowanie eseju na temat problemów bioetycznych i moralnych w pielęgniarstwie. Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	15
Przygotowanie eseju refleksyjnego (wypowiedź pisemna)	5
Przygotowanie się do zaliczenia	3
Analiza kodeksu pielęgniarek i położnych oraz dokumentów dotyczących praw pacjenta	3
Studiowanie literatury	4
Łączny nakład pracy studenta w godz.	30
Liczba punktów ECTS	**1**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Zakażenia szpitalne/ Hospital Infections	P.MC.24.Z.S.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł C: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	II rok, semestr 4	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**2**
15	15					CSM	Szpital			

Cele przedmiotu	
Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z zagadnieniem występowania zakażeń i przenoszenia biologicznych czynników chorobotwórczych w placówkach ochrony zdrowia. Student poznaje zagadnienia z zakresu epidemiologii chorób zakaźnych i metody ich zapobiegania z uwzględnieniem specyfiki środowiska szpitalnego oraz podstawy prawne i metody zwalczania zakażeń wśród pacjentów i personelu medycznego.	
Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia
	K.C.W36.
P_W02	standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym
	K.C.W36.
P_W03	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego
	K.C.W36.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym
	K.C.U48.
P_U02	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami
	K.C.U48.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
I. Podstawy epidemiologii chorób zakaźnych 1.Rozprzestrzenianie się biologicznych czynników chorobotwórczych. 2.Profilaktyka chorób zakaźnych. 3.Zakażenia szpitalne - definicja zakażeń szpitalnych, podstawowe pojęcia - epidemiologia zakażeń szpitalnych - czynniki chorobotwórcze i postacie zakażeń szpitalnych.	P_W01 P_W02
II. Główne czynniki chorobotwórcze: 1.Zakażenia bakteryjne. 2.Zakażenia wirusowe. 3.Zakażenia grzybicze. 4.Zakażenia pasożytnicze.	P_W01
i postacie kliniczne zakażeń szpitalnych: 1. Zakażenia układu oddechowego. 2.Zakażenia układu moczowego. 3.Zakażenia krwi. 4.Zakażenia ran. 5.Wirusowe zapalenie wątroby. 6.Zespół nabytego upośledzenia odporności.	P_W01 P_W03

7.Zakażenia układu nerwowego. 8.Zakażenia układu pokarmowego. **III. Zakażenia występujące w wybranych obszarach szpitala** 1.Oddział intensywnej terapii. 2.Blok operacyjny. 3.Gabinety zabiegowe i diagnostyczne - zakażenia występujące w gabinetach stomatologicznych - zakażenia występujące w pracowniach endoskopowych. 4.Zakażenia w innych oddziałach - oddział noworodkowy - stacja dializ - oddział transplantologii. **IV. Regulacje prawne dotyczące zwalczania zakażeń i odpowiedzialności prawnej placówek** 1.Akty prawne 2.Program kontroli zakażeń szpitalnych 3.Standardy dotyczące kontroli zakażeń 4.Postępowanie w przypadku wystąpienia ognisk epidemiologicznych.	P_W01 P_W03 P_W02 P_W03
ĆWICZENIA **I. Postępowanie ograniczające zakażenia szpitalne** 1. Higiena szpitalna: - dekontaminacja środowiska szpitalnego - dekontaminacja sprzętu i narzędzi. Zasady przechowywania sprzętu i narzędzi -segregacja i usuwanie odpadów. 2. Higiena rąk. 3. Aseptyka i antyseptyka w procedurach medycznych. 4. Izolacja chorych. 5. Środki ochrony własnej. **II. Ekspozycja zawodowa i postępowanie po ekspozycji** **III. Leczenie w zakażeniach szpitalnych** 1.Leki przeciwbakteryjne. 2.Związki przeciwwirusowe. 3. Leczenie przeciwgrzybicze. 4.Leczenie w zakażeniach pasożytniczych. **IV. Pobieranie i przesyłanie materiałów do badań mikrobiologicznych** - ogólne zasady pobierania i przesyłania materiałów do badań - pobieranie materiałów (krew, cewniki naczyniowe, płyny wysiękowe, wydzieliny z drenów, płyn mózgowo-rdzeniowy, wydzieliny ropne, kał, mocz, materiały z dróg oddechowych, wymazy z pochwy i szyjki macicy, materiały śródoperacyjne, materiały sekcyjne) - kontrola środowiska.	P_W02 P_U01 P_K07 P_U02 P_W01 P_U01 P_U01 P_U02

Metody dydaktyczne
Wykład: wykład informacyjny, prezentacja
Ćwiczenia: prezentacja, dyskusja, pokaz
Inna forma:
Zalecana literatura
Podstawowa 1. Bulanda M., Wójkowska-Mach J., Zakażenia szpitalne, PZWL, Warszawa 2017 2. Dzierżanowska D. (red.), Zakażenia szpitalne, Alfa Medica, Bielsko-Biała 2008 3. Bulanda M., Szostek S., Podstawy mikrobiologii i epidemiologii szpitalnej, PZWL, Warszawa 2020 4. Paradowska-Stankiewicz I., Wojtyniak B., Zieliński A., Epidemiologia. Od teorii do praktyki, PZWL, Warszawa 2021
Uzupełniająca 1. Mączyńska A., Higiena rąk w placówkach medycznych, Alfa Medica Press, Bielsko-Biała 2015 2. Kilańska D., Trzcińska A., Ekspozycja zawodowa w praktyce, PZWL, Warszawa 2013

3. Wójkowska-Mach J., Profilaktyka zakażeń połogowych, PZWL, Warszawa 2021
4. Markiewicz Z., Korsak D., Popowska M., Antybiotyki w dobie narastającej lekooporności, PWN, Warszawa 2021
5. Strona internetowa Narodowego Programu Ochrony Antybiotyków
http://antybiotyki.edu.pl/
6.Strona internetowa Polskiego Towarzystwa Zakażeń Szpitalnych
http://ptzs.org.pl/

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W03	Zaliczenie na ocenę w formie testu, pytania jednokrotnego wyboru, min. 60% pozytywnych odpowiedzi= ocena pozytywna Poniżej 60% - niedostateczny 61 - 64% - dostateczny 65 - 74% - dostateczny plus 75 – 84% - dobry 85 – 94 % - dobry plus 95 - 100 % - bardzo dobry
Umiejętności:	P_U01 - P_U02	2 kolokwia zaliczeniowe, warunkiem zaliczenia kolokwium to uzyskanie min 60% poprawnych odpowiedzi, każde kolokwium składa się z 10 pytań (1 pytanie = 1 punkt): 10 pkt – bdb 9 pkt - + db 8 pkt – db 7 pkt - + dst 6 pkt – dst 5 pkt i poniżej – ndst Ponadto na ocenę wpływa także obecność i aktywność na zajęciach.
Kompetencje społeczne:	P_K07	

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Przygotowanie się do zajęć	10
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	10
Przygotowanie sprawozdania (wypowiedź pisemna)	5
Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Organizacja pracy pielęgniarskiej/ Organization of Nursing Work	P.MC.25.O.P.P.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł C: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	I rok, semestr 2	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**1**
15						CSM	Szpital		10	

Cele przedmiotu

Dostarczenie wiedzy dotyczącej organizacji i organizowania, kierowania w pielęgniarstwie, organizowania stanowisk pielęgniarskich i pracy własnej, usprawniania opieki pielęgniarskiej oraz własny rozwój zawodowy.	
Ewentualne prowadzenie zajęć w formie zdalnej zapewnia osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się.	
Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności
	K.C.W26.
P_W02	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich
	K.C.W27.
P_W03	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki
	K.C.W28.
P_W04	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu
	K.C.W29.
P_W05	możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego
	K.C.W30.
P_W06	problematykę jakości w opiece zdrowotnej
	K.C.W31.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole
	K.C.U38.
P_U02	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy
	K.C.U39.
P_U03	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej
	K.C.U40.
P_U04	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu
	K.C.U41.
P_U05	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy
	K.C.U42.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.
Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**

WYKŁADY	
1. Organizacja, kultura organizacji a kompetencje.	P_W03
2. Organizacja pracy własnej.	P_W01 P_W04
3. Zasady organizowania pielęgniarskich stanowisk pracy, obowiązujące przepisy prawa polskiego oraz dyrektywy Unii Europejskiej.	P_W02 P_W04
4. Obciążenia na pielęgniarskim stanowisku pracy, czas pracy, czas pracy zmianowej, rozkład czasu pracy (przepisy prawa).	P_W02 P_U02 P_U04
5. Stres i wypalenie zawodowe.	P_W02 P_U02
6. Znaczenie doskonalenia zawodowego (system kształcenia podyplomowego, ścieżka kariery).	P_W05 P_U05
7. Bezpieczeństwo pielęgniarki na stanowisku pracy: ekspozycja zawodowa, urazy, agresja słowna lub fizyczna.	P_W02 P_W06 P_U03
8. Założenia organizacyjne w realizacji funkcji kierowniczych w zakresie planowania, organizowania, przewodzenia, motywowania, kontrolowania.	P_W01 P_W02 P_W04 P_U01 P_U04
9. Doskonalenie jakości opieki pielęgniarskiej -kryteria i przedmiot oceny jakości pielęgniarskiej.	P_W03 P_W06 P_U03
10. Znaczenie standardów w opiece pielęgniarskiej- zasady konstruowania standardów, budowa standardów.	P_W03 P_W06 P_U03
Umiejętności dydaktyczne wykorzystywane w ramach przedmiotu zostały nabyte w ramach projektu Stawiamy na kształcenie praktyczne! nr POWR.03.05.00-00-Z019/17 współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój.	
SAMOKSZTAŁCENIE	
1. Przygotowanie poddania o pracę i CV. 2. Przygotowanie programu p/działania wypadkom oraz chorobom zawodowym na stanowisku pielęgniarki. 3. Przygotowanie, prezentacji multimedialnej oraz dokumentu tekstowego.	P_K07
Metody dydaktyczne	
Wykład: prezentacja, dyskusja, wykład informacyjny	
Ćwiczenia:	
Inna forma: samokształcenie	

Zalecana literatura
Podstawowa 1. Ksykiewicz-Dorota A., Zarządzanie w pielęgniarstwie, PZWL, Warszawa 2015 2. Ksykiewicz-Dorota A., Podstawy organizacji pracy pielęgniarskiej, Czelej, Lublin 2004 3. Zahradniczek K. (red.), Pielęgniarstwo, PZWL, Warszawa 2006
Uzupełniająca 1. Pietrzak B., Karkowski T. (red.), Zarządzanie personelem pielęgniarskim w podmiotach leczniczych (zagadnienia wybrane), Wolters Kluwer Warszawa 2013 2. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami (Dz.U. 2011nr 151 poz. 896) https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu20111510896 3.U S T AWA z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U.2011 nr 174 poz. 1039) https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu20111741039 4. Kodeks etyki zawodowej Pielęgniarki i Położnej Rzeczpospolitej Polskiej https://oipip.walbrzych.pl/wordpress/kodeks-etyki-zawodowej/ 5.Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. 2011 nr 112 poz. 654) https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu20111120654 6.Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz.U. 2011 nr 174 poz. 1038) https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu20111741038 7. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi https://www.dziennikustaw.gov.pl/D2019000123901.pdf 8.ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 19 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (Dz.U. 2013 poz. 696) https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20130000696 9..Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu ustalania minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20130000696 10.Artykuł w czasopiśmie, Analiza Przypadków 2/2019 PZWL. Pielęgniarstwo i Położnictwo. Rozwój zawodowy 2/2019

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	Forma zaliczenia
Wiedza: **Umiejętności:**	P_W01 - P_W06 P_U01 - P_U05	Zaliczenie na ocenę; test (jednokrotnego) wyboru min. 60% pozytywnych odpowiedzi= ocena pozytywna, frekwencja na zajęciach 1 prawidłowa odpowiedz 1 pkt 10 i mniej pkt. niedostateczny 11-12 pkt dostateczny 13-14 pkt ponad dostateczny 15-16 pkt dobry 17-18 pkt ponad dobry 19-20 pkt bardzo dobry
Kompetencje społeczne:	P_K07	Złożenie w wyznaczonym terminie dokumentacji z samokształcenia Zal/nzal

Nakład pracy studenta	Liczba godzin
Zajęcia dydaktyczne	15
Przygotowanie się do zajęć	5

Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	5
Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	30
Liczba punktów ECTS	**1**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut:	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
Zdrowia	System informacji w ochronie zdrowia/ Information system in health care	P.MC.26.S.I.O.Z.
	Nazwa modułu w języku polskim	
Kierunek:	Moduł C: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej	
Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	II rok, semestr 3	
Poziom studiów:	**Status przedmiotu**	**Język wykładowy**
studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów		
PRAKTYCZNY	**Wymagania wstępne**	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin									**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**	**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	

	30					CSM	Szpital			**1**

Cele przedmiotu

Przekazanie studentowi wiedzy z zakresu zasad i procedur dostępu do publicznych zasobów informacyjnych w ochronie zdrowia, zapoznanie z zastosowaniem zasobów i systemów informatycznych funkcjonujących w ochronie zdrowia oraz nabycie przez studenta umiejętności ich praktycznej obsługi. Pokazanie studentowi jak tworzyć, przetwarzać i udostępniać bazy danych, w szczególności medyczne.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasad ich współdziałania
	K.C.W39.
P_W02	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych
	K.C.W40.

Umiejętności: Absolwent potrafi:

P_U01	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych
	K.C.U50.
P_U02	posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej
	K.C.U51.

Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:

P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
ĆWICZENIA 1. Podstawowe pojęcia: dane, informacje, społeczeństwo informacyjne, systemy informacyjne, systemy informatyczne, system informacyjny zarządzania. 2. System informacyjny opieki zdrowotne i jego funkcje. 3. Proces informatyzacji opieki zdrowotnej. 4. Instytucje przetwarzające dane w ochronie zdrowia. 5. System informacyjny oparty na elektronicznej dokumentacji medycznej. 6. Ogólne zasady przetwarzania i gromadzenia informacji w jednostkach opieki zdrowotnej. 7. Systemy informatyczne wykorzystywane w ZOZ.	P_W01 – P_W02 P_U01 - P_U02 P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład:
Ćwiczenia: dyskusja
Inna forma:
Zalecana literatura
Podstawowa 1. Kilańska D., Grabowska H., Gaworska-Krzemińska A. (red.), E-zdrowie. Wprowadzenie do Informatyki w pielęgniarstwie, PZWL, Warszawa 2018 2. Król-Całkowska J., E-dokumentacja i telemedycyna, Wolters Kluwer, Warszawa 2021 3. Górajek-Jóźwik J. (red.), Wprowadzenie do diagnozy pielęgniarskiej, PZWL, Warszawa 2018
Uzupełniająca 1. Jelonek D., Systemy informacyjne zarządzania przedsiębiorstwem, PWE, Warszawa 2018. 2. Lipowicz I., Szpor G., Świerczyński M. (red.), Telemedycyna i e-zdrowie. Prawo i informatyka, Wolters Kluwer, Warszawa 2019 3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 maja 2018 r w sprawie rodzajów elektronicznej dokumentacji medycznej (Dz. U. 2018 poz. 941) https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180000941
Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza: **Umiejętności:**	P_W01 - P_W02 P_U01 - P_U02	Student wykonuje zadania w oparciu o treści programowe: W pliku parametryzującym znajdującym się na podanej stronie internetowej, należy wybrać w poszczególnych etykietach procedury ICD 9 z nich wybrać 4 i połączyć z ICD 10, dobrać w etykiecie specjalność oraz odpowiedni oddział. Połączyć w jedno. W formie dyskusji przedstawić swoje zadanie (10% oceny końcowej). Odnaleźć w rejestrze na podanej stronie, dowolny podmiot leczniczy, następnie na podstawie odnalezionego w rejestrze numeru REGON, odszukać ten sam podmiot i za pomocą wyszukiwarki -połączyć dane z obu rejestrów w całość informacyjną. W formie dyskusji przedstawić swoje zadanie (10% oceny końcowej). Wypowiedź pisemna na zadany temat (10 % oceny końcowej) Kolokwium: zaliczenie z oceną na podstawie testu składającego się z 10 pytań zamkniętych, jednokrotnego wyboru - 60% poprawnych odpowiedzi, daje ocenę pozytywną (50% oceny końcowej) Ocena pozytywna + frekwencja na zajęciach 100% (20% oceny końcowej). Skala ocen z kolokwium: 10 pkt- bdb 9 pkt - plus db 8 pkt - db 7pkt - plus dst 6 pkt- dst 5 pkt - ndst
Kompetencje społeczne:	P_K07	

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Przygotowanie się do zaliczenia	3

Studiowanie literatury	2
Łączny nakład pracy studenta w godz.	35
Liczba punktów ECTS	**1**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut:	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
Zdrowia	Język migowy/ Sign Language	P.MC.27.J.M.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł C: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej	
Kierunek:	**Rok studiów, semestr**	
Pielęgniarstwo	III rok, semestr 6	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów:	Do wyboru	polski
studia I stopnia	**Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia**	
Profil studiów	**Wymagania wstępne**	
PRAKTYCZNY	brak	

Formy zajęć i liczba godzin									**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**	**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	

	30					CSM	Szpital		30	**2**

Cele przedmiotu

Zapoznanie studentów z podstawami polskiego języka migowego (PJM) w zakresie podstawowych zwrotów, umożliwiających wykonywanie czynności pielęgnacyjnych. Celem przedmiotu jest również zwrócenie uwagi na problemy osób niesłyszących oraz uwrażliwienie na potrzeby pacjentów, dotkniętych dysfunkcjami narządu słuchu.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta
	K.C.W41.
P_W02	zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym
	K.C.W42.

Umiejętności: Absolwent potrafi:

P_U01	posługiwać się znakami języka migowego i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuch
	K.C.U52.

Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:

P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
ĆWICZENIA 1. Omówienie specyfiki komunikowania się pielęgniarki/pielęgniarza z pacjentem, a zwłaszcza z osobami dotkniętymi uszkodzeniem słuchu/dysfunkcjami mowy oraz zasadności kształcenia studentów *Pielęgniarstwa* w zakresie języka migowego. Nawiązanie pierwszego kontaktu z osobą niesłyszącą. Uwrażliwianie percepcji wzrokowej w procesie komunikacji migowej. Wprowadzenie alfabetu palcowego. Zasady prowadzenia konwersacji w PJM**.** Zasady tworzenia podstawowych wypowiedzi w przestrzeni migowej. Znaczenie ekspresji mimicznej. Demonstracja sposobów opisywania wyglądu zewnętrznego ludzi przy pomocy tzw. klasyfikatorów opisujących. 2. Praktyczna nauka języka migowego: a. Daktylografia – alfabet palcowy, znaki pojęć liczbowych. b. Ideografia – wprowadzenie i praktyczne ćwiczenia znaków migowych, opisujących codzienne czynności: opowiadanie o sobie (przedstawienie się, podawanie wieku, adresu, prezentowanie własnego przydomku migowego); dom; rodzina; zdrowie- pojęcia związane z praktyką pielęgniarki/pielęgniarza; kultura; sport i wypoczynek; urzędy i instytucje; zatrudnienie i praca; rachuba czasu (dni tygodnia, miesiące, pory roku, godzina, minuta, sekunda, czas). c. Prowadzenie ćwiczeń mimicznych – ekspresja twarzy. d. Prezentowanie przygotowanych dialogów i narracji w języku migowym.	P_W01 – P_W02 P_U01 P_K07
SAMOKSZTAŁCENIE Wykonywanie ćwiczeń konwersacyjnych, narracyjnych i translatorskich**.**	P_U01

	P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład:

Ćwiczenia: praca z tekstem, praca z podręcznikiem, metody eksponujące i praktyczne, inscenizacje, symulacje

Inna forma: praca z piktogramami języka migowego

Zalecana literatura

Podstawowa

1. Chojnowska M. (red.), Podręcznik do nauki języka migowego I stopnia wraz z płytą DVD, Fundacja Marty Chojnowskiej „Przerwij Ciszę", Płock 2012
2.Grabowska-Orządała M. (i in.), PI zapisać ciszę, Nowy Sącz 2012, [dokument online] signwritingpodrecznik.pdf (wordpress.com)

Uzupełniająca

1.Włodarczak A., Głuchy pacjent. Wyzwania i potrzeby, Wydawnictwo Psychoskok, Konin 2018
2.Słownik polskiego języka migowego (PJM), [dokument online] www.migaj.eu
3.Leksykon języka migowego, [dokument online] www.migaj.eu

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza: **Umiejętności:**	 P_W01 - P_W02 P_U01	Zaliczenie w formie pisemnej: test wielokrotnego wyboru: min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna Praktyczny sprawdzian umiejętności posługiwania się PJM w trzech kategoriach: przeprowadzenie rozmowy w PJM, zaprezentowanie narracji w PJM na wybrany temat, przetłumaczenie prostego komunikatu na PJM. Ocena praktycznych umiejętności PJM wystawiona według zasady: 60%-74% dostateczny 75%-80% plus dostateczny 81%- 85% dobry 86%-90% plus dobry 91%-100% bardzo dobry
Kompetencje społeczne:	P_K07	Wykonywanie ćwiczeń praktycznych, zadanych przez prowadzącego w celu automatyzowania umiejętności posługiwania się PJM Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Przygotowanie dialogów/narracji w PJM	10
Wykonywanie ćwiczeń praktycznych z zakresu PJM	10
Przygotowanie się do zaliczenia	10

Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut:	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
Zdrowia	Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej/ Collaboration in Health Care Teams	P.MC.27. W.Z.O.Z.
Kierunek:	**Nazwa modułu w języku polskim**	
Pielęgniarstwo	Moduł C: Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej	
	Rok studiów, semestr	
Poziom studiów:	III rok, semestr 6	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
studia I stopnia	Do wyboru	polski
Profil studiów	**Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia**	
PRAKTYCZNY		
	Wymagania wstępne	
	brak	

Formy zajęć i liczba godzin										Liczba punktów ECTS
Wykłady	Ćwiczenia	Lektoraty	Laboratoria	Warsztaty	Seminaria	Zajęcia praktyczne		Praktyki zawodowe	Samokształcenie	2
	30					CSM	Szpital		30	

Cele przedmiotu
Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę i praktyczne umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej oraz zasad współpracy w zespołach opieki zdrowotnej.

Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu
	K.C.W43.
P_W02	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy
	K.C.W44.
P_W03	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety
	K.C.W45.
P_W04	jak podejmować decyzje w zespole
	K.C.W46.
P_W05	metody samooceny pracy zespołu
	K.C.W47.
P_W06	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole
	K.C.W48.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej
	K.C.U53.
P_U02	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu
	K.C.U54.
P_U03	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu
	K.C.U55.
P_U04	planować pracę zespołu i umie motywować członków zespołu do pracy
	K.C.U56.
P_U05	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i potrafi wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej
	K.C.U57.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

	K.S.1.3.7.
Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
ĆWICZENIA 1. Efektywna współpraca między przedstawicielami zawodów medycznych. 2. Style zarządzania a istota i cechy przywództwa współczesnego menadżera. 3. Proces podejmowania decyzji w pracy zespołowej. 4. Ocena jakości funkcjonowania zespołu - metody oceny, samoocena członków, sposoby polepszania efektywności w pracy w zespole. 5. Konflikt w zespole. Rodzaje konfliktów i ich znaczenie dla zespołu 6. Skuteczne negocjacje, mediacje i zarządzanie konfliktem. 7. Komunikacja w zespole. 8. Motywowanie personelu i zarządzanie kompetencjami w zakładzie opieki zdrowotnej. Umiejętności dydaktyczne wykorzystywane w ramach przedmiotu zostały nabyte w ramach projektu Stawiamy na kształcenie praktyczne! nr POWR.03.05.00-00-Z019/17 współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój.	P_W01 P-_U01 P_W03,P_U01 P_W04,P_U03 P_W05,P_U02 P_W06,P_U03 P_W06,P_U05 P_W06,P_U01 P_W02,P_U04
SAMOKSZTAŁCENIE Przygotowanie prac zleconych przez prowadzącego (prezentacja, praca pisemna)	P_K07
Metody dydaktyczne	
Wykład:	
Ćwiczenia: dyskusja, ćwiczenia, praca w grupach, burza mózgów	
Inna forma: rozwiązywanie testów motywacji do pracy (m.in.: test Herzberga, test na poziom inteligencji emocjonalnej, Skala Samooceny SES M. Rosenberga)	
Zalecana literatura	
Podstawowa 1.Ksykiewicz-Dorota A. (red.), Zarządzanie w pielęgniarstwie, PZWL, Warszawa 2015 2.Karkowski T.A., Pietrzak B., Zarządzanie personelem pielęgniarskim w podmiotach leczniczych, Wolters 3.Kluwer Polska, Warszawa 2013	
Uzupełniająca 1.Sztejnberg A., Jasiński T.L., Doskonalenie pracy pielęgniarskiej. Oficyna Wydawnicza Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica, Płock 2013 2.Kwiatkowska A., Krajewska-Kułak E., Panek W., Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie, PZWL, Warszawa 2016	

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji		
	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza: **Umiejętności:**	P_W01 - P_W06 P_U01 - P_U05	Zaliczenie na ocenę; test jednokrotnego wyboru 20 pytań: min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna Progi procentowe: 100-90% (bdb), 89-85% (+db), 84-75% (db), 74-70% (+dst), 69-60% (dst), 59-0% (ndst).
Kompetencje społeczne:	P_K07	Zaliczenie prac zleconych przez prowadzącego (prezentacja, praca pisemna) Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Przygotowanie się do zajęć	10
Przygotowanie się do zaliczenia	10
Studiowanie literatury	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Moduł D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Module D: Specialty Care Sciences

Karta przedmiotu

<table>
<tr><td rowspan="8">Instytut:

Zdrowia

Kierunek:

Pielęgniarstwo

Poziom studiów:

studia
I stopnia</td><td>Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim</td><td>Kod przedmiotu</td></tr>
<tr><td>Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne 1 / Internal Diseases and Nursing in Internal Medicine 1</td><td>P.MD.28.CH.W.I.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Nazwa modułu w języku polskim</td></tr>
<tr><td colspan="2">Moduł D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rok studiów, semestr</td></tr>
<tr><td colspan="2">I rok, semestr 2</td></tr>
<tr><td>Status przedmiotu</td><td>Język wykładowy</td></tr>
<tr><td>Obowiązkowy</td><td>polski</td></tr>
</table>

Profil studiów PRAKTYCZNY	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia
	Wymagania wstępne
	Brak

Formy zajęć i liczba godzin										Liczba punktów ECTS
Wykłady	Ćwiczenia	Lektoraty	Laboratoria	Warsztaty	Seminaria	Zajęcia praktyczne		Praktyki zawodowe	Samokształcenie	8
30	15					CSM	Szpital	80	25	
							60			

Cele przedmiotu

Zapoznanie z przyczynami, symptomami i następstwami chorób somatycznych. Diagnozowanie stanu zdrowia oraz wdrażania planu kompleksowej opieki nad pacjentem hospitalizowanym z powodu chorób narządów wewnętrznych.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku
	K.D.W1.
P_W02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
	K.D.W2.
P_W03	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym
	K.D.W3.
P_W04	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
	K.D.W4.
P_W05	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
	K.D.W5.
P_W06	zna właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
	K.D.W6.
P_W07	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
	K.D.W7.
P_W08	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację
	K.D.W8.
P_W09	zasady organizacji opieki specjalistycznej internistycznej
	K.D.W10.

Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej
	K.D.U1.
P_U02	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
	K.D.U2.
P_U03	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób
	K.D.U3.
P_U04	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych
	K.D.U4.
P_U05	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych
	K.D.U8.
P_U06	doraźnie podać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii
	K.D.U9.
P_U07	wykonać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu
	K.D.U10.
P_U08	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótko działającej
	K.D.U11.
P_U09	przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych
	K.D.U12.
P_U010	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych
	K.D.U13.
P_U011	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
	K.D.U15.
P_U012	przekazać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
	K.D.U22.
P_U013	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta
	K.D.U25.
P_U014	przygotowywać i podawać leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
	K.D.U26.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta
	K.S.1.3.2.
P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3.

P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe
	K.S.1.3.4.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.5.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.6.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Przyczyny, symptomy i następstwa chorób somatycznych. 2. Etiologia wybranych chorób układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego. 3. Główne objawy chorobowe układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego. 4. Nowoczesna diagnostyka wybranych chorób internistycznych.	P_W01 P_W02 P_W02 P_W03 P_W04 P_W05
5. Zasady farmakoterapii w chorobach wewnętrznych. 6. Opieka nad pacjentem z chorobami narządów wewnętrznych.	P_W06 P_W07 P_W09
7. Zadania pielęgniarki w procesie diagnozowania i terapii chorych w oddziale wewnętrznym.	P_W03 P_W05 P_W07
8. Zadania pielęgniarki wobec chorego podczas hospitalizacji. 9. Ogólna charakterystyka objawów patologicznych chorób układu sercowo-naczyniowego. Diagnostyka kardiologiczna.	P_W08 P_W01 P_W02 P_W03
10. Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób układu krążenia.	P_W03 P_W04 P_W05
11. Pielęgnowanie chorego z chorobą niedokrwienną serca, nadciśnieniem tętniczym.	P_W02 P_W07 P_W09
12. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z niewydolnością serca.	P_W02 P_W07 P_W09
13. Pielęgnowanie chorego z zapaleniem mięśnia sercowego.	P_W02 P_W07 P_W09
14. Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony układu oddechowego.	P_W02
15. Diagnostyka w pulmonologii – zadania pielęgniarki.	P_W03 P_W04 P_W05

16. Pielęgnowanie chorego z ostrą zapalną chorobą układu oddechowego (zapalenie oskrzeli, zapaleniem tchawicy, zapalenie zatok, zapalenie płuc).	P_W02 P_W07 P_W09
17. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc i astmą oskrzelową. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z gruźlicą.	P_W02 P_W07 P_W09
18. Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony przewodu pokarmowego. Diagnostyka gastroenterologiczna.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W04 P_W05
ĆWICZENIA	
1. Specyfika pracy w oddziale chorób wewnętrznych. Dokumentacja medyczna. 2. Pielęgnowanie pacjenta ze schorzeniami w zakresie układu krążenia i układu oddechowego. Dominujące problemy pielęgnacyjne. Terapia farmakologiczna i niefarmakologiczna.	P_U01 P_U01 P_U05 P_U06 P_U07 P_U011 P_U012 P_U013 P_U014
3. Rola pielęgniarki w przygotowaniu pacjentów do badań diagnostycznych w obrębie poszczególnych układów (układu krążenia, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu krwiotwórczego, układu dokrewnego/wewnątrzwydzielniczego (w tym z cukrzycą), układu moczowego/ z niewydolnością nerek, z chorobami reumatycznymi, alergicznymi i zakaźnymi.	P_U05 P_U07 P_U09 P_U010
4. Problemy opiekuńcze, standardy i procedury ich rozwiązania u chorych.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U011 P_U012 P_U013 P_U014
5. Udział pielęgniarki w pielęgnowaniu, leczeniu farmakologicznym i niefarmakologicznym.	P_U02 P_U08 P_U011 P_U014
6. Opieka pielęgniarska nad chorym z chorobami układu pokarmowego i dokrewnego. Edukacja pacjentów. Opieka pielęgniarska nad chorym z: chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy, z przewlekłym zapaleniem trzustki, z marskością wątroby, z cukrzycą. Przygotowanie pacjentów do samoopieki i samokontroli.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U04 P_U08 P_U011 P_U012 P_U013 P_U014
7. Zadania pielęgniarki w diagnostyce urologicznej. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z niewydolnością nerek. Istota opieki nad chorym dializowanym.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U011 P_U012

	P_U013
8. Opieka pielęgniarska nad chorym: z marskością wątroby, z nadczynnością tarczycy.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U011 P_U012 P_U013
9. Problemy pielęgnacyjne pacjentów ze schorzeniami układu krwiotwórczego.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U011 P_U012 P_U013
10. Opieka pielęgniarska nad osobami z chorobami: reumatycznymi, alergicznymi i zakaźnymi.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U011 P_U012 P_U013
SAMOKSZTAŁCENIE	
1. Przygotowanie chorego do samoopieki w warunkach domowych w schorzeniach narządów wewnętrznych.	P_W02 P_U01 P_U02
2. Rola pielęgniarki w profilaktyce pierwotnej i prewencji wtórnej choroby niedokrwiennej serca.	P_W02 P_U03
3. Odżywianie pacjentów dializowanych – rola pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta.	P_W02 P_W07 P_U02
4. Edukacyjna rola pielęgniarki z zakresu higieny i profilaktyki schorzeń układu oddechowego oraz schorzeń układu ruchu.	P_W02 P_U03
5. Przygotowanie pacjenta do samokontroli i leczenia cukrzycy dietą, lekami doustnymi i insuliną.	P_W01 P_W02 P_U08 P_U014
6. Udział w leczeniu dietetycznym, farmakologicznym i dializoterapii chorych z niewydolnością nerek.	P_W02 P_W07 P_U02 P_U012 P_U014
7. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z chorobami tkanki łącznej (RZS).	P_W02 P_U01 P_U012

8. Istota choroby i zalecenia dietetyczne w przypadku rozpoznania dny moczanowej.	P_W02 P_U01 P_U02
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 1. Umiejętność prawidłowej oceny stanu chorego, formułowania zadań dostosowanych do potrzeb chorego, wdrażanie i ocena skuteczności podjętych działań. 2. Dokumentacja obowiązująca w oddziale internistycznym. 3. Współudział pielęgniarki w procesie: diagnostycznym, leczniczym i rehabilitacyjnym. 4. Rola członków zespołu terapeutycznego w opiece nad chorym. 5. Zbieranie informacji o stanie zdrowia chorego i jego rodziny. 6. Udział w przygotowaniu chorych do zachowań prozdrowotnych. 7. Rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych chorego z określeniem ich przyczyn w chorobach układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego, dokrewnego i krwiotwórczego. 8. Planowanie opieki pielęgniarskiej w stosunku do chorego z uwzględnieniem działań wspierająco – edukacyjnych, a także w stosunku do jego rodziny. 9. Realizacja opieki pielęgniarskiej na podstawie wybranych teorii i modeli pielęgnowania. 10. Planowanie opieki pielęgniarskiej w stosunku do chorego z uwzględnieniem działań wspierająco – edukacyjnych, a także w stosunku do jego rodziny. 11. Ocena wyników podejmowanych działań pielęgnacyjnych.	P_W01 - P_W09 P_U01 - P_U014 P_K01 - P_K07
PRAKTYKI ZAWODOWE 1. Założenia organizacyjne, cele praktyki, wykaz umiejętności, kryteria oceny. Organizacja oddziału. 2. Standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w rozwiązywaniu problemów chorych. 3. Standardy i procedury pielęgniarskie dotyczące wybranych zabiegów w oddziale internistycznym. 4. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych w oddziale wewnętrznym w chorobach układu krążenia. 5. Standardy i procedury stosowane w rozwiązywaniu problemów pielęgnacyjnych u chorych z: chorobą niedokrwienną serca, nadciśnieniem tętniczym, zapaleniem mięśnia sercowego, wadą serca, niewydolnością krążenia. 6. Udział pielęgniarki w leczeniu chorób układu krążenia z uwzględnieniem czynności samodzielnie wykonywanych przez pielęgniarkę. 7. Zadania edukacyjne pielęgniarki wobec chorych z chorobami układu krążenia. 8. Problemy pielęgnacyjne i udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych pacjentów ze schorzeniami układu oddechowego. 9. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych w wybranych chorobach układu oddechowego. 10. Udział pielęgniarki w rehabilitacji chorych w chorobach układu oddechowego. 11. Problemy pielęgnacyjne i udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych w chorobach przewodu pokarmowego. 12. Przygotowanie chorego do badań endoskopowych. 13. Udział pielęgniarki w leczeniu dietetycznym i farmakologicznym chorych z określonymi schorzeniami internistycznymi. 14. Obserwacja pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach wykonywanych w chorobach układu moczowego. 15. Ocena stanu nawodnienia chorego – działania z zakresu diagnostyki i udział w terapii. 16. Obserwacja i dokumentowanie wyników pacjentów z rozpoznanymi chorobami krwi i układu krwiotwórczego. 17. Problemy opiekuńcze występujące u chorych z niedokrwistością, skazą krwotoczną- zastosowanie procedur do ich rozwiązywania. Ocena realizacji założonych celów kształcenia. Samoocena studenta.	P_W01 - P_W09 P_U01 - P_U014 P_K01 - P_K07
Metody dydaktyczne	
Wykład: wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, prezentacja, case study	

Ćwiczenia: ćwiczenia, dyskusja, seminarium, konwersacja		
Inna forma: zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, metoda realizacji zadań		
Zalecana literatura		
Podstawowa 1.Leach O., Choroby wewnętrzne, Edra Urban & Partner, Wrocław 2019 2.Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D. (red.), Pielęgniarstwo internistyczne, PZWL, Warszawa 2018 3.Duda-Król W.B., Wełnicki M., Mamcarz A. (red.), Choroby wewnętrzne. Przypadki kliniczne, PZWL, Warszawa 2019 4.Jurkowska G., Łagoda K. (red.), Pielęgniarstwo internistyczne, PZWL, Warszawa 2015		
Uzupełniająca 1.Gajewski P., Interna Szczeklika. Podręcznik chorób wewnętrznych, Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Warszawa 2016 2.Kózka M., Płaszewska-Żywko L., Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym, PZWL, Warszawa 2010		
Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji		
	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W09	**Wykłady:** Zaliczenie z oceną na podstawie odpowiedzi ustnych z każdego bloku tematycznego.
Umiejętności:	P_U01 - P_U14 P_U01 – P_U14 P_K01 – P_K07	**Ćwiczenia:** Obecność na zajęciach (10%) + aktywność na zajęciach (20%) + 3 testy jednokrotnego wyboru (70%), po 10 pytań, skala ocen: 10 pkt – (bdb), 9 pkt – (+db), 8 pkt – (db), 7 pkt – (+dost), 6 pkt – (dost), 5 i mniej punktów – ndst. min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna **Zajęcia praktyczne:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując działania studenta ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego poniżej 1. Zgodność wykonywanych czynności z obowiązującymi procedurami (0p.-2p.) 2.Postawa studenta wobec pacjenta (0p.-2p.) 3.Postawa studenta wobec zawodu (0p.-2p.) 4.Postawa studenta wobec zespołu terapeutycznego (0p.-2p.) 5.Postawa studenta wobec regulaminu i obowiązujących przepisów prawa (0p.-2p.) Maksymalna liczba punktów: 10 p. Ocena z zajęć praktycznych wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry -obowiązkowa 100% obecność na zajęciach praktycznych**.**

	P_U01 – P_U14 P_K01 – P_K07	**Praktyki zawodowe:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Ocena z praktyki jest średnią arytmetyczną trzech ocen: oceny opiekuna z ramienia instytucji, oceny merytorycznej opiekuna z ramienia uczelni, oceny z weryfikacji prowadzonej przez studenta dokumentacji praktyki zawodowej (zgodnie z *Kierunkowym Regulaminem Praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo*), liczona według zasady: od 3,00 do 3,20 – dostateczny od 3,21 do 3,70- plus dostateczny od 3,71 do 4,20 – dobry od 4,21 do 4,49 – plus dobry od 4,50 bardzo dobry
Kompetencje społeczne:	P_K01- P_K07	Studiowanie literatury, prezentacja multimedialna na wskazany przez prowadzącego zajęcia temat Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	45
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	5
Przygotowanie projektu/eseju itp. (prezentacja, wypowiedź pisemna)	20
Studiowanie literatury	15
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	60
Łączny nakład pracy studenta w godz.	**2**
Liczba punktów ECTS	
Praktyka zawodowa	**Liczba godzin**
Realizacja praktyki zawodowej	80
Przygotowanie do praktyki zawodowej	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

<table>
<tr><td rowspan="5">Instytut:

Zdrowia

Kierunek:

Pielęgniarstwo</td><td>Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim</td><td>Kod przedmiotu</td></tr>
<tr><td>Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne 2 / Internal Diseases and Nursing in Internal Medicine 2</td><td>P.MD.29.CH.W.II.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Nazwa modułu w języku polskim</td></tr>
<tr><td colspan="2">Moduł D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rok studiów, semestr</td></tr>
<tr><td colspan="2">II rok, semestr 3</td></tr>
</table>

Poziom studiów:	Status przedmiotu	Język wykładowy
studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów		
PRAKTYCZNY	**Wymagania wstępne**	
	Brak	

Formy zajęć i liczba godzin										Liczba punktów ECTS
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**6**
30						CSM	Szpital	80	15	
							60			

Cele przedmiotu

Diagnozowanie stanu zdrowia oraz wdrażania planu kompleksowej opieki nad pacjentem hospitalizowanym z powodu chorób narządów wewnętrznych.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku
	K.D.W1.
P_W02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
	K.D.W.2.
P_W03	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym
	K.D.W3.
P_W04	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
	K.D.W.4.
P_W05	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
	K.D.W5.
P_W06	zna właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
	K.D.W6.
P_W07	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
	K.D.W.7.
P_W08	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację
	K.D.W8.

P_W09	zasady organizacji opieki specjalistycznej internistycznej
	K.D.W10.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej
	K.D.U1.
P_U02	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
	K.D.U2.
P_U03	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób
	K.D.U3.
P_U04	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych
	K.D.U.4.
P_U05	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych
	K.D.U8.
P_U06	doraźnie podać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii
	K.D.U.9.
P_U07	wykonać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu
	K.D.U10.
P_U08	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótko działającej
	K.D.U.11.
P_U09	przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych
	K.D.U.12.
P_U010	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych
	K.D.U13.
P_U011	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
	K.D.U15.
P_U012	przekazać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
	K.D.U22.
P_U013	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta
	K.D.U25.
P_U014	przygotowywać i podawać leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
	K.D.U26.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta
	K.S.1.3.2.

P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3.
P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe
	K.S.1.3.4.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.5.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.6.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY 1. Uwarunkowania, objawy, następstwa chorób narządów wewnętrznych. 2. Etiologia i patogeneza, metody leczenia chorób wewnętrznych. 3. Udział pielęgniarki w opiece nad chorym z chorobami układu krążenia. 4. Udział pielęgniarki w opiece nad chorym z chorobami układu oddechowego. 5. Udział pielęgniarki w opiece nad chorym z chorobami układu moczowego. 6. Zadania pielęgniarki wobec pacjentów z nieurazowymi chorobami narządu ruchu. 7. Udział pielęgniarki w rozwiązywaniu problemów pacjenta z cukrzycą. 8. Problemy zdrowotne chorego i postępowanie pielęgniarskie w chorobach układu dokrewnego. 9. Problemy pacjenta z chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy. 10. Problemy pacjenta z zapaleniem wątroby typu A, marskością wątroby. 11. Problemy pacjenta z zapaleniem pęcherzyka i dróg żółciowych, kamicą żółciową. 12. Choroby układu czerwonokrwinkowego i białokrwinkowego.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W04 P_W05 P_W06 P_W07 P_W08 P_W09
SAMOKSZTAŁCENIE	
1. Przygotowanie chorego z objawami zespołu jelita drażliwego do samoopieki w warunkach domowych.	P_W02 P_U01 P_U02
2. Rola pielęgniarki w profilaktyce pierwotnej i prewencji wtórnej choroby niedokrwiennej serca.	P_W02 P_U03
3. Zadania pielęgniarki w leczeniu trombolitycznym zawału mięśnia sercowego.	P_W02 P_W03 P_U01 P_U011 P_U012 P_U014
4. Przygotowanie pacjenta do leczenia cukrzycy metodą ciągłego podskórnego wlewu insuliny. Farmakologiczne i niefarmakologiczne metody leczenia cukrzycy.	P_W01 P_W02 P_U08 P_U014
5. Odżywianie pacjentów dializowanych – rola pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do samoopieki.	P_W02 P_W07

6. Edukacyjna rola pielęgniarki z zakresu higieny i profilaktyki schorzeń układu oddechowego oraz schorzeń układu ruchu.	P_U02 P_W02 P_U03
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 1. Proces pielęgnowania pacjentów w oddziale chorób wewnętrznych. Planowanie opieki pielęgniarskiej w stosunku do chorego z uwzględnieniem działań wspierająco – edukacyjnych, a także w stosunku do jego rodziny. Ocena wyników podejmowanych działań pielęgnacyjnych. Dokumentowanie procesu pielęgnowania. 2. Pielęgnowanie chorego w wybranych stanach chorobowych – metodą procesu pielęgnowania - chory z nadciśnieniem tętniczym. 3. Pielęgnowanie chorego w wybranych stanach chorobowych – metodą procesu pielęgnowania- chory z chorobą niedokrwienną serca. 4. Pielęgnowanie chorego w wybranych stanach chorobowych – metodą procesu pielęgnowania- chory z POCHP. 5. Pielęgnowanie chorego w wybranych stanach chorobowych – metodą procesu pielęgnowania- chory z astmą oskrzelową. 6. Pielęgnowanie chorego w wybranych stanach chorobowych – metodą procesu pielęgnowania- chory z zapaleniem płuc. 7. Pielęgnowanie chorego w wybranych stanach chorobowych – metodą procesu pielęgnowania- chory z cukrzycą. 8. Pielęgnowanie chorego w wybranych stanach chorobowych – metodą procesu pielęgnowania- chory z niedoczynnością i nadczynnością tarczycy. 9. Pielęgnowanie chorego w wybranych stanach chorobowych – metodą procesu pielęgnowania- chory z niedokrwistością. 10. Pielęgnowanie chorego w wybranych stanach chorobowych – metodą procesu pielęgnowania- chory z reumatoidalnym zapaleniem stawów. 11. Pielęgnowanie chorego w wybranych stanach chorobowych – metodą procesu pielęgnowania- chory z krwawieniem z przewodu pokarmowego. 12. Pielęgnowanie chorego w wybranych stanach chorobowych – metodą procesu pielęgnowania- chory z marskością wątroby.	P_W01 - P_W09 P_U01 - P_U014 P_K01 - P_K07
PRAKTYKI ZAWODOWE 1. Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych w oddziale wewnętrznym w chorobach układu krążenia. 2. Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych w chorobach układu oddechowego. 3. Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w rozpoznawaniu i rozwiązywaniu problemów pielęgnacyjnych w wybranych chorobach układu oddechowego. 4. Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych w chorobach przewodu pokarmowego. 5. Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach wykonywanych w chorobach układu moczowego. 6. Diagnoza pielęgniarska w chorobach krwi i układu krwiotwórczego. 7. Proces pielęgnowania pacjenta z wybraną jednostką chorobową. 8. Udział pielęgniarki w chemioterapii. Ocena realizacji założonych celów kształcenia. Samoocena studenta.	P_W01 - P_W09 P_U01 - P_U014 P_K01 - P_K07
Metody dydaktyczne	
Wykład: wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, prezentacja, case study	
Ćwiczenia:	
Inna forma: zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, metoda realizacji zadań	
Zalecana literatura	
Podstawowa 1.Leach O., Choroby wewnętrzne, Edra Urban & Partner, Wrocław 2019	

2.Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D. (red.), Pielęgniarstwo internistyczne, PZWL, Warszawa 2018
3.Duda-Król W.B., Wełnicki M., Mamcarz A. (red.), Choroby wewnętrzne. Przypadki kliniczne, PZWL, Warszawa 2019
4.Jurkowska G., Łagoda K. (red.), Pielęgniarstwo internistyczne, PZWL, Warszawa 2015

Uzupełniająca

1.Gajewski P., Interna Szczeklika. Podręcznik chorób wewnętrznych, Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Warszawa 2016
2.Kózka M., Płaszewska-Żywko L., Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym, PZWL, Warszawa 2010

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 –P_W09	**Wykłady:** Egzamin pisemny zawierający pytania z kliniki chorób wewnętrznych oraz zagadnienia z pielęgniarstwa chorób wewnętrznych– test jednokrotnego wyboru, 50 pytań w stosunku 30/20. Skala ocen: 50pkt. – (bdb), 49-47pkt. – (+db), 46- 40pkt. – (db), 39 - 37pkt. – (+dost), 36- 30pkt. – (dost), 29 pkt. i mniej - (ndst).(min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna)
Umiejętności:	P_U01 – P_U14 P_K01 – P_K07	**Zajęcia praktyczne:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując działania studenta ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego poniżej 1. Zgodność wykonywanych czynności z obowiązującymi procedurami (0p.-2p.) 2.Postawa studenta wobec pacjenta (0p.-2p.) 3.Postawa studenta wobec zawodu (0p.-2p.) 4.Postawa studenta wobec zespołu terapeutycznego (0p.-2p.) 5.Postawa studenta wobec regulaminu i obowiązujących przepisów prawa (0p.-2p.) Maksymalna liczba punktów: 10 p. Ocena z zajęć praktycznych wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry -obowiązkowa 100% obecność na zajęciach praktycznych**.**
	P_U01 – P_U14 P_K01 – P_K07	**Praktyki zawodowe:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Ocena z praktyki jest średnią arytmetyczną trzech ocen: oceny opiekuna z ramienia instytucji, oceny merytorycznej opiekuna z ramienia uczelni, oceny z weryfikacji prowadzonej przez studenta dokumentacji praktyki zawodowej (zgodnie z *Kierunkowym Regulaminem Praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo*), liczona według zasady: od 3,00 do 3,20 – dostateczny od 3,21 do 3,70- plus dostateczny od 3,71 do 4,20 – dobry od 4,21 do 4,49 – plus dobry od 4,50 bardzo dobry

Kompetencje społeczne:	P_K01- P_K07	Esej na wskazany przez prowadzącego zajęcia temat Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	5
Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	40
Liczba punktów ECTS	**1**
Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	60
Łączny nakład pracy studenta w godz.	**2**
Liczba punktów ECTS	
Praktyka zawodowa	**Liczba godzin**
Realizacja praktyki zawodowej	80
Przygotowanie do praktyki zawodowej	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut:	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
Zdrowia	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne 1/ Pediatrics and Pediatric Nursing 1	P.MD.30.P.P.P.I.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Kierunek:	**Rok studiów, semestr**	
Pielęgniarstwo	II rok, semestr 4	

Poziom studiów: studia I stopnia **Profil studiów** **PRAKTYCZNY**		
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
	Wymagania wstępne	
	Brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**8**
30	15					CSM	Szpital	80	15	
							80			

Cele przedmiotu

Celem przedmiotu jest praktyczne przygotowanie do kompleksowej opieki nad dzieckiem zdrowym i chorym oraz jego rodziną.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku
	K.D.W1.
P_W02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
	K.D.W2.
P_W03	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie pediatrycznym
	K.D.W3.
P_W04	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
	K.D.W4.
P_W05	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
	K.D.W5.
P_W06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
	K.D.W6.
P_W07	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
	K.D.W7.
P_W08	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację

	K.D.W8.
P_W09	zasady organizacji opieki specjalistycznej pediatrycznej
	K.D.W10.
P_W010	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi
	K.D.W13.
P_W011	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie
	K.D.W14.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarskiej
	K.D.U1.
P_U02	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
	K.D.U2.
P_U03	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób
	K.D.U3.
P_U04	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych
	K.D.U4.
P_U05	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju
	K.D.U5.
P_U06	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych
	K.D.U8.
P_U07	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych
	K.D.U12.
P_U08	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
	K.D.U15.
P_U09	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
	K.D.U22.
P_U010	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe
	K.D.U24.
P_U011	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
	K.D.U26.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta
	K.S.1.3.2.

P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3
P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe
	K.S.1.3.4.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.5.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.6.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Odrębności anatomiczne i czynnościowe wieku dziecięcego.	P_W010 P_W011
2. Etiologia, patogeneza i obraz kliniczny i leczenie chorób układu oddechowego u dzieci.	P_W01 P_W02 P_W06 P_W07 P_W08 P_W09 P_W010
3. Choroby alergiczne- etiologia, patogeneza, obraz kliniczny, diagnoza i leczenie.	P_W01 P_W02 P_W04 P_W05 P_W06 P_W07 P_W08 P_W09 P_W010
4. Wybrane zagadnienia z laryngologii dziecięcej.	P_W02 P_W010
5. Choroby układu oddechowego w odniesieniu do lokalizacji anatomicznej i etapu rozwoju osobniczego dziecka. Mukowiscydoza, diagnozowanie, leczenie, rokowanie. Zarys gruźlicy u dzieci. Podstawy budowania programu rehabilitacyjnego w chorobach układu oddechowego u dzieci.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W04 P_W05 P_W06 P_W010
6. Symptomatologie i postępowanie lecznicze w chorobach układu krążenia.	P_W01 P_W02 P_W06 P_W010

7. Wprowadzenie do leczenia korekcyjnego wrodzonych wad serca u dzieci.	P_W06
8. Choroby nerek i dróg moczowych, diagnostyka i leczenie.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W04 P_W05 P_W06 P_W010
9. Wybrane zagadnienia z neurologii dziecięcej.	P_W02 P_W010
10. Wybrane zagadnienia z endokrynologii dziecięcej.	P_W02 P_W010
11. Cukrzyca wieku dziecięcego; specyfika cukrzycy u dzieci, zasady leczenia, etiologia, patogeneza.	P_W01 P_W02 P_W06 P_W010
12. Obraz kliniczny i leczenie wybranych chorób układowych tkanki łącznej u dzieci.	P_W02 P_W06 P_W010
13. Choroby zakaźne i pasożytnicze wieku dziecięcego- rozpoznanie różnicowe, choroby wysypkowe u dzieci.	P_W01 P_W02 P_W04
14. Zarys chorób rzadkich i tropikalnych.	P_W02
15. Nowotwory u dzieci.	P_W01 P_W02
16. Stany nagłe w pediatrii.	P_W01 P_W02
17. Problemy żywieniowe wieku rozwojowego.	P_W011 P_W03 P_W010
18. Podstawy onkologii wieku dziecięcego, z uwzględnieniem charakterystycznych objawów chorobowych i wybranych dla danego okresu życia zespołów chorób onkologicznych. Znaczenie czasu i właściwego wstępnego diagnozowania onkologicznego u dzieci. Ważność właściwego pielęgnowania ran po operacjach onkologicznych. Podstawy terapii chirurgicznej, wielolekowej chemioterapii i stosowania energii promienistej w leczeniu nowotworów wieku dziecięcego. Wprowadzenie do onkologii układu krwiotwórczego.	P_W01 P_W02 P_W04 P_W05 P_W06 P_W07 P_W08 P_W010
19. Zagadnienia z traumatologii wieku dziecięcego, w odniesieniu do lokalizacji anatomicznej obrażenia, zasad diagnozowania, leczenia, najważniejszych zagrożeń, postępowanie doraźne i zasadnicze. Najważniejsze cechy leczenia obrażeń układu kostnego u dzieci.	P_W01 P_W02 P_W04 P_W05 P_W06

20. Podstawy leczenia, pielęgnacji ran powłok u dzieci. Zagadnienia dotyczące oparzeń powłok skóry u dzieci. Podstawy leczenia fizjoterapeutycznego u dzieci, z wyróżnieniem – fizykoterapii, kinezyterapii, leczenia balneologicznego.	P_W03 P_W06 P_W08 P_W09
21. Zarys wad postawy wieku dziecięcego, diagnozowanie, leczenie.	P_W02 P_W04 P_W05 P_W06
22. Czynniki żywieniowe, otyłość dzieci, zagadnienia zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.	P_W02 P_W07 P_W010
ĆWICZENIA	
1. Od narodzin do dorosłości: okresy rozwojowe dziecka, ocena rozwoju fizycznego – ćwiczenia z siatkami centylowymi, ocena rozwoju psychoruchowego.	P_U01 P_U05
2. Podstawowe zabiegi higieniczne - kąpiel noworodka/niemowlęcia (technika i zasady wykonania kąpieli)	P_U01
3. Żywienie niemowląt: karmienie piersią – zalety, karmienie sztuczne – prezentacja mieszanek mlecznych i mlek zastępczych, rozszerzanie diety stosownie do wieku dziecka.	P_U01 P_U02 P_U08
4. Ocena stanu dziecka – monitorowanie parametrów życiowych: pomiar oddechów – wartości prawidłowe, pomiar RR – dobór mankietów, interpretacja wyników, pomiar tętna, pomiar saturacji, ocena poziomu bólu - farmakologiczne i niefarmakologiczne metody leczenia bólu, testy przesiewowe	P_U01 P_U03 P_U05 P_U07 P_U08 P_U09
5. Zasady i technika aerozoloterapii u dzieci w infekcjach układu oddechowego: rodzaje stosowanych leków, dobór odpowiednich maseczek, pozycja i czas trwania inhalacji	P_U03 P_U011
6. Zasady farmakoterapii w pediatrii: drogi podawania leków, obliczanie dawek – ćwiczenia	P_U011
7. Stany nagłe w pediatrii i zasady resuscytacji u dzieci.	P_U01 P_U08 P_U09 P_U010
8. Izolacja dziecka z chorobą zakaźną.	P_U04
9. Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych i opieka po wykonaniu badań, rozpoznawanie i zapobieganie powikłaniom – zadania pielęgniarki.	P_U06
SAMOKSZTAŁCENIE	
Napisanie referatu na temat zadany przez wykładowcę ze słownym omówieniem.	P_K07

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE **Zajęcia praktyczne: Oddział Pediatryczny** 1. Struktura i organizacja opieki pediatrycznej w oddziale i budynku dziecięcym. 2. Zasady przyjęcia dziecka do szpitala i oddziału. 3. Organizowanie izolacji pacjenta z patogenem alarmowym, zasady reżimu sanitarnego, procedura higieny rąk. 4. Ekspozycja zawodowa. 5. Przepisy BHP na stanowisku pracy. 6. Monitorowanie parametrów życiowych dla oceny stanu zdrowia: normy poszczególnych parametrów, dokumentowanie i interpretacja poszczególnych wyników. 7. Zapoznanie z kartami: intensywnego dozoru, bilansu płynów, karta pomiaru bólu. 8. Pobieranie materiału biologicznego do badań diagnostycznych u dzieci, rodzaje badań, rodzaje materiału, zasady transportu. 9. Farmakoterapia u dzieci (wybrane grupy leków – zasady ich działania), zasady podawania leków, drogi podawania, obliczanie dawek leków. 10. Układ oddechowy: pielęgnowanie dziecka z zapaleniem oskrzelików, zap. Płuc, zap. Krtani. 11. Układ pokarmowy: pielęgnowanie dziecka z biegunką i bólami brzucha. 12. Wybrane choroby zakaźne: pielęgnowanie dziecka z ospą wietrzną. 13. Pielęgnowanie dziecka z AZS. 14. Pielęgnowanie dziecka z padaczką – postępowanie z padaczką. 15. Pielęgnowanie dziecka z infekcją dróg moczowych. 16. Problemy pielęgnacyjne dziecka z cukrzycą (insulinoterapia, dieta oparta na wymiennikach węglowodanowych).	P_W01 – P_W011 P_U01 – P_U011 P_K01 – P_K07
Zajęcia praktyczne: Oddział Neonatologiczny 1. Udział pielęgniarki w ocenie stanu ogólnego noworodka - skala Apgar - pomiary antropometryczne - pomiar ciepłoty ciała. 2. Monitorowanie ciepłoty ciała u noworodka donoszonego i przedwcześnie urodzonego. 3. Udział pielęgniarki przy kąpieli noworodka donoszonego i toalecie ciała noworodka przedwcześnie urodzonego. 4. Udział pielęgniarki przy żywieniu noworodka pokarmem naturalnym i sztucznym, techniki karmienia noworodka. 5. Przygotowanie i podanie płynów do żywienia pozajelitowego, podanie leków różnymi drogami, dawkowanie leków u noworodka. 6. Rola pielęgniarki w przygotowaniu noworodka do badań diagnostycznych i sposób pobrania materiału do badań. 7. Pielęgnacja miejsca wkłucia obwodowego i centralnego. 8. Udział pielęgniarki przy szczepieniu noworodka w oddziale neonatologicznym – technika i zasady wykonania szczepienia. 9. Pielęgnacja noworodka z żółtaczką okresu noworodkowego. 10. Działania pielęgnacyjne i opiekuńcze u noworodka z zapaleniem płuc. 11. Obserwacja i pielęgnacja noworodka z zaburzeniami oddychania. 12. Pielęgnacja noworodka wspomaganego sztuczną wentylacją. 13. Zasady opieki nad noworodkiem z wrodzoną wadą serca. 14. Pielęgnacja noworodka z zaburzeniami neurologicznymi: - drgawkami okresu noworodkowego - krwawieniem śródczaszkowym. 15. Monitorowanie podstawowych parametrów życiowych u noworodka donoszonego i przedwcześnie urodzonego. 16. Udział pielęgniarki w leczeniu i pielęgnacji noworodka z hipoglikemią oraz noworodka matki chorej na cukrzycę, zasady pobierania krwi włośniczkowej. 17. Udział pielęgniarki przy prowadzeniu resuscytacji noworodka. 18. Problemy etyczne związane z opieką nad noworodkiem w stanie zagrożenia życia, udział pielęgniarki przy wsparciu rodziców w trudnych chwilach, kiedy istnieje mała szansa na przeżycie, lub przeżycie rokuje złą jakość życia. 19. Rola pielęgniarki w zespole transportującym karetką N.	P_W01 – P_W011 P_U01 – P_U011 P_K01 – P_K07

PRAKTYKI ZAWODOWE Kształtowanie umiejętności zdobytych w trakcie zajęć praktycznych (według opisu powyżej).	P_W01 – P_W011 P_U01 – P_U011 P_K01 – P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład: wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja

Ćwiczenia: prezentacja, pogadanka, dyskusja oraz metody oparte na działaniu praktycznym: pokaz, ćwiczenia, metoda symulacji

Inna forma: zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, metoda realizacji zadań

Zalecana literatura

Podstawowa

1. Kulus M., Grenda R, Kawalec W., Pediatria, wyd. 2, t. 1-2, PZWL, Warszawa 2018
2. Emeryk A., Zarzycka D., Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, PZWL, Warszawa 2021
3. Kaczmarski M., Piskorz-Ogórek K. (red.), Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, Help-Med, Kraków 2014

Uzupełniająca

1. Kumar V., Abbas A.K., Aster J.C., Robbins patologia, Edra Urban & Partner, Wrocław 2018
2. Zitelli B., Badanie kliniczne w pediatrii. Atlas i podręcznik, t. 1-2, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2014
3. Obuchowicz A. (red.), Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii, PZWL, Warszawa 2018
4. Muscari M., Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, PZWL, Warszawa 2016
5. Wytyczne Krajowej Rady Resuscytacji 2021
https://www.prc.krakow.pl/wytyczne_2021.html
6. Szczapa J. (red.), Neonatologia, PZWL, Warszawa 2018
7. Kordek A. (red.), Stany nagłe: neonatologia, Medical Tribune Polska, Warszawa 2019
8. Woynarowska B (red.), Profilaktyka w pediatrii, PZWL, Warszawa 2016

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	Forma zaliczenia
Wiedza:	P_W01 - P_W011	**Wykłady:** Zaliczenie ustne: pełna odpowiedź na dwa z trzech wylosowanych pytań poniżej = ocena pozytywna 1. wyjaśnić odrębności anatomiczne i czynnościowe wieku dziecięcego, 2. wyjaśnić etiologie, patogeneza i obraz kliniczny i leczenie chorób układu oddechowego u dzieci, 3. scharakteryzować choroby alergiczne- etiologia, patogeneza, obraz kliniczny, diagnozę i leczenia, 4. omówić wybrane zagadnienia z laryngologii dziecięcej, 5. scharakteryzować symptomatologie i postępowanie lecznicze w chorobach układu krążenia, 6. omówić choroby nerek i dróg moczowych, diagnostykę i leczenie, 7. omówić wybrane zagadnienia z neurologii dziecięcej, 8. omówić wybrane zagadnienia z endokrynologii dziecięcej, 9. omówić cukrzycę wieku dziecięcego; specyfikę cukrzycy u dzieci, zasady leczenia, 10. wyjaśnić etiologię, patogenezę, obraz kliniczny i leczenie wybranych chorób układowych tkanki łącznej u dzieci, 11. omówić choroby zakaźne i pasożytnicze wieku dziecięcego- rozpoznanie różnicowe,

		12. omówić nowotwory u dzieci, 13. wyjaśnić stany nagłe w pediatrii, 14. omówić problemy żywieniowe wieku rozwojowego
Umiejętności:	P_U01 – P_U11	**Ćwiczenia:** Napisanie referatu na temat zadany przez wykładowcę ze słownym omówieniem, test praktyczny w warunkach symulowanych. Aktywny udział w trakcie ćwiczeń (30% oceny końcowej) + 2 kolokwia – test jednokrotnego wyboru (50 % oceny końcowej) + frekwencja na zajęciach 100% (20% oceny końcowej). Skala ocen 10 pkt- bdb 9 pkt- db+ 8 pkt- db 7 pkt- dst+ 6 pkt- dst 5 pkt - ndst
	P_U01 – P_U11 P_K01 – P_K07	**Zajęcia praktyczne:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując działania studenta ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego poniżej 1. Zgodność wykonywanych czynności z obowiązującymi procedurami (0p.-2p.) 2.Postawa studenta wobec pacjenta (0p.-2p.) 3.Postawa studenta wobec zawodu (0p.-2p.) 4.Postawa studenta wobec zespołu terapeutycznego (0p.-2p.) 5.Postawa studenta wobec regulaminu i obowiązujących przepisów prawa (0p.-2p.) Maksymalna liczba punktów: 10 p. Ocena z zajęć praktycznych wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry -obowiązkowa 100% obecność na zajęciach praktycznych**.**
	P_U01 – P_U11 P_K01 – P_K07	**Praktyki zawodowe:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Ocena z praktyki jest średnią arytmetyczną trzech ocen: oceny opiekuna z ramienia instytucji, oceny merytorycznej opiekuna z ramienia uczelni, oceny z weryfikacji prowadzonej przez studenta dokumentacji praktyki zawodowej (zgodnie z *Kierunkowym Regulaminem Praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo*), liczona według zasady: od 3,00 do 3,20 – dostateczny od 3,21 do 3,70- plus dostateczny od 3,71 do 4,20 – dobry od 4,21 do 4,49 – plus dobry od 4,50 bardzo dobry

Kompetencje społeczne:	P_K01- P_K07	Wykazanie się znajomością literatury w trakcie egzaminu i zajęć praktycznych. Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	45
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia	5
Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	80
Przygotowanie do zajęć praktycznych	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Praktyka zawodowa	**Liczba godzin**
Realizacja praktyki zawodowej	80
Przygotowanie do praktyki zawodowej	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut:	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
Zdrowia	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne 2/ Pediatrics and Pediatric Nursing 2	P.MD.31.P.P.P.II.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Kierunek:	**Rok studiów, semestr**	
Pielęgniarstwo	III rok, semestr 5	
Poziom studiów:	**Status przedmiotu**	**Język wykładowy**
	Obowiązkowy	polski
studia I stopnia	**Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia**	
Profil studiów		
PRAKTYCZNY	**Wymagania wstępne**	
	Brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**8**
30						CSM	Szpital	80	25	
							80			

Cele przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z odrębnościami anatomicznymi u dzieci, przedstawienie najczęściej występujących chorób w pediatrii, zapoznanie z zasadami karmienia niemowląt, znajomość poszczególnych okresów rozwojowych u dzieci i młodzieży, dalsze wdrażanie do kompleksowej opieki nad dzieckiem zdrowym i chorym oraz jego rodziną.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku
	K.D.W1.
P_W02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
	K.D.W2.
P_W03	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie pediatrycznym
	K.D.W3.
P_W04	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania

	K.D.W4.
P_W05	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
	K.D.W5.
P_W06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
	K.D.W6.
P_W07	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
	K.D.W7.
P_W08	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację
	K.D.W8.
P_W09	zasady organizacji opieki specjalistycznej pediatrycznej
	K.D.W10.
P_W010	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi
	K.D.W13.
P_W011	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie
	K.D.W14.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarskiej
	K.D.U1.
P_U02	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
	K.D.U2.
P_U03	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób
	K.D.U3.
P_U04	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych
	K.D.U4.
P_U05	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju
	K.D.U5.
P_U06	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych
	K.D.U8.
P_U07	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych
	K.D.U12.
P_U08	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
	K.D.U15.
P_U09	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
	K.D.U22.
P_U010	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe

	K.D.U24.
P_U011	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
	K.D.U26.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta
	K.S.1.3.2.
P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3.
P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe
	K.S.1.3.4.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.5.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.6.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Odrębności anatomiczne i czynnościowe wieku dziecięcego.	P_W010 P_W011
2. Etiologie, patogeneza i obraz kliniczny i leczenie chorób układu oddechowego u dzieci.	P_W01 P_W02 P_W06 P_W07 P_W08 P_W09 P_W010
3. Choroby alergiczne- etiologia, patogeneza, obraz kliniczny, diagnoza i leczenie.	P_U01 P_U02 P_U08
4. Wybrane zagadnienia z laryngologii dziecięcej.	P_W02 P_W010
5. Choroby układu oddechowego w odniesieniu do lokalizacji anatomicznej i etapu rozwoju osobniczego dziecka. Mukowiscydoza, diagnozowanie, leczenie, rokowanie. Zarys gruźlicy u dzieci. Podstawy budowania programu rehabilitacyjnego w chorobach układu oddechowego u dzieci.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W04 P_W05

	P_W06 P_W010
6. Symptomatologie i postępowanie lecznicze w chorobach układu krążenia.	P_W01 P_W02 P_W06 P_W010
7. Wprowadzenie do leczenia korekcyjnego wrodzonych wad serca u dzieci.	P_W06
8. Choroby nerek i dróg moczowych, diagnostyka i leczenie.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W04 P_W05 P_W06 P_W010
9. Wybrane zagadnienia z neurologii dziecięcej.	P_W02 P_W010
10. Wybrane zagadnienia z endokrynologii dziecięcej.	P_W02 P_W010
11. Cukrzyca wieku dziecięcego; specyfika cukrzycy u dzieci, zasady leczenia, etiologia, patogeneza.	P_W01 P_W02 P_W06 P_W010
12. Obraz kliniczny i leczenie wybranych chorób układowych tkanki łącznej u dzieci.	P_W02 P_W06 P_W010
13. Choroby zakaźne i pasożytnicze wieku dziecięcego- rozpoznanie różnicowe, choroby wysypkowe u dzieci.	P_W01 P_W02 P_W04
14. Zarys chorób rzadkich i tropikalnych.	P_W02
15. Nowotwory u dzieci.	P_W01 P_W02
16. Stany nagłe w pediatrii.	P_W01 P_W02 P_W011
17. Problemy żywieniowe wieku rozwojowego.	P_W03 P_W010
18. Podstawy onkologii wieku dziecięcego, z uwzględnieniem charakterystycznych objawów chorobowych i wybranych dla danego okresu życia zespołów chorób onkologicznych. Znaczenie czasu i właściwego wstępnego diagnozowania onkologicznego u dzieci. Ważność właściwego pielęgnowania ran po operacjach onkologicznych. Podstawy terapii chirurgicznej, wielolekowej	P_W01 P_W02

chemioterapii i stosowania energii promienistej w leczeniu nowotworów wieku dziecięcego. Wprowadzenie do onkologii układu krwiotwórczego.	P_W04 P_W05 P_W06 P_W07 P_W08 P_W010
19. Zagadnienia z traumatologii wieku dziecięcego, w odniesieniu do lokalizacji anatomicznej obrażenia, zasad diagnozowania, leczenia, najważniejszych zagrożeń, postępowanie doraźne i zasadnicze. Najważniejsze cechy leczenia obrażeń układu kostnego u dzieci.	P_W01 P_W02 P_W04 P_W05 P_W06
20. Podstawy leczenia, pielęgnacji ran powłok u dzieci. Zagadnienia dotyczące oparzeń powłok skóry u dzieci. Podstawy leczenia fizjoterapeutycznego u dzieci, z wyróżnieniem – fizykoterapii, kinezyterapii, leczenia balneologicznego.	P_W03 P_W06 P_W08 P_W09
21. Zarys wad postawy wieku dziecięcego, diagnozowanie, leczenie.	P_W02 P_W04 P_W05 P_W06
22. Czynniki żywieniowe, otyłość dzieci, zagadnienia zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.	P_W02 P_W07 P_W010
SAMOKSZTAŁCENIE Studiowanie literatury przedmiotowej wskazanej przez prowadzącego zajęcia, prezentacja, referat.	P_K07
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE **Zajęcia praktyczne: Oddział Pediatryczny** 1. Udział pielęgniarki w adaptacji do środowiska szpitalnego, przyjęcie dziecka w oddział w trybie planowym i nagłym. 2. Rozwój dziecka w pierwszych 12 miesiącach życia. 3. Zasady karmienia naturalnego oraz sztucznego niemowląt w pierwszym roku życia dziecka. 4. Zapobieganie przedwczesnemu rozwojowi miażdżycy w populacji wieku rozwojowego. 5. Zapalenie ucha środkowego- problemy pielęgnacyjne oraz ich rozwiązywanie. 6. Działania pielęgnacyjne i opiekuńcze wobec dziecka z zapaleniem płuc. 7. Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjno- opiekuńczych u dziecka z ostrą biegunką. 8. Refluks żołądkowo- przełykowy u dzieci- przyczyny powstawania, sposoby zapobiegania oraz pielęgnacja. 9. Postępowanie pielęgnacyjne w schorzeniach alergicznych skóry u dzieci. 10. Udział pielęgniarki w edukacji dzieci i młodzieży z chorobą alergiczną układu oddechowego. 11. Społeczno- pielęgnacyjne aspekty w opiece nad dzieckiem ze skazą krwotoczną. 12. Udział pielęgniarki w leczeniu i monitorowaniu dziecka chorego na cukrzycę. 13. Problemy diagnostyczno- opiekuńcze u dziecka z chorobą układu moczowego. 14. Młodzieńcze reumatoidalne zapalenie stawów u dzieci i młodzieży- udział pielęgniarki w działaniach pielęgnacyjno- rehabilitacyjnych i profilaktyce. 15. Opieka nad dzieckiem z mukowiscydozą. 16. Choroby zakaźne wieku dziecięcego- działania pielęgnacyjno- opiekuńcze i zapobiegawcze. 17. Zasady opieki nad dzieckiem z wrodzoną wadą serca. 18. Działania pielęgnacyjno- usprawniające wobec dziecka z mózgowym porażeniem dziecięcym oraz Zespołem Downa. 19. Rola pielęgniarki w leczeniu i pielęgnowaniu dziecka z białaczką. 20. Opieka nad dzieckiem nieprzytomnym, urazy czaszkowo- mózgowe u dzieci- problemy pielęgnacyjne i profilaktyka.	P_W01 – P_W011 P_U01 – P_U011 P_K01 – P_K07

PRAKTYKI ZAWODOWE Kształtowanie umiejętności zdobytych w trakcie zajęć praktycznych (według opisu powyżej).	P_W01 – P_W011 P_U01 – P_U011 P_K01 – P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład: wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja

Ćwiczenia:

Inna forma: zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, metoda realizacji zadań

Zalecana literatura

Podstawowa

1. Kulus M., Grenda R, Kawalec W., Pediatria, wyd. 2, t. 1-2, PZWL, Warszawa 2018
2. Emeryk A., Zarzycka D., Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, PZWL, Warszawa 2021
3. Kaczmarski M., Piskorz-Ogórek K. (red.), Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, Help-Med, Kraków 2014

Uzupełniająca

1. Kumar V., Abbas A.K., Aster J.C., Robbins patologia, Edra Urban & Partner, Wrocław 2018
2. Zitelli B., Badanie kliniczne w pediatrii. Atlas i podręcznik, t. 1-2, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2014
3. Obuchowicz A. (red.), Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii, PZWL, Warszawa 2018
4. Muscari M., Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, PZWL, Warszawa 2016
5. Wytyczne Krajowej Rady Resuscytacji 2021
https://www.prc.krakow.pl/wytyczne_2021.html
6. Szczapa J. (red.), Neonatologia, PZWL, Warszawa 2018
7. Kordek A. (red.), Stany nagłe: neonatologia, Medical Tribune Polska, Warszawa 2019
8. Woynarowska B (red.), Profilaktyka w pediatrii, PZWL, Warszawa 2016

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 - P_W011	**Wykłady:** Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru lub dopasowania właściwej odpowiedzi: min. 60% pozytywnych odpowiedzi= ocena pozytywna egzaminu
Umiejętności:	P_U01 – P_U11 P_K01 – P_K07	**Zajęcia praktyczne:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując działania studenta ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego poniżej 1. Zgodność wykonywanych czynności z obowiązującymi procedurami (0p.-2p.) 2.Postawa studenta wobec pacjenta (0p.-2p.) 3.Postawa studenta wobec zawodu (0p.-2p.) 4.Postawa studenta wobec zespołu terapeutycznego (0p.-2p.)

	P_U01 – P_U11 P_K01 – P_K07	5.Postawa studenta wobec regulaminu i obowiązujących przepisów prawa (0p.-2p.) Maksymalna liczba punktów: 10 p. Ocena z zajęć praktycznych wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry -obowiązkowa 100% obecność na zajęciach praktycznych**.** **Praktyki zawodowe:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Ocena z praktyki jest średnią arytmetyczną trzech ocen: oceny opiekuna z ramienia instytucji, oceny merytorycznej opiekuna z ramienia uczelni, oceny z weryfikacji prowadzonej przez studenta dokumentacji praktyki zawodowej (zgodnie z *Kierunkowym Regulaminem Praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo*), liczona według zasady: od 3,00 do 3,20 – dostateczny od 3,21 do 3,70- plus dostateczny od 3,71 do 4,20 – dobry od 4,21 do 4,49 – plus dobry od 4,50 bardzo dobry
Kompetencje społeczne:	P_K01- P_K07	Wykazanie się znajomością literatury w trakcie egzaminu i zajęć praktycznych. Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	15
Studiowanie literatury	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	80
Przygotowanie do zajęć praktycznych	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Praktyka zawodowa	**Liczba godzin**
Realizacja praktyki zawodowej	80
Przygotowanie do praktyki zawodowej	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90

Liczba punktów ECTS	**3**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne 1 / Surgery and Surgical Nursing 1	P.MD.32.CH.P.I.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	II rok, semestr 3	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	Brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**7**
30	15					CSM	Szpital	80	25	
							40			

Cele przedmiotu	
Celem przedmiotu jest praktyczne przygotowanie do rozpoznawania, diagnozowania oraz wdrażania kompleksowego planu opieki nad pacjentem hospitalizowanym z powodu chorób chirurgicznych.	
Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku
	K.D.W1.
P_W02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
	K.D.W2.

P_W03	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie chirurgicznym
	K.D.W3.
P_W04	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
	K.D.W4.
P_W05	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
	K.D.W5.
P_W06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
	K.D.W6.
P_W07	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
	K.D.W7.
P_W08	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację
	K.D.W8.
P_W09	zasady organizacji opieki specjalistycznej chirurgicznej oraz na bloku operacyjnym
	K.D.W10.
P_W010	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności
	K.D.W18.
P_W011	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołooperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS)
	K.D.W22.
P_W012	czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne
	K.D.W23.
P_W013	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom
	K.D.W24.
P_W014	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową
	K.D.W25.
P_W015	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym
	K.D.W29.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarskiej
	K.D.U1.
P_U02	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
	K.D.U2.
P_U03	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób
	K.D.U3.
P_U04	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków
	K.D.U6.

P_U05	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji
	K.D.U7.
P_U06	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych
	K.D.U8.
P_U07	doraźnie podać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii
	K.D.U9.
P_U08	przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych
	K.D.U12.
P_U09	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych
	K.D.U13.
P_U010	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
	K.D.U15.
P_U011	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych
	K.D.U16.
P_U012	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe
	K.D.U17.
P_U013	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego
	K.D.U18.
P_U014	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną
	K.D.U19.
P_U015	przekazać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
	K.D.U22.
P_U016	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych
	K.D.U23.
P_U017	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe
	K.D.U24.
P_U018	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
	K.D.U26.
P_U019	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu
	K.D.U28.
P_U020	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki
	K.D.U29.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta

	K.S.1.3.2.
P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3.
P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe
	K.S.1.3.4.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.5.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.6.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Chirurgia jako nauka medyczna – rys historyczny i obecne kierunki rozwoju.	
2. Oddział chirurgiczny- organizacja, zadania, cele, personel, współpraca z innymi komórkami organizacyjnymi Szpitala.	P_W09
3. Aseptyka, antyseptyka, dezynfekcja.	P_W09
4. Zakażenie szpitalne- definicja, przyczyny, skutki, najczęstsze postacie.	P_W09 P_W012
5. Rana- podstawowe i najczęstsze sformułowanie w chirurgii- rodzaje, sposoby diagnozowania, zaopatrzenia. Leczenie opatrunkowe- podstawowe i specjalistyczne.	P_W012
6. Oparzenia i odmrożenia.	P_W01 P_W02 P_W07
7. Żywienie w chirurgii.	P_W011
8. Równowaga wodno-elektrolitowa i równowaga kwasowo-zasadowa- ich rola w leczeniu pacjenta chirurgicznego.	P_W01 P_W03
9. Wstrząs- definicja, przyczyny, rodzaje, objawy, diagnostyka i leczenie.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W07
10. Zabieg operacyjny- rodzaje, przygotowanie chorego, postępowanie pooperacyjne.	P_W08 P_W013 P_W015
11. Blok Operacyjny- organizacja, drogi chorego i personelu, opieka okołooperacyjna, rola poszczególnych członków zespołu operacyjnego, rodzaje znieczuleń, walka z bólem pooperacyjnym.	P_W06 P_W09

12. Chirurgia przewodu pokarmowego cz. I: objawy towarzyszące schorzeniom p. pokarmowego, przełyk /choroba refluksowa, achalazja, oparzenie, rak/, żołądek /budowa, funkcja, rola wydzielnicza, przepuklina rozworu przełykowego, choroba wrzodowa, rak/, krwawienie z p. pokarmowego /objawy, przyczyny, rozpoznanie, postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W04 P_W05 P_W06 P_W07 P_W010 P_W015
13. Chirurgia p. pokarmowego cz. II: trzustka /rola i funkcja w procesie trawienia i wydzielania, zapalenie ostre i przewlekłe, następstwa zapalenia, nowotwory/, wątroba / rola i funkcja w procesie trawienia i wydzielania, marskość, zmiany nowotworowe pierwotne i wtórne/, drogi żółciowe /budowa, funkcja, rola i obrót żółci, kamica dróg żółciowych, zapalenie dróg żółciowych, nowotwory dróg żółciowych/, zespoły upośledzonego wchłaniania /przyczyny chirurgiczne, zespół ślepej pętli, zespół krótkiego jelita, dumping syndrom/, schorzenia jelita grubego /uchyłkowatość, żylaki odbytu, nowotwory jelita grubego/.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W04 P_W05 P_W06 P_W07 P_W014 P_W015
14. Chirurgia p. pokarmowego cz. III- przepukliny /etiologia, lokalizacja, objawy, diagnostyka, leczenie/, niedrożność /etiologia, patomechanizm, obraz kliniczny, diagnostyka, leczenie/, otrzewna /budowa i funkcja, rola w patologii p. pokarmowego, zapalenie/, nieswoiste zapalenia jelit /choroba Leśniowskiego – Crohna, wrzodziejące zapalenie j. grubego- patomorfologia, objawy, przebieg kliniczny, diagnostyka, leczenie/, zapalenie wyrostka robaczkowego.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W04 P_W05 P_W06 P_W07 P_W015
ĆWICZENIA	
1. Specyfika pracy pielęgniarki na oddziale chirurgicznym.	P_U01
2. Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych i opieka nad pacjentem po wykonaniu badań – zadania pielęgniarki.	P_U06 P_U08 P_U09 P_U010 P_U016
3. Zadania pielęgniarki w przygotowaniu chorego do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym.	P_U01 P_U03 P_U010 P_U015
4. Powikłania pooperacyjne – zadania pielęgniarki w zapobieganiu powikłaniom.	P_U01 P_U06 P_U07 P_U010 P_U013 P_U015 P_U017 P_U018 P_U020
5. Rana chirurgiczna. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z raną chirurgiczną ostrą i przewlekłą. Metody i sposoby doboru opatrunków. Rodzaje i grupy opatrunków specjalistycznych.	P_U04 P_U05 P_U020

6. Rola pielęgniarki w edukacji chorego w oddziale chirurgicznym w zakresie samoopieki, samo pielęgnacji, zaleceń dietetycznych oraz opieką nad raną pooperacyjną.	P_U02 P_U011
SAMOKSZTAŁCENIE Przygotowanie prezentacji/Przygotowanie referatu na temat związany z programem kształcenia/Problem chirurgiczny (praca własna) na podstawie analizy dostępnej literatury.	P_K07
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 1. Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do badań diagnostycznych w różnych schorzeniach chirurgicznych. 2. Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym. Opieka pielęgniarska nad pacjentem po zabiegu operacyjnym. 3. Pielęgnacja rany pooperacyjnej. 4. Pielęgnowanie pacjenta z bólem. 5. Problemy pielęgnacyjne pacjentów w różnych schorzeniach chirurgicznych. 6. Nawiązanie kontaktu z pacjentem, rodziną i zespołem terapeutycznym. 7. Przestrzeganie zasad etyki zawodowej oraz praw pacjenta hospitalizowanego na oddziale chirurgicznym. 8. Gromadzenie informacji, formułowanie diagnozy pielęgniarskiej, ustalanie celu i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażanie interwencji pielęgniarskich oraz dokonywanie ewaluacji opieki pielęgniarskiej. 9. Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta, dynamiki jej zmian i realizowanej opieki pielęgniarskiej, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych. 10. Przygotowanie narzędzi i materiału opatrunkowego do sterylizacji, metody i techniki sterylizacji, kontrola skuteczności sterylizacji, postępowanie z materiałem sterylnym a. przygotowanie stolika opatrunkowego (skład zestawu do szycia rany) b. technika chirurgicznego mycia rąk c. zakładanie sterylnych rękawiczek i sterylnego fartucha chirurgicznego d. przygotowanie rany do zaopatrzenia (rana czysta/ rana „brudna”, rana chirurgiczna, rana przewlekła) e. opatrywanie ran (rodzaje opatrunków, dobór opatrunku, zaopatrzenie rany po zdjęciu szwów)	P_W01 – P_W015 P_U01 – P_U020 P_K01 – P_K07
PRAKTYKI ZAWODOWE 1. Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do badań diagnostycznych, zabiegu operacyjnego w różnych jednostkach chorobowych na oddziale zabiegowym. 2. Gromadzenie informacji, formułowanie diagnozy pielęgniarskiej, ustalanie celu i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażanie interwencji pielęgniarskich oraz dokonywanie ewaluacji opieki pielęgniarskiej. 3. Kształtowanie umiejętności nabytych podczas zajęć praktycznych.	P_W01 – P_W015 P_U01 – P_U020 P_K01 – P_K07
Metody dydaktyczne	
Wykład: wykład informacyjny, problemowy, dyskusja, opis, prezentacja	
Ćwiczenia: ćwiczenia, pogadanka, dyskusja, studium przypadku, prezentacja multimedialna, burza mózgów	
Inna forma: zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, metoda realizacji zadań	

Zalecana literatura
Podstawowa 1. Walewska E. (red.), Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego, wyd. 2, PZWL, Warszawa 2022 2. Walewska E., Ścisło L., Procedury pielęgniarskie w chirurgii. Podręcznik dla studiów medycznych, PZWL, Warszawa 2016 3. Noszczyk W. (red.), Chirurgia. Repetytorium, PZWL, Warszawa 2019 4. Nowakowski A., Mazurek T. (red.), Ortopedia i traumatologia. Podręcznik dla studentów, Exemplum, Poznań 2017
Uzupełniająca 1. Kózka M., Płaszewska-Żywko L., Procedury pielęgniarskie. Podręcznik dla studiów medycznych, PZWL, Warszawa 2015 2. Bazaliński D., Kózka M. (red.), Odleżyny w praktyce klinicznej. Zapobieganie i leczenie, PZWL, Warszawa 2021 3. Szewczyk M.T., Jawień A., Leczenie ran przewlekłych, PZWL, Warszawa 2019 4. Krasowski G., Kruk M., Leczenie odleżyn i ran przewlekłych, PZWL, Warszawa 2018 5. Banasiewicz T., Krokowicz P., Szczepkowski M. (red.), Stomia. Prawidłowe postępowanie chirurgiczne i pielęgnacja, wyd. 2, Termedia, Poznań 2017 6. Standardy żywienia dojelitowego i pozajelitowego, Scientifica, Kraków 2019 7. https://mojarana.pl/ 8. https://forumleczeniaran.pl/

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	Forma zaliczenia
Wiedza:	P_W01 – P_W15	**Wykłady:** Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej: test z 14 pytań sprawdzający wiedzę z dotychczasowych wykładów. Pytania zamknięte. Czas trwania 25 min. Do zaliczenia wymagane jest 8 poprawnych odpowiedzi. Progi zaliczeniowe: 0-7 ndst, 8-9 dst, 10-11 dst+, 12-db, 13-db+, 14 bdb
Umiejętności:	P_U01 - P_U20 P_U01 – P_U20 P_K01 – P_K07	**Ćwiczenia:** Aktywny udział w dyskusjach w trakcie ćwiczeń (30% oceny końcowej) + 2 kolokwia - test jednokrotnego wyboru składający się z 10 pytań (50% oceny końcowej) 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna + frekwencja na zajęciach 100% (20% oceny końcowej) Skala ocen: 10 pkt- bdb 9 pkt- db+ 8 pkt- db 7 pkt- dst+ 6 pkt- dst 5 pkt - ndst **Zajęcia praktyczne:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty

	P_U01 – P_U20 P_K01 – P_K07	uczenia się obserwując działania studenta ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego poniżej 1. Zgodność wykonywanych czynności z obowiązującymi procedurami (0p.-2p.) 2.Postawa studenta wobec pacjenta (0p.-2p.) 3.Postawa studenta wobec zawodu (0p.-2p.) 4.Postawa studenta wobec zespołu terapeutycznego (0p.-2p.) 5.Postawa studenta wobec regulaminu i obowiązujących przepisów prawa (0p.-2p.) Maksymalna liczba punktów: 10 p. Ocena z zajęć praktycznych wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry -obowiązkowa 100% obecność na zajęciach praktycznych**.** **Praktyki zawodowe:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Ocena z praktyki jest średnią arytmetyczną trzech ocen: oceny opiekuna z ramienia instytucji, oceny merytorycznej opiekuna z ramienia uczelni, oceny z weryfikacji prowadzonej przez studenta dokumentacji praktyki zawodowej (zgodnie z *Kierunkowym Regulaminem Praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo*), liczona według zasady: od 3,00 do 3,20 – dostateczny od 3,21 do 3,70- plus dostateczny od 3,71 do 4,20 – dobry od 4,21 do 4,49 – plus dobry od 4,50 bardzo dobry
Kompetencje społeczne:	P_K01- P_K07	Wykazanie się znajomością literatury przedmiotowej podczas kolokwium, dyskusji, napisanie referatu, przygotowanie prezentacji. Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	45
Przygotowanie się do zaliczenia	5
Przygotowanie referatu (prezentacja, wypowiedź ustna)	5
Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	40
Przygotowanie do zajęć praktycznych	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	50
Liczba punktów ECTS	**2**
Praktyka zawodowa	**Liczba godzin**

Realizacja praktyki zawodowej	80
Przygotowanie do praktyki zawodowej	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut:	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
Zdrowia	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne 2 / Surgery and Surgical Nursing 2	P.MD.33.CH.P.II.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Kierunek:	**Rok studiów, semestr**	
Pielęgniarstwo	II rok, semestr 4	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów:	Obowiązkowy	polski
studia I stopnia	**Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia**	
Profil studiów	**Wymagania wstępne**	
PRAKTYCZNY	Brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**7**
15	15					CSM	Szpital	80	15	
							80			

Cele przedmiotu

Celem przedmiotu jest pogłębianie wiedzy i dalszy rozwój umiejętności praktycznych, umożliwiające rozpoznawanie, diagnozowanie oraz wdrażanie kompleksowego planu opieki nad pacjentem hospitalizowanym z powodu chorób chirurgicznych.

Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku
	K.D.W1.
P_W02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
	K.D.W2.
P_W03	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie chirurgicznym
	K.D.W3.
P_W04	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
	K.D.W4.
P_W05	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
	K.D.W5.
P_W06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
	K.D.W6.
P_W07	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
	K.D.W7.
P_W08	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację
	K.D.W8.
P_W09	zasady organizacji opieki specjalistycznej chirurgicznej oraz na bloku operacyjnym
	K.D.W10.
P_W010	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności
	K.D.W18.
P_W011	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołooperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS)
	K.D.W22.
P_W012	czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne
	K.D.W23.
P_W013	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom
	K.D.W24.
P_W014	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową
	K.D.W25.
P_W015	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym
	K.D.W29.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	

P_U01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarskiej
	K.D.U1.
P_U02	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
	K.D.U2.
P_U03	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób
	K.D.U3.
P_U04	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków
	K.D.U6.
P_U05	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji
	K.D.U7.
P_U06	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych
	K.D.U8.
P_U07	doraźnie podać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii
	K.D.U9.
P_U08	przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych
	K.D.U12.
P_U09	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych
	K.D.U13.
P_U010	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
	K.D.U15.
P_U011	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych
	K.D.U16.
P_U012	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe
	K.D.U17.
P_U013	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego
	K.D.U18.
P_U014	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną
	K.D.U19.
P_U015	przekazać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
	K.D.U22.
P_U016	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych
	K.D.U23.
P_U017	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe
	K.D.U24.
P_U018	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
	K.D.U26.

P_U019	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu
	K.D.U28.
P_U020	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki
	K.D.U29.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta
	K.S.1.3.2.
P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3.
P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe
	K.S.1.3.4.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.5.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.6.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Traumatologia i ortopedia: uraz- definicja i podział, urazy- mięśni, ścięgien, więzadeł i stawów- przyczyny, objawy, diagnostyka i sposoby leczenia /wyszczególnienie najczęstszych postaci klinicznych/, złamania- definicja, proces gojenia złamań, zaburzenia zrostu kostnego, sposoby leczenia złamań /operacyjne i zachowawcze/, najczęstsze postaci kliniczne złamań- obojczyk, kość ramienna, koniec dalszy kości przedramienia, koniec bliższy kości udowej, trzon kości udowej, kości podudzia; postępowanie pooperacyjne, usprawnianie chorych po leczeniu operacyjnym, choroba zwyrodnieniowa stawów /przyczyny, patomechanizm, diagnostyka, sposoby leczenia/, najczęstsza lokalizacja zmian zwyrodnieniowych, endoprotezoplastyka dużych stawów, postępowanie pooperacyjne z chorym po endoprotezoplastyce.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W05 P_W06 P_W07 P_W08 P_W012 P_W013 P_W015
2. Chirurgia naczyniowa i kardiochirurgia: choroby układu żylnego /zapalenie żył powierzchownych i głębokich, żylaki, zespół pozakrzepowy/, urazy tętnic /przyczyny, rozpoznanie, leczenie/, tętniaki /rodzaje, rozpoznanie, lokalizacja, leczenie/, miażdżyca naczyń kończyn /patomechanizm, obraz kliniczny, diagnostyka, leczenie/, ostre i przewlekłe niedokrwienie kończyn, chirurgia wad serca i wad zastawek serca, leczenie chirurgiczne w miażdżycy naczyń wieńcowych, elementy transfuzjologii- krew i jej preparaty, wskazania i przeciwwskazania do transfuzji, organizacja gospodarką krwi w Polsce.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W05 P_W06 P_W07 P_W010 P_W013 P_W015
	P_W01

3. Torakochirurgia: urazy kl. Piersiowej /złamanie pojedyncze lub mnogie żeber/, stłuczenie płuca, ropień płuc, ropniak opłucnej, odma /rodzaje, przyczyna, patomechanizm, diagnostyka, leczenie/, tamponada serca, rak płuca.	P_W02 P_W03 P_W05 P_W06 P_W07 P_W013 P_W015
4. Urologia: kamica dróg moczowych /przyczyny, lokalizacja, diagnostyka, leczenie, następstwa/, wodonercze, roponercze, rak nerki, łagodny rozrost gruczołu krokowego, rak stercza, nowotwory pęcherza moczowego- przyczyny, diagnostyka, objawy, leczenie.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W05 P_W06 P_W07 P_W013 P_W015
5. Elementy chirurgii dziecięcej: odmienności leczenia chirurgicznego u dzieci, wybrane schorzenia p. pokarmowego /zwężenie odźwiernika, ch. Hirschprunga, wgłobienie jelit, zapalenie wyrostka robaczkowego/, wrodzony kręcz szyi, wnętrostwo.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W07 P_W08 P_W011 P_W012 P_W013 P_W015
6. Chirurgia gruczołów dokrewnych i sutka: zmiany guzowate sutka /od zapalenia do nowotworu/, profilaktyka raka piersi, diagnostyka i leczenie, choroby tarczycy /wole obojętne, niedoczynność i nadczynność, zmiany nowotworowe/, przytarczyce /nadczynność i niedoczynność/, nadnercza /guz chromochłonny, zespół Conna, choroba i zespół Cushinga/.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W05 P_W06 P_W07 P_W012 P_W013 P_W015
ĆWICZENIA	
1. Opieka pielęgniarska nad chorym w ostrych stanach chirurgicznych – ostry brzuch, krwawienie z górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego, niedrożność przewodu pokarmowego, OZT, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego, zapalenie otrzewnej.	P_U01 P_U06 P_U07 P_U010 P_U015 P_U020
2. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami naczyń tętniczych i żylnych.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U06 P_U08 P_U09 P_U010 P_U011
3. Opieka pielęgniarska nad chorym ze schorzeniami pęcherzyka żółciowego, dróg żółciowych i wątroby.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U06 P_U010

	P_U013 P_U015 P_U016
4. Opieka pielęgniarska nad chorym z rakiem piersi (nowoczesne metody diagnostyki, leczenia, onkoplastyka), opieka pooperacyjna, zasady doboru i refundacji protez piersi	P_U01 P_U02 P_U03 P_U06 P_U010 P_U011 P_U013
5. Pielęgnowanie pacjenta z rakiem żołądka leczonym chirurgicznie.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U06 P_U010 P_U012
6. Wskazania i zasady przetaczania krwi i preparatów krwiopochodnych. Odczyny poprzetoczeniowe – rola pielęgniarki.	P_U01 P_U07 P_U010 P_U013 P_U015
7. Opieka pielęgniarska nad pacjentem ze stomią – rodzaje stomii (wydalnicze, żywieniowe) przyczyny wyłonienia stomii, sprzęt stomijny, zasady refundacji.	P_U01 P_U02 P_U06 P_U010 P_U011 P_U012 P_U013 P_U014
SAMOKSZTAŁCENIE Wykazanie się znajomością literatury przedmiotu podczas kolokwium, dyskusji. Napisanie programu edukacyjnego lub zaleceń dietetycznych dla chorego z wybraną przez nauczyciela jednostką chorobową. Zapoznanie się z treścią określonej przez opiekuna pozycji z literatury dodatkowej.	P_K07
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 1. Uczestniczenie w przyjęciu chorego na oddział chirurgiczny. 2. Ocena stanu chorego na podstawie obserwacji, wykonywania pomiarów, rozmowy z pacjentem oraz analizy dokumentacji. 3. Przestrzeganie zasad etyki zawodowej oraz praw pacjenta hospitalizowanego na oddziale chirurgicznym. 4. Zapoznanie się z dokumentacją medyczną pacjenta w formie elektronicznej. Dokumentowanie świadczeń opieki pielęgniarskiej. Rozpoznanie potrzeb/ problemów pacjenta ze schorzeniami wymagającymi leczenia chirurgicznego. 5. Znajomość etiologii, objawów i sposobów leczenia wybranych chorób chirurgicznych. 6. Znajomość badań diagnostycznych w chirurgii, wskazań do ich zlecania. 7. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do powrotu do środowiska domowego – edukacja chorego i rodziny. 8. Opieka nad pacjentem w chirurgii jednego dnia. 9. Gromadzenie informacji, formułowanie diagnozy pielęgniarskiej, ustalanie celu i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażanie interwencji pielęgniarskich oraz dokonywanie ewaluacji opieki pielęgniarskiej. 10. Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta, dynamiki jej zmian i realizowanej opieki pielęgniarskiej, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych.	P_W01 – P_W015 P_U01 – P_U020 P_K01 – P_K07

PRAKTYKI ZAWODOWE 1. Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do badań diagnostycznych, zabiegu operacyjnego w różnych jednostkach chorobowych na oddziale zabiegowym. 2. 2. Gromadzenie informacji, formułowanie diagnozy pielęgniarskiej, ustalanie celu i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażanie interwencji pielęgniarskich oraz dokonywanie ewaluacji opieki pielęgniarskiej. 3. Kształtowanie umiejętności nabytych podczas zajęć praktycznych.	P_W01 – P_W015 P_U01 – P_U020 P_K01 – P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład: wykład informacyjny, problemowy, dyskusja, opis, prezentacja

Ćwiczenia: ćwiczenia, pogadanka, dyskusja, studium przypadku, prezentacja multimedialna, burza mózgów

Inna forma: zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, metoda realizacji zadań

Zalecana literatura

Podstawowa

1. Walewska E. (red.), Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego, wyd. 2, PZWL, Warszawa 2022
2. Walewska E., Ścisło L., Procedury pielęgniarskie w chirurgii. Podręcznik dla studiów medycznych, PZWL, Warszawa 2016
3. Noszczyk W. (red.), Chirurgia. Repetytorium, PZWL, Warszawa 2019
4. Nowakowski A., Mazurek T. (red.), Ortopedia i traumatologia. Podręcznik dla studentów, Exemplum, Poznań 2017

Uzupełniająca

1. Kózka M., Płaszewska-Żywko L., Procedury pielęgniarskie. Podręcznik dla studiów medycznych, PZWL, Warszawa 2015
2. Bazaliński D., Kózka M. (red.), Odleżyny w praktyce klinicznej. Zapobieganie i leczenie, PZWL, Warszawa 2021
3. Szewczyk M.T., Jawień A., Leczenie ran przewlekłych, PZWL, Warszawa 2019
4. Krasowski G., Kruk M., Leczenie odleżyn i ran przewlekłych, PZWL, Warszawa 2018
5. Banasiewicz T., Krokowicz P., Szczepkowski M. (red.), Stomia. Prawidłowe postępowanie chirurgiczne i pielęgnacja, wyd. 2, Termedia, Poznań 2017
6. Standardy żywienia dojelitowego i pozajelitowego, Scientifica, Kraków 2019
7. https://mojarana.pl/
8. https://forumleczeniaran.pl/

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 – P_W15	**Wykłady:** Egzamin w formie pisemnej: test jednokrotnego wyboru: min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna. Test składa się z 50 pytań i zawiera pytania z kliniki chorób chirurgicznych oraz zagadnienia z pielęgniarstwa chirurgicznego w stosunku 30/20 0 - 29 pkt niedostateczny (2) 58% 30 - 35 pkt dostateczny (3) 60 - 70% 36 - 37 pkt plus dostateczny (+3) 72 - 74% 38 - 43 pkt dobry (4) 76 - 86% 44 - 45 pkt plus dobry (+4) 88 - 90% 46 - 50 pkt bardzo dobry (5) 92 - 100%
	P_U01 - P_U20	**Ćwiczenia:** Aktywny udział w dyskusjach w trakcie ćwiczeń (30% oceny końcowej) + 2 kolokwia - test jednokrotnego wyboru składający się z 10 pytań (50% oceny końcowej) 60%

Umiejętności:	P_U01 – P_U20 P_K01 – P_K07	poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna + frekwencja na zajęciach 100% (20% oceny końcowej) Skala ocen: 10 pkt- bdb 9 pkt- db+ 8 pkt- db 7 pkt- dst+ 6 pkt- dst 5 pkt - ndst **Zajęcia praktyczne:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując działania studenta ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego poniżej 1. Zgodność wykonywanych czynności z obowiązującymi procedurami (0p.-2p.) 2.Postawa studenta wobec pacjenta (0p.-2p.) 3.Postawa studenta wobec zawodu (0p.-2p.) 4.Postawa studenta wobec zespołu terapeutycznego (0p.-2p.) 5.Postawa studenta wobec regulaminu i obowiązujących przepisów prawa (0p.-2p.) Maksymalna liczba punktów: 10 p. Ocena z zajęć praktycznych wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry -obowiązkowa 100% obecność na zajęciach praktycznych**.**
	P_U01 – P_U20 P_K01 – P_K07	**Praktyki zawodowe:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Ocena z praktyki jest średnią arytmetyczną trzech ocen: oceny opiekuna z ramienia instytucji, oceny merytorycznej opiekuna z ramienia uczelni, oceny z weryfikacji prowadzonej przez studenta dokumentacji praktyki zawodowej (zgodnie z *Kierunkowym Regulaminem Praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo*), liczona według zasady: od 3,00 do 3,20 – dostateczny od 3,21 do 3,70- plus dostateczny od 3,71 do 4,20 – dobry od 4,21 do 4,49 – plus dobry od 4,50 bardzo dobry
Kompetencje społeczne:	P_K01- P_K07	Wykazanie się znajomością literatury przedmiotowej podczas egzaminu, kolokwium, dyskusji. Napisanie programu edukacyjnego dla chorego z wybraną przez nauczyciela jednostką chorobową. Zapoznanie się z treścią określonej przez opiekuna pozycji z literatury dodatkowej. Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30

Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	10
Przygotowanie referatu (prezentacja, wypowiedź ustna)	5
Studiowanie literatury	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	80
Łączny nakład pracy studenta w godz.	80
Liczba punktów ECTS	**2**
Praktyka zawodowa	**Liczba godzin**
Realizacja praktyki zawodowej	80
Przygotowanie do praktyki zawodowej	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne/ Obstetrics, Gynecology and Obstetric and Gynecological Nursing	P.MD.34.P.G.P.
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Nazwa modułu w języku polskim**	
	Moduł D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
	Rok studiów, semestr	
Poziom studiów: studia I stopnia	II rok, semestr 3	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
	Obowiązkowy	polski
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia**	
	Wymagania wstępne	
	Brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**7**
30	15					CSM	Szpital	40	15	
							80			

Cele przedmiotu	
Zrozumienie mechanizmów zapłodnienia, metod diagnostycznych ciąży, mechanizmu porodu, opieki okołoporodowej, pielęgnacji wcześniaka i noworodka, opieki nad położnicą oraz patologii narządu rodnego w różnych okresach życia kobiety oraz planowania ciąży i przygotowania do rodzicielstwa.	
Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku
	K.D.W1.
P_W02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
	K.D.W2.
P_W03	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie położniczo-ginekologicznym
	K.D.W3.
P_W04	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
	K.D.W4.
P_W05	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
	K.D.W5.
P_W06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
	K.D.W6.
P_W07	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
	K.D.W7.
P_W08	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację
	K.D.W8.
P_W09	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej
	K.D.W15.
P_W010	okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu
	K.D.W16.
P_W011	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych
	K.D.W17.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej
	K.D.U1.
P_U02	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
	K.D.U2.
P_U03	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób

	K.D.U3.
P_U04	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych
	K.D.U8.
P_U05	przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych
	K.D.U12.
P_U06	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych
	K.D.U13.
P_U07	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
	K.D.U15.
P_U08	przekazać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
	K.D.U22.
P_U09	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych
	K.D.U23.
P_U010	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
	K.D.U26.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta
	K.S.1.3.2.
P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3.
P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe
	K.S.1.3.4.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.5.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.6.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.
Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**

WYKŁADY	
1. Zasady organizacji opieki położniczo – ginekologicznej w Polsce.	P_W03
2. Biologiczny rytm płodności.	P_W09
3. Cele i zadania opieki przedkoncepcyjnej.	P_W09
4. Planowanie rodziny, metody regulacji poczęć, przygotowanie do rodzicielstwa.	P_W09 P_W010
5. Metody diagnostyczne ciąży fizjologicznej i ciąży wysokiego ryzyka.	P_W03 P_W04 P_W05
6. Zapłodnienie, rozwój zarodka i płodu.	P_W09
7. Wybrane zagadnienia z patologii ciąży – choroby współistniejące z ciążą: gestoza, konflikt serologiczny i ich wpływ na stan noworodka.	P_W01 P_W02 P_W06 P_W07 P_W08 P_W011
8. Stany zapalne narządu rodnego. Zakażenia.	P_W01 P_W02 P_W03
9. Niepłodność jako problem medyczny i społeczny.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W011
10. Profilaktyka onkologiczna i promocja zdrowia w ginekologii – rak piersi; schorzenia nowotworowe narządu rodnego kobiety.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W05 P_W07 P_W08 P_W011
11. Problemy zdrowotne kobiet w wieku przekwitania.	P_W02
12. Pielęgnacja wcześniaka i noworodka po porodzie.	P_W010
ĆWICZENIA	
1. Opieka medyczna nad kobietą w różnych okresach jej życia.	P_U01 P_U02
2. Zasady obserwacji fizjologii cyklu miesięcznego.	P_U02
3. Etapy rozwoju prenatalnego człowieka; czynniki teratogenne.	P_W09
4. Postępowanie pielęgniarskie wobec ciężarnej z ciążą fizjologiczną.	P_U01 P_U02 P_U07 P_U08
5. Pielęgnowanie pacjentki w przypadku najczęściej występujących stanów patologii okresu ciąży.	P_U01 P_U02 P_U03

	P_U07 P_U08
6. Poród fizjologiczny – okresy, mechanizm, obserwacja rodzącej.	P_U01 P_U03 P_U07 P_U08
7. Poród zabiegowy – przygotowanie rodzącej, przebieg, opieka pielęgniarska po porodzie.	P_U01 P_U03 P_U04 P_U07 P_U08 P_U010
8. Opieka nad położnicą w połogu fizjologicznym i powikłanym.	P_U01 P_U02 P_U04 P_U07 P_U08 P_U010
9. Opieka pielęgniarska nad noworodkiem i wcześniakiem.	P_U01 P_U02 P_U07 P_U08
10. Udział pielęgniarki w diagnostyce ginekologicznej.	P_U04 P_U05 P_U06 P_U09
11. Opieka pielęgniarska nad kobietą z problemami ginekologiczno – onkologicznymi.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U07 P_U08
SAMOKSZTAŁCENIE	
1. Przygotowanie do porodu i rodzicielstwa.	P_W09 P_W010 P_U01 P_K07
2. Rola pielęgniarki w profilaktyce nowotworów narządu rodnego i sutka.	P_W01 P_W02 P_W011 P_U02 P_U03 P_K07
3. Rola i zadania pielęgniarki/położnej podczas terapii bólu.	P_W06 P_W010 P_K07
4. Wsparcie profesjonalne i nieprofesjonalne u kobiety po odjęciu piersi.	P_W02 P_W07 P_U01 P_U02 P_K07

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 1. Rola i zadania pielęgniarki w izbie przyjęć położniczo-ginekologicznej. 2. Przygotowanie ciężarnej do porodu z uwzględnieniem obowiązujących zaleceń WHO. 3. Obserwacja rodzącej w poszczególnych okresach porodu. 4. Opieka i pielęgnowane noworodka donoszonego. 5. Specyfika opieki pielęgniarskiej nad noworodkiem przedwcześnie urodzonym. 6. Pielęgnowanie ciężarnej z zagrażającym poronieniem i zagrażającym porodem przedwczesnym. 7. Postępowanie z ciężarną po terminie porodu. 8. Opieka nad ciężarną z niedokrwistością w przebiegu ciąży. 9. Pielęgnowanie pacjentki z cukrzycą w ciąży. 10. Pielęgnowanie ciężarnych z nadciśnieniem przedciążowym, występującym w ciąży, obrzękami ciężarnych. 11. Pielęgnowanie ciężarnych z łożyskiem przodującym, przedwcześnie odklejonym. 12. Postępowanie z ciężarną: w przypadku przedwczesnego pęknięcia błon płodowych; w przypadku konfliktu serologicznego w układzie Rh i ABO; w przypadku wybranej nie położniczej choroby układowej. 13. Opieka nad ciężarną z zaburzeniami endokrynologicznymi. 14. Postępowanie pielęgniarki w przypadku niepomyślnego ukończenia ciąży. 15. Edukacja ciężarnej w zakresie stylu życia w ciąży. 16. Edukacja położnicy w zakresie stylu życia w okresie połogu. 17. Pielęgnacja w przypadku zakażeń i stanów zapalnych w ginekologii. 18. Farmakoterapia okresu ciąży, porodu, połogu oraz wybranych schorzeń ginekologicznych. 19. Zastosowanie metod diagnostycznych w różnych stanach klinicznych w położnictwie i ginekologii. 20. Dokumentowanie działań pielęgniarskich w oddziale położniczym i ginekologicznym.	P_W01 – P_W011 P_U01 – P_U010 P_K01 – P_K07
PRAKTYKI ZAWODOWE 1. Zapoznanie się ze specyfiką i organizacją pracy w izbie przyjęć położniczo-ginekologicznej, w oddziale położniczo-noworodkowym, ginekologicznym i zasadami przyjmowania ciężarnych i kobiet oraz obowiązującą dokumentacją. 2. Wykonywanie czynności z zakresu praktyki zawodowej z podstaw pielęgniarstwa. 3. Zapoznanie się z zasadami i współdziałanie w zapobieganiu zakażeniom wewnątrzszpitalnym i wewnątrz – oddziałowym. 4. Specyfika pracy w izbie przyjęć położniczo-ginekologicznej. 5. Metody zebrania wywiadu i obserwacji. 6. Przygotowanie do badania ginekologicznego. 7. Przygotowanie do badania piersi. 8. Postępowanie w przypadku molestowania, gwałtu na kobiecie lub dziecku. 9. Znajomość czynników wpływających na adaptację pacjentek w poszczególnych oddziałach. 10. Specyfika pracy w oddziale ginekologicznym oraz gabinecie zabiegowym. 11. Dokumentacja prowadzona w oddziale – metody poznania pacjentki. 12. Przygotowanie pacjentki do badań podstawowych i specjalistycznych. 13. Specyfika przygotowania do zabiegu operacyjnego w trybie planowym i nagłym. 14. Przygotowanie do zabiegu przez powłoki brzuszne i drogą dopochwową. 15. Proces pielęgnowania pacjentek w wybranych schorzeniach ginekologicznych. 16. Podejmowanie działań ukierunkowanych na profilaktykę powikłań w czasie hospitalizacji ze strony: miejsca operowanego, układu oddechowego, układu moczowego, układu pokarmowego, narządu ruchu, układu krążenia. 17. Pielęgnowanie kobiety po zabiegu operacyjnym z uwzględnieniem rodzaju znieczulenia. Monitorowanie pacjentki w okresie pooperacyjnym: pomiar parametrów, obserwacja stanu ogólnego, obserwacja opatrunku, obserwacja krwawienia z dróg rodnych. 18. Realizowanie opieki pielęgniarskiej nad pacjentką z powikłaniami okresu pooperacyjnego. 19. Udział pielęgniarki w usprawnianiu i aktywizacji kobiet po zabiegach operacyjnych. 20. Specyfika pracy w oddziale położniczym. 21. Proces pielęgnowania położnic w wybranych schorzeniach. 22. Proces pielęgnowania położnic po porodzie fizjologicznym i cięciu cesarskim. 23. Technika karmienia naturalnego, przygotowanie położnicy do karmienia piersią. **24.** Pielęgnacja noworodka i wcześniaka.	P_W01 – P_W011 P_U01 – P_U010 P_K01 – P_K07
Metody dydaktyczne	

Wykład: prezentacja, dyskusja, wykład informacyjny, case study, filmy edukacyjne
Ćwiczenia: prezentacja, burza mózgów, studium przypadku, pogadanka, pokaz, ćwiczenia
Inna forma: zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, metoda realizacji zadań
Zalecana literatura
Podstawowa 1. Dudenhausen J.W., Pschyrembel W., Położnictwo praktyczne i operacje położnicze, PZWL, Warszawa 2017 2. Bręborowicz G.H. (red.), Położnictwo. Podręcznik dla położnych i pielęgniarek, t. I – IV, PZWL, Warszawa 2012 3. Bręborowicz G.H., Położnictwo. Podręcznik dla położnych i pielęgniarek., PZWL, Warszawa 2018 4. Łepecka – Klusek C., Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii, wyd. 2, PZWL, Warszawa 2018
Uzupełniająca 1. Iwanowicz-Palus G.J., Alternatywne metody opieki okołoporodowej, PZWL, Warszawa 2017 2. Szczapa J. (red.), Neonatologia, PZWL, Warszawa 2018 3. Rabiej M., Mazurkiewicz B. (red.), Pielęgnowanie w położnictwie, ginekologii i neonatologii, PZWL, Warszawa 2019 4. Kordek A. (red.), Stany nagłe: neonatologia. Medical Tribune Polska, Warszawa 2019
Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 –P_W11	**Wykłady:** Egzamin pisemny – forma testu jednokrotnego wyboru składającego się z 50 pytań. Zaliczenie wykładów student otrzymuje na podstawie uzyskania pozytywnej oceny z testu pisemnego na co najmniej 60% punktów. 0 - 29 pkt niedostateczny (2) 58% 30 - 35 pkt dostateczny (3) 60 - 70% 36 - 37 pkt plus dostateczny (+3) 72 - 74% 38 - 43 pkt dobry (4) 76 - 86% 44 - 45 pkt plus dobry (+4) 88 - 90% 46 - 50 pkt bardzo dobry (5) 92 - 100%
Umiejętności:	P_U01 – P_U10	**Ćwiczenia:** Zaliczenie na ocenę; 2 testy: pierwszy z 10 pytań otwartych, drugi z 10 pytań testowych jednokrotnego wyboru. Skala ocen: 10 pkt- bdb 9 pkt- db+ 8 pkt- db 7 pkt- dst+ 6 pkt- dst 5 pkt - ndst **Zajęcia praktyczne:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad

	P_U01 – P_U10 P_K01 – P_K07	pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując działania studenta ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego poniżej 1. Zgodność wykonywanych czynności z obowiązującymi procedurami (0p.-2p.) 2.Postawa studenta wobec pacjenta (0p.-2p.) 3.Postawa studenta wobec zawodu (0p.-2p.) 4.Postawa studenta wobec zespołu terapeutycznego (0p.-2p.) 5.Postawa studenta wobec regulaminu i obowiązujących przepisów prawa (0p.-2p.) Maksymalna liczba punktów: 10 p. Ocena z zajęć praktycznych wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry -obowiązkowa 100% obecność na zajęciach praktycznych**.**
	P_U01 – P_U10 P_K01 – P_K07	**Praktyki zawodowe:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Ocena z praktyki jest średnią arytmetyczną trzech ocen: oceny opiekuna z ramienia instytucji, oceny merytorycznej opiekuna z ramienia uczelni, oceny z weryfikacji prowadzonej przez studenta dokumentacji praktyki zawodowej (zgodnie z *Kierunkowym Regulaminem Praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo*), liczona według zasady: od 3,00 do 3,20 – dostateczny od 3,21 do 3,70- plus dostateczny od 3,71 do 4,20 – dobry od 4,21 do 4,49 – plus dobry od 4,50 bardzo dobry
Kompetencje społeczne:	P_K01- P_K07	Przygotowanie i przedstawienie prezentacji na jeden z wybranych tematów; temat może być zaproponowany przez studenta; ocena prezentacji obejmuje: uzasadnienie wyboru tematu, zawartość merytoryczną, formę graficzna, podsumowanie, bibliografię. Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	45
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	5
Przygotowanie projektu/eseju itp. (prezentacja, wypowiedź pisemna)	5
Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	65
Liczba punktów ECTS	**2**
Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	80

Przygotowanie do zajęć praktycznych	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Praktyka zawodowa	**Liczba godzin**
Realizacja praktyki zawodowej	40
Przygotowanie do praktyki zawodowej	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	50
Liczba punktów ECTS	**2**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne/ Psychiatry and Psychiatric Nursing	P.MD.35.P.PCH.
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Nazwa modułu w języku polskim**	
	Moduł D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Poziom studiów: studia I stopnia	**Rok studiów, semestr**	
	III rok, semestr 6	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
	Obowiązkowy	polski
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia**	
	Wymagania wstępne	

	Brak

Formy zajęć i liczba godzin										Liczba punktów ECTS
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**8**
30						CSM	Szpital	80	15	
							80			

Cele przedmiotu

Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy niezbędnej do rozpoznawania, diagnozowania oraz wdrażania kompleksowego planu opieki nad pacjentem hospitalizowanym z powodu zaburzeń psychicznych oraz nabycie umiejętności diagnostyczno-leczniczych potrzebnych do sprawowania opieki nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku
	K.D.W1.
P_W02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
	K.D.W2.
P_W03	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie psychiatrycznym
	K.D.W3.
P_W04	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
	K.D.W4.
P_W05	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
	K.D.W5.
P_W06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
	K.D.W6.
P_W07	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
	K.D.W7.
P_W08	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację
	K.D.W8.
P_W09	zasady organizacji opieki specjalistycznej psychiatrycznej
	K.D.W10.
P_W010	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych
	K.D.W19.

P_W011	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego
	K.D.W20.
P_W012	możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi
	K.D.W21.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej
	K.D.U1.
P_U02	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
	K.D.U2.
P_U03	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób
	K.D.U3.
P_U04	Przygotowuje pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych
	K.D.U12.
P_U05	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
	K.D.U15.
P_U06	prowadzić rozmowę terapeutyczną
	K.D.U20.
P_U07	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
	K.D.U22.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta
	K.S.1.3.2.
P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3.
P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe
	K.S.1.3.4.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.5.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.6.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	Przedmiotowe efekty uczenia się
WYKŁADY	
1. Diagnoza psychiatryczna, pojęcie osobowości, rozpoznanie nozologiczne, patologia zaburzeń psychicznych (psychopatologia).	P_W01 P_W02 P_W09 P_W010 P_U01
2. Typy osobowości, zaburzenia osobowości.	P_W02 P_W03 P_W010
3. Niepełnosprawność intelektualna.	P_W02 P_W03 P_W010 P_U02
4. Zaburzenia nerwicowe, zaburzenia odżywiania.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W04 P_W05 P_W06 P_W07 P_U01 P_U02 P_U03 P_U05
5. Uzależnienia. 6. Psychozy. Psychozy endogenne, reaktywne, egzogenne.	P_W01 P_W02 P_W06 P_W010 P_U01 P_U02 P_U06 P_W02 P_W03 P_W06 P_W07 P_W08 P_W010 P_W011 P_U01 P_U05 P_U07
7. Zaburzenia afektywne.	P_W02 P_W07 P_W010 P_U01 P_U05 P_U07

8. Zaburzenia psychiczne wieku rozwojowego.	P_W01 P_W02 P_W07 P_W010 P_U01 P_U03 P_U05 P_U07
9. Metody leczenia w psychiatrii. Leczenie biologiczne. Psychoterapia.	P_W02 P_W03 P_W04 P_W05 P_W06 P_W07 P_W08 P_W010 P_W012 P_U01 P_U04 P_U05 P_U06 P_U07
10. Ustawa o Ochronie Zdrowia Psychicznego. Stosowanie przymusu bezpośredniego. Wybrane zagadnienia z Psychiatrii Sądowej.	P_W03 P_W09 P_W011 P_U01
11. Zasady organizowania opieki nad osobą z zaburzeniami psychicznymi, model środowiskowy psychiatrii.	P_W03 P_W07 P_W09 P_U01 P_U02
12. Edukacja pacjenta z zaburzeniami psychicznymi.	P_U03 P_U05 P_U07 P_W02 P_U02 P_U03
13. Przygotowanie pacjenta do samoopieki.	P_W07 P_U01 P_U02
14. Treningi umiejętności dla pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.	P_W07 P_W012
15. Dokumentacja pielęgniarska w opiece nad pacjentem psychiatrycznym.	P_W07 P_U01 P_U05

SAMOKSZTAŁCENIE Studiowanie literatury przedmiotowej, wskazanej przez prowadzącego zajęcia, prezentacja, referat, praca zaliczeniowa.	P_K07
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 1. Rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych u pacjenta chorego psychicznie w oparciu o objawy psychopatologiczne, wywiad, obserwację własną, analizę dokumentacji, informacje uzyskane od innych osób/członek rodziny, zespół terapeutyczny. 2. Ustalenie diagnozy pielęgniarskiej w oparciu o uzyskane dane, planowanie i modyfikowanie planu opieki. 3. Planowanie opieki pielęgniarskiej na podstawie rozpoznanych problemów wobec pacjenta z rozpoznaniem schizofrenii. 4. Planowanie opieki pielęgniarskiej na podstawie rozpoznanych problemów wobec pacjenta z rozpoznaniem depresji. 5. Planowanie opieki pielęgniarskiej na podstawie rozpoznanych problemów wobec pacjenta w stanie maniakalnym. 6. Planowanie opieki pielęgniarskiej na podstawie rozpoznanych problemów pacjentki z rozpoznaniem anoreksji. 7. Planowanie opieki pielęgniarskiej na podstawie rozpoznanych problemów pacjenta ze zmianami organicznymi. 8. Planowanie opieki pielęgniarskiej pacjenta uzależnionego od substancji psychoaktywnych. 9. Planowanie opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta z zaburzoną osobowością oraz nerwicą. 10. Rola pielęgniarki w procesie leczenia, zespół terapeutyczny, społeczność terapeutyczna. Współpraca z rodziną chorego, grupy wsparcia, działania profilaktyczne. 11. Problemy pielęgnacyjne u pacjentów przebywających w oddziale psychiatrycznym. 12. Przygotowanie pacjenta do samoopieki z udziałem rodziny.	P_W01 – P_W012 P_U01 – P_U07 P_K01 – P_K07
PRAKTYKI ZAWODOWE 1. Doskonalenie umiejętności łączenia posiadanej wiedzy z praktycznymi czynnościami świadczonymi na rzecz pacjenta uwzględniających jego stan psychiczny, rozpoznanie kliniczne, etap leczenia. 2. Ustalanie diagnozy pielęgniarskiej, planowanie opieki, podejmowanie działań pielęgnacyjnych oraz opiekuńczych wobec pacjenta. 3. Bezpieczeństwo chorego hospitalizowanego w oddziale, obowiązujące procedury. 4. Organizacja pracy własnej a dobro objętych opieką pielęgniarską pacjentów. 5. Interwencje terapeutyczne, zapobieganie zachowaniom agresywnym wśród pacjentów. 6. Współpraca w zespole terapeutycznym. 7. Udział pielęgniarki w przygotowaniu fizycznym i psychicznym pacjenta do zabiegu elektrycznego, czynny udział w czynnościach pielęgnacyjnych wykonywanych u pacjenta. 8. Objawy nasycenia lekowego, rozpoznawanie, znajomość ich korygowania. 9. Harmonogram pracy oddziału, wizyty gabinetowe, lekarskie, społeczność terapeutyczna. 10. Terapia zajęciowa: prowadzenie zajęć, organizowanie czasu wolnego, uczestniczenie w spacerach, prowadzenie pogadanek dla pacjentów, udzielanie wsparcia. 11. 11. Uczestniczenie pielęgniarki w psychoterapii indywidualnej i grupowej pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.	P_W01 – P_W012 P_U01 – P_U07 P_K01 – P_K07
Metody dydaktyczne	
Wykład: wykład informacyjny, prezentacja	
Ćwiczenia:	
Inna forma: samokształcenie, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, metoda realizacji zadań	
Zalecana literatura	
Podstawowa 1. Rybakowski J., Pużyński S., Wciórka J. (red.), Psychiatria. Podstawy psychiatrii. T. 1, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2017	

2. Rybakowski J., Pużyński S., Wciórka J. (red.), Psychiatria. Psychiatria kliniczna, T. 2, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2017
3. Rybakowski J., Pużyński S, Wciórka J. (red.), Psychiatria. Metody leczenia, zagadnienia etyczne, prawne, publiczne, społeczne, T. 3, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2017
4 .Górna K., Jaracz K., Rybakowski J. (red.), Pielęgniarstwo psychiatryczne. Podręcznik dla studiów medycznych, PZWL, Warszawa 2016

Uzupełniająca

1. Gałecki P., Szulc A., Psychiatria, Edra Urban & Partner, Wrocław 2018
2. Czabała J., Czynniki leczące w psychoterapii, PWN, Warszawa 2013
3. USTAWA z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 1994 Nr 111 poz. 535) ze zmianami z dnia 14 września 2022 r (Dz.U. 2022 poz. 2123)
https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220002123
4.Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023–2030 (Dz.U. 2023 poz. 2480)
https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20230002480

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 –P_W12	**Wykłady:** Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej: test jednokrotnego wyboru: min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna. Skala ocen: 10 pkt- bdb 9 pkt- db+ 8 pkt- db 7 pkt- dst+ 6 pkt- dst 5 pkt - ndst
Umiejętności:	P_U01 – P_U07 P_K01 – P_K07	**Zajęcia praktyczne:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując działania studenta ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego poniżej 1. Zgodność wykonywanych czynności z obowiązującymi procedurami (0p.-2p.) 2.Postawa studenta wobec pacjenta (0p.-2p.) 3.Postawa studenta wobec zawodu (0p.-2p.) 4.Postawa studenta wobec zespołu terapeutycznego (0p.-2p.) 5.Postawa studenta wobec regulaminu i obowiązujących przepisów prawa (0p.-2p.) Maksymalna liczba punktów: 10 p. Ocena z zajęć praktycznych wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry -obowiązkowa 100% obecność na zajęciach praktycznych**.**

	P_U01 – P_U07 P_K01 – P_K07	**Praktyki zawodowe:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Ocena z praktyki jest średnią arytmetyczną trzech ocen: oceny opiekuna z ramienia instytucji, oceny merytorycznej opiekuna z ramienia uczelni, oceny z weryfikacji prowadzonej przez studenta dokumentacji praktyki zawodowej (zgodnie z *Kierunkowym Regulaminem Praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo*), liczona według zasady: od 3,00 do 3,20 – dostateczny od 3,21 do 3,70- plus dostateczny od 3,71 do 4,20 – dobry od 4,21 do 4,49 – plus dobry od 4,50 bardzo dobry
Kompetencje społeczne:	P_K01- P_K07	Studiowanie literatury przedmiotowej, wskazanej przez prowadzącego zajęcia, prezentacja, referat, praca zaliczeniowa - uzyskanie oceny pozytywnej. Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	10
Przygotowanie referatu (prezentacja, wypowiedź ustna)	10
Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	80
Przygotowanie do zajęć praktycznych	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Praktyka zawodowa	**Liczba godzin**
Realizacja praktyki zawodowej	80
Przygotowanie do praktyki zawodowej	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

<table>
<tr><td rowspan="6">Instytut:

Zdrowia

Kierunek:

Pielęgniarstwo</td><td>Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim</td><td>Kod przedmiotu</td></tr>
<tr><td>Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia/ Anesthetics and Nursing in Life-Threatening Situations</td><td>P.MD.36.A.P.Ż.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Nazwa modułu w języku polskim</td></tr>
<tr><td colspan="2">Moduł D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rok studiów, semestr</td></tr>
<tr><td colspan="2">III rok, semestr 6</td></tr>
</table>

Poziom studiów: studia I stopnia Profil studiów PRAKTYCZNY	**Status przedmiotu**	**Język wykładowy**
	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
	Wymagania wstępne	
	Brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**9**
15	15					CSM	Szpital	80	20	
							80			

Cele przedmiotu

Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy o bólu chorobowym i jatrogennym w procesie opieki Zdrowotnej, znieczuleniu do operacji i zabiegów oraz o metodach postępowania przeciwbólowego, a także kształtowanie i doskonalenie podstawowych metod resuscytacji krążeniowo – oddechowej, nauka obsługi sprzętu i aparatury monitorującej i leczniczej.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku
	K.D.W1.
P_W02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
	K.D.W2.
P_W03	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w intensywnej opiece medycznej
	K.D.W3.
P_W04	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
	K.D.W4.
P_W05	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
	K.D.W5.
P_W06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
	K.D.W6.
P_W07	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
	K.D.W7.

P_W08	zasady organizacji opieki specjalistycznej – intensywnej opieki medycznej
	K.D.W10.
P_W09	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności
	K.D.W18.
P_W010	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie
	K.D.W28.
P_W011	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym
	K.D.W29.
P_W012	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu
	K.D.W30.
P_W013	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa)
	K.D.W31.
P_W014	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia
	K.D.W32.
P_W015	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie
	K.D.W33.
P_W016	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym
	K.D.W34.
P_W017	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS)
	K.D.W35.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej
	K.D.U1.
P_U02	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób
	K.D.U3.
P_U03	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
	K.D.U15.
P_U04	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną
	K.D.U19.
P_U05	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
	K.D.U22.
P_U06	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe
	K.D.U24.
P_U07	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta

	K.D.U25.
P_U08	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
	K.D.U26.
P_U09	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych
	K.D.U30.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta
	K.S.1.3.2.
P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3.
P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe
	K.S.1.3.4.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.5.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.6.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Anestezjologia, intensywna terapia, intensywna opieka medyczna, przedmiot nauczania, specjalizacja lekarska i pielęgniarska – definicje, organizacja, regulacja prawna w Polsce i UE.	P_W08
2. Anestezjologia i opieka około anestetyczna; ból – definicja, patomechanizm – ocena oraz metody anestezji i analgezji umożliwiająca bezbolesne przeprowadzanie zabiegów/operacji diagnostycznych i leczniczych.	P_W05 P_W06 P_W015
3. Znieczulenie ogólne, regionalne i łączone; znieczulenia ogólne wziewne, dożylne, złożone; rodzaje znieczuleń regionalnych: podpajęczynówkowe, zewnątrzoponowe, blokady nerwów i splotów obwodowych, nasiękowe oraz odcinkowe dożylne.	P_W06 P_W07 P_W011 P_W012
4. Przygotowanie pacjentów do znieczulenia i operacji w trybie planowym i ze wskazań nagłych; ocena stanu pacjentów i ryzyka znieczulenia i operacji w skali ASA. Wskazania i przeciwwskazania w zakresie wyboru rodzaju i metod znieczulenia.	P_W03

	P_W04 P_W05 P_W07 P_W010 P_W012
5. Opieka nad pacjentem po znieczuleniu i operacji: monitorowanie, w tym ocena bólu pooperacyjnego – skale oceny; metody analgezji pooperacyjnej regionalnej i ogólnej. Technika analgezji kontrolowanej przez pacjenta i jej odmiany. Powikłania analgezji. Pooperacyjne nudności i wymioty.	P_W01 P_W06 P_W07 P_W011 P_W012 P_W014
6. Bezpośrednie zagrożenie życia – etiologia i epidemiologia; podtrzymywanie funkcji życiowych; wytyczne resuscytacji – teoria i praktyka.	P_W01 P_W02 P_W06 P_W07 P_W08 P_W09 P_W010 P_W013 P_W016 P_W017
7. Wstrząs – rodzaje wstrząsu z uwzględnieniem patomechanizmów (hipowolemiczny, kardiogenny, dystrybucyjny i obstrukcyjny). Monitorowanie pacjenta we wstrząsie i postępowanie lecznicze. Niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność nerek. Skale ocen niewydolności narządowej. Niewydolność narządowa w chorobach swoistych.	P_W01 P_W02 P_W06 P_W07 P_W09 P_W010 P_W013 P_W015
8. Pacjent nieprzytomny. Patogeneza zaburzeń świadomości. Metody obiektywnej oceny zaburzeń świadomości.	P_W02 P_W07 P_W09 P_W013 P_W015
9. Pacjent z urazem wielonarządowym. Etiologia i epidemiologia urazów. Postępowanie diagnostyczne i lecznicze.	P_W01 P_W02 P_W04 P_W05 P_W07 P_W09
10. Dostępy naczyniowe w anestezjologii i intensywnej terapii. Urządzenia dostępów naczyniowych, zakładanie, powikłania – monitorowanie, wytyczne postępowania.	P_W010 P_W011 P_W013 P_W07 P_W016

ĆWICZENIA	
1. Znieczulenie. Ocena ryzyka znieczulenia. Przygotowanie pacjenta do znieczulenia. Budowa aparatu do znieczulenia.	P_U01 P_U02
2. Okołooperacyjne monitorowanie funkcji życiowych. Opieka poanestetyczna.	P_U01 P_U03 P_U05
3. Skale ocen pacjenta po znieczuleniu i ich praktyczne zastosowanie w okresie pooperacyjnym.	P_U03 P_U05
4. Bezpośrednie zagrożenie życia – rozpoznawanie. Zatrzymanie krążenia i oddychania. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa wg obowiązujących wytycznych Europejskiej Rady Resuscytacji.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U04 P_U05 P_U07 P_U08 P_U09
5. Monitorowanie w oddziale intensywnej terapii.	P_U03 P_U05 P_U06
6. Pacjent nieprzytomny, rozpoznanie, postępowanie. Praktyczna ocena świadomości według skali Glasgow.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U05
7. Niewydolność oddechowa. Rozpoznawanie. Techniki utrzymywania drożności dróg oddechowych. Sztuczna droga oddechowa. Oddech zastępczy w stanach zagrożenia życia.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U04 P_U05 P_U09
8. Pacjent z urazem wielonarządowym – diagnostyka i leczenie.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U05 P_U08 P_U09
9. Wstrząs.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U05 P_U08
10. Niewydolność wielonarządowa.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U05 P_U08 P_U09

SAMOKSZTAŁCENIE Studiowanie literatury przedmiotowej: 1. Zatrucia – zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem: a. zatrucie barbituranami i środkami nasennymi; b. zatrucie alkoholem; c. zatrucie związkami fosforoorganicznymi (pescytydami); d. zatrucie grzybami; e. zatrucie tlenkiem węgla (czadem). 2. Wpływ wysokich i niskich temperatur na organizm. 3. Neurologiczne i neurochirurgiczne stany zagrożenia życia. 4. Specyfika leczenia i pielęgnacji dzieci w stanie zagrożenia życia. 5. Ogólne zasady ochrony przed zakażeniami w oddziale intensywnej terapii.	P_K07
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 1. Kształtowanie umiejętności w zakresie: organizacji oddziału anestezjologii i intensywnej terapii – poznanie specyfiki pracy pielęgniarki, kontrolowania jakości i stopnia sprawności sprzętu, materiałów, aparatury, obsługiwania aparatury medycznej używanej w o.i.t., przechowywania leków zgodnie ze standardami, kompletowania zestawu p/wstrząsowego, leków podawanych przy NZK, tacy do intubacji, przestrzegania standardów i procedur postępowania pielęgniarskiego stosowanych w opiece nad chorym w stanach zagrożenia życia, 2. Karmienie pacjentów przez zgłębnik, udziału w żywieniu drogą dożylną, oceny stanu odżywiania. 3. Oceny stopnia zagrożenia odleżyną, oceny stopnia zaawansowania odleżyny, pielęgnacji skóry u pacjenta leżącego, pielęgnacji błon śluzowych u chorego nieprzytomnego. 4. Wykonywanie toalety drzewa oskrzelowego u pacjenta zaintubowanego, 5. Rozpoznawanie powikłań wynikających z farmakoterapii, elektroterapii, unieruchomienia, dializoterapii, badań inwazyjnych. 6. Monitorowanie funkcji życiowych i rozpoznawanie ich zaburzeń, wykonywanie i ocena elektrokardiogramu, oceny stanu chorego na podstawie pomiaru wskaźników funkcji życiowych, objawów, dolegliwości i zachowania chorego, 7. Rozpoznawanie objawów bezpośredniego zagrożenia życia i stosowania zasad prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej, podawanie doraźnego tlenu, podawanie dożylnych płynów oraz leków w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej według obowiązujących standardów. 8. Udział pielęgniarki w postępowaniu diagnostyczno-terapeutycznym w stanach zagrożenia życia spowodowanych: ostrą niewydolnością oddechową, ostrą niewydolnością krążenia, wstrząsem, ostrą niewydolnością nerek oraz utratą przytomności. 9. Przestrzeganie zasad przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego i znieczulenia oraz opieki po znieczuleniu i operacji. 10. Przygotowywanie pacjenta do leczenia różnymi technikami dializacyjnymi, podawania dożylnego płynów oraz leków zgodnie z obowiązującymi standardami, kaniulacji żył obwodowych, pielęgnowania wkłucia żylnego i tętniczego zgodnie z przyjętą procedurą w oddziale, rozpoznawanie cech zapalenia w miejscu wkłucia. 11. Przestrzeganie zasad dokumentowania stanu chorego oraz opieki pielęgniarskiej w oddziałach intensywnego nadzoru, oddziałach intensywnej terapii.	P_W01 - P_W017 P_U01 - P_U09 P_K01 - P_K07
PRAKTYKI ZAWODOWE Doskonalenie umiejętności zdobytych w trakcie zajęć praktycznych.	P_W01 - P_W017 P_U01 - P_U09 P_K01 - P_K07
Metody dydaktyczne	
Wykład: opis, wykład informacyjny, wykład problemowy, prezentacja, studium przypadku	
Ćwiczenia: seminarium, metoda samodzielnych doświadczeń, dyskusja, pokaz, studium przypadku, symulacje	

Inna forma: inscenizacja, prezentacja, studium przypadku, samokształcenie, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, metoda realizacji zadań
Zalecana literatura
Podstawowa 1. Dyk D., Gutysz -Wojnicka A. (red.), Pielęgniarstwo anestezjologiczne i intensywnej opieki, PZWL, Warszawa 2018 2. Wołowicka L., Dyk D., Anestezjologia i intensywna opieka. Klinika i pielęgniarstwo. Podręcznik dla studiów medycznych, PZWL, Warszawa 2014 3 .Macksey L.F., Anestezjologia dla pielęgniarek, Wydawnictwo Medisfera, Warszawa 2012 4. Wytyczne Krajowej Rady Resuscytacji 2021, PZWL https://www.prc.krakow.pl/wytyczne_2021.html
Uzupełniająca 1. Kamiński B., Kubler A., Anestezjologia i intensywna terapia. Podręcznik dla studentów medycyny. PZWL, Warszawa 2015 2. Weinert M., Anestezjologia, Edra Urban & Partner, Wrocław 2019 3. Krajewska-Kułak D., Jankowiak B. (red.), Standardy anestezjologicznej opieki pielęgniarskiej, PZWL, Warszawa 2017
Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 –P_W17	**Wykłady:** Egzamin w formie pisemnej: test jednokrotnego wyboru: min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna. 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry
Umiejętności:	P_U01 - P_U09 P_U01 – P_U09 P_K01 – P_K07	**Ćwiczenia:** Aktywny udział w dyskusjach w trakcie ćwiczeń (20% oceny końcowej) + kolokwium opisowe (40% oceny końcowej) + umiejętności praktyczne w trakcie symulacji (40%) Ocena z ćwiczeń wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry **Zajęcia praktyczne:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując działania studenta ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego poniżej 1. Zgodność wykonywanych czynności z obowiązującymi procedurami (0p.-2p.) 2.Postawa studenta wobec pacjenta (0p.-2p.) 3.Postawa studenta wobec zawodu (0p.-2p.)

	P_U01 – P_U09 P_K01 – P_K07	4.Postawa studenta wobec zespołu terapeutycznego (0p.-2p.) 5.Postawa studenta wobec regulaminu i obowiązujących przepisów prawa (0p.-2p.) Maksymalna liczba punktów: 10 p. Ocena z zajęć praktycznych wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry -obowiązkowa 100% obecność na zajęciach praktycznych**.** **Praktyki zawodowe:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Ocena z praktyki jest średnią arytmetyczną trzech ocen: oceny opiekuna z ramienia instytucji, oceny merytorycznej opiekuna z ramienia uczelni, oceny z weryfikacji prowadzonej przez studenta dokumentacji praktyki zawodowej (zgodnie z *Kierunkowym Regulaminem Praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo*), liczona według zasady: od 3,00 do 3,20 – dostateczny od 3,21 do 3,70- plus dostateczny od 3,71 do 4,20 – dobry od 4,21 do 4,49 – plus dobry od 4,50 bardzo dobry
Kompetencje społeczne:	P_K01- P_K07	Esej do jednego z wybranych tematów z podanej listy do samokształcenia, wykazanie się znajomością literatury przedmiotowej podczas egzaminu, kolokwium, dyskusji, eseju. Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Przygotowanie się do zajęć	10
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	15
Przygotowanie eseju (wypowiedź pisemna)	10
Studiowanie literatury	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	75
Liczba punktów ECTS	**3**
Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	80
Przygotowanie do zajęć praktycznych	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Praktyka zawodowa	**Liczba godzin**
Realizacja praktyki zawodowej	80

Przygotowanie do praktyki zawodowej	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut:	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
Zdrowia	Podstawy rehabilitacji/ Basis of Rehabilitation	P.MD.37.P.R.
	Nazwa modułu w języku polskim	

Kierunek: Pielęgniarstwo	Moduł D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
	Rok studiów, semestr	
	II rok, semestr 3	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów	**Wymagania wstępne**	
PRAKTYCZNY	Brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**2**
15	15					CSM	Szpital		30	

Cele przedmiotu	
Celem przedmiotu jest wprowadzenie w zasadnicze zagadnienia dotyczące problemów osób niepełnosprawnych i organizacji wszechstronnego i kompleksowego procesu rehabilitacji.	
Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
	K.D.W2.
P_W02	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
	K.D.W4.
P_W03	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
	K.D.W7.
P_W04	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej
	K.D.W26.
P_W05	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach
	K.D.W27.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień

	K.D.U2.
P_U02	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
	K.D.U15.
P_U03	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych
	K.D.U16.
P_U04	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej
	K.D.U21.
P_U05	przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
	K.D.U22.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Podstawowe pojęcia związane z niepełnosprawnością.	P_W04
2. Rehabilitacja jako proces medyczno-społeczny. Podstawowe unormowania prawne organizacji procesu rehabilitacji w Polsce.	P_W04
3. Rehabilitacja kompleksowa: cele, zasady, etapy rehabilitacji medycznej, społecznej i zawodowej. Wpływ ruchu na organizm człowieka.	P_W03, P_W04
4. Następstwa długotrwałego unieruchomienia dla funkcji organizmu.	P_W01, P_W05
5. Podstawowe metody i techniki usprawniania chorych: kinezyterapia- rodzaje i zasady wykonywania ćwiczeń.	P_W02, P_W05
6. Masaż klasyczny i jego zastosowanie w rehabilitacji.	P_W01, P_W03, P_W05
7. Rola i zadania fizykoterapii w rehabilitacji chorych. Rehabilitacja Uzdrowiskowa. Zadania pielęgniarki w realizacji celów rehabilitacji.	P_W01, P_W03, P_W05
8. Problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny.	P_W03, P_W04
9. Następstwa niepełnosprawności. Współpraca z instytucjami wspierającymi proces rehabilitacji. Zaopatrzenie ortopedyczne i pomoce techniczne w rehabilitacji.	P_W03, P_W04
10. Elementy rehabilitacji w pielęgnowaniu osób z uszkodzeniem narządu ruchu w następstwie urazów, chorób i wad wrodzonych.	P_W03, P_W04, P_W05
ĆWICZENIA	
1. Pozycje ułożeniowe pacjenta, ocena zagrożenia odleżynami.	P_U01, P_U04
2. Techniki wykonywania wybranych ćwiczeń leczniczych w postępowaniu podnoszenia i przemieszczenia pacjentów unieruchomionych.	P_U04
3. Wybrane elementy kinezyterapii (ćwiczenie oddechowe, bierne, czynne, pionizacja).	P_U01, P_U04
4. Pomoce techniczne ułatwiające życie codzienne osoby niepełnosprawnej.	P_U03
5. Elementy diagnostyki narządu ruchu, układu krążenia, układu oddechowego, układu nerwowego potrzebne do programowania rehabilitacji.	P_U02, P_U05
SAMOKSZTAŁCENIE	
Studiowanie literatury przedmiotowej oraz filmów pokazowych wskazanej przez prowadzącego zajęcia. Przygotowanie konspektu ćwiczeń stosowanych do rehabilitacji.	P_W02, P_W05
Metody dydaktyczne	
Wykład: prezentacja, wykład informacyjny, dyskusja	

Ćwiczenia: ćwiczenia, prezentacja, dyskusja
Inna forma: samokształcenie, ćwiczenia, prezentacja, dyskusja
Zalecana literatura
Podstawowa 1. Kwolek A., Rehabilitacja medyczna. T 1-2, Edra Urban & Partner, Wrocław 2018 2. Szulc A., Marciniak W. (red.), Wiktora Degi ortopedia i rehabilitacja, PZWL, Warszawa 2016 3. Woźniewski M., Kołodziej J., Rehabilitacja w chirurgii, PZWL, Warszawa 2016 4. Paprocka-Borowicz M., Zawadzki M., Fizjoterapia w chorobach układu ruchu, Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2019 5.Goodman C., Heick J., Lazaro R., Diagnoza różnicowa dla fizjoterapeutów, DB Publishing Polska, Błonie 2019
Uzupełniająca 1. Kiwerski J. (red.), Rehabilitacja medyczna, PZWL, Warszawa 2017 2. Demczyszak I., Fizjoterapia w chorobach układu sercowo-naczyniowego. Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2006
Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 -P_W05	**Wykłady:** Zaliczenie na ocenę - odbędzie się w formie testu zamkniętego – 20 pytań (prawidłowa odpowiedź na pytanie będzie oceniane 1 punktem). Oceny zaliczenia testu: bdb (5.0) - 20 pkt. db plus (4.5) – 19-18 pkt., db (4.0) - 17-16 pkt., dst plus (3.5) – 15-14 pkt., dst (3.0) – 13-12 pkt. ndst (2.0) – 0-11 pkt. **Samokształcenie na zaliczenie:** 1.Student wykonuje 4 konspekty ćwiczeń na bazie filmów przedstawiających ćwiczenia w danej jednostce chorobowej. 2.Student, który prawidłowo wykonał 4 konspekty ćwiczeń otrzymuje zaliczenie z samokształcenia. Osoba, która nie wykonała poprawnie lub nie dostarczyła wszystkich konspektów ćwiczeń otrzymuję niezaliczenie z samokształcenia.
Umiejętności:	P_U01-P_U05	**Ćwiczenia:** Zaliczenie na ocenę. Zaliczenia ćwiczeń będzie wyliczana ze wzoru x=(y+z)/2 gdzie "y" to średnia arytmetyczna ocen ze sprawdzenia wiedzy z przygotowania do ćwiczeń, a "z" to ocena zaliczenia praktycznego na ćwiczeniach. Sprawdzanie wiedzy z przygotowania do ćwiczeń będzie odbywać się w formie odpowiedzi ustnej lub pisemnej. Student, który otrzymał 3 oceny niedostatecznych (2.0) z przygotowania do ćwiczeń otrzymuję ocenę niedostateczną z ćwiczeń. Zaliczenie praktyczne na ćwiczeniach będzie obejmować wykonanie przez studenta losowo wybranych 2 zadania z listy badań i technik terapeutycznych w czasie ćwiczeń. Kryteria zaliczenia praktycznego: Każdy wykonywany zabieg będzie oceniany w 4 podpunktach: 1.Przygotowanie terapeuty, pacjenta, stanowiska; 2.Metodyka zabiegu; 3.Technika wykonania zabiegu;

		4.Pytanie dotyczące wykonywanego zabiegu. Każdy z tych podpunktów do danego zabiegu będzie oceniany w skali 0-2 punkty: Student otrzyma daną ilość punktów w sytuacji: 0 punktów – student nie wykonał poprawnie zadania, wykonanie było obarczone wieloma błędami; 1 punkt – student wykonał niepełnie zadanie, pojawiły się pojedyncze błędy; 2 punkt – student wykonał bardzo dobrze zadanie, brak błędów przy wykonaniu zadania; Suma końcowa punktów uzyskanych z wykonania 2 zabiegów będzie składać się na ocenę zaliczenia praktycznego: 16 pkt. – ocena bardzo dobra (5.0); 15-14 pkt. - ocena dobra plus (4.5); 13-12 pkt. – ocena dobra (4.0); 11- 10 pkt.– ocena dostateczna plus (3.5); 9-8 pkt. – ocena dostateczna (3.0); 0-7 pkt. – ocena niedostateczna (2.0);
Kompetencje społeczne:	P_K07	Wykazanie się znajomością literatury przedmiotowej podczas zaliczenia i kolokwiów zaliczeniowych. Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	5
Przygotowanie referatu (prezentacja, wypowiedź ustna)	10
Studiowanie literatury	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut:	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
Zdrowia	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne/ Neurology and Neurological Nursing	P.MD.38.N.P.N.
	Nazwa modułu w języku polskim	

Kierunek:	Moduł D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	III rok, semestr 5	
Poziom studiów:	**Status przedmiotu**	**Język wykładowy**
studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów		
PRAKTYCZNY	**Wymagania wstępne**	
	Brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**8**
30						CSM	Szpital	80	30	
							80			

Cele przedmiotu

Celem przedmiotu jest teoretyczne i praktyczne pogłębianie wiedzy i umiejętności z zakresu podstawowych schorzeń neurologicznych i ich cech szczególnych. Posiadanie umiejętności postępowania profilaktycznego i pielęgnacyjnego z pacjentem z chorobami centralnego i obwodowego układu nerwowego. Przygotowanie studenta do sprawowania samodzielnej i profesjonalnej opieki z pacjentem z choroba neurologiczną z zastosowaniem procesu pielęgnowania.

Zakładane efekty uczenia się/
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku
	K.D.W1.
P_W02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
	K.D.W2.
P_W03	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie neurologicznym
	K.D.W3.
P_W04	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
	K.D.W4.
P_W05	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
	K.D.W5.

P_W06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
	K.D.W6.
P_W07	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
	K.D.W7.
P_W08	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację
	K.D.W8.
P_W09	zasady organizacji opieki specjalistycznej neurologicznej
	K.D.W10.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie, dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej
	K.D.U1.
P_U02	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
	K.D.U2.
P_U03	prowadzić profilaktykę powikłań w przebieg chorób
	K.D.U3.
P_U04	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych
	K.D.U8.
P_U05	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych
	K.D.U12.
P_U06	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych
	K.D.U13.
P_U07	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
	K.D.U15.
P_U08	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
	K.D.U22.
P_U09	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych
	K.D.U23.
P_U010	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
	K.D.U26.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta
	K.S.1.3.2.
P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3.
P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe

	K.S.1.3.4.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.5.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.6.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Podstawy neurologii.	P_W09 P_U01
2. Podstawowe struktury i funkcje układu nerwowego. Neurofizjologia.	P_W07 P_U07
3. Symptomatologia neurologiczna.	P_W02 P_W03 P_U01
4. Badanie podmiotowe i przedmiotowe w neurologii.	P_W04 P_W05 P_U04 P_U05 P_U06 P_U09
5. Badania dodatkowe w neurologii.	P_W04 P_W05 P_U04 P_U05 P_U06 P_U09
6. Chory nieprzytomny. Badanie neurologiczne i postępowanie.	P_W01 P_W02 P_W05 P_W07 P_U01 P_U03 P_U07 P_U08
7. Choroby naczyniowe mózgu. Leczenie trombolityczne.	P_W01 P_W02 P_W06 P_W08 P_W09 P_U01 P_U07 P_U08 P_U010
8. Choroby demielinizacyjne układu nerwowego.	P_W01

	P_W02 P_W07 P_U01 P_U02 P_U07 P_U08
9. Bóle głowy. Objawy i leczenie.	P_W01 P_W02 P_W06 P_W08 P_U01 P_U03 P_U08 P_U010
10. Zaburzenia napadowe – padaczka, omdlenie i inne.	P_W01 P_W02 P_W06 P_W07 P_U01 P_U02 P_U03 P_U07 P_U08 P_U010
11. Choroba Parkinsona i inne choroby układu pozapiramidowego.	P_W01 P_W02 P_W06 P_U01 P_U02 P_U07 P_U08 P_U010
12. Choroby nowotworowe układu nerwowego. Neuroonkologia.	P_W01 P_W02 P_W07 P_U01 P_U05 P_U07
13. Choroby zakaźne układu nerwowego.	P_W01 P_W02 P_W05 P_W07 P_U01 P_U07 P_U08
14. Ból w neurologii. Bóle kręgosłupa.	P_W01 P_W02 P_W06 P_U01 P_U07 P_U08 P_U10
	P_W01 P_W02 P_W07

15. Choroby mięśni i złącza nerwowo mięśniowego.	P_U01 P_U05 P_U07 P_U08
16. Choroby narządów zmysłu. Uszkodzenia nerwów czaszkowych.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W07 P_U01 P_U02 P_U07 P_U08
17. Choroby obwodowego układu nerwowego.	P_W01 P_W02 P_W07 P_U01 P_U05 P_U07 P_U08
18. Zespoły otępienne.	P_W01 P_W02 P_W05 P_W08 P_U01 P_U07 P_U08
Pielęgniarstwo neurologiczne	
19. Rola i zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z chorobą neurologiczną.	P_W01 P_W09 P_U01 P_U09
20. Rola i zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z chorobami naczyniowymi mózgu.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W07 P_U01 P_U02 P_U03 P_U05 P_U07 P_U08 P_U10
21. Proces pielęgnowania pacjenta z uszkodzonym rdzeniem kręgowym.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W07 P_U01 P_U05 P_U07 P_U08
	P_W01

22. Problemy pielęgnacyjne i opieka pielęgniarska nad pacjentem z zespołem bólowym kręgosłupa.	P_W02 P_W03 P_W06 P_W07 P_U01 P_U02 P_U03 P_U07 P_U08 P_U10
23. Problemy pielęgnacyjne pacjenta z infekcjami układu nerwowego.	P_W01 P_W010 P_U01 P_U02 P_U07 P_U08 P_U10
24. Problemy pielęgnacyjne pacjenta chorującego na epilepsję.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W06 P_W07 P_U01 P_U02 P_U03 P_U07 P_U08 P_U10
25. Problemy pielęgnacyjne pacjenta z chorobami demielinizacyjnymi.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W06 P_W07 P_U01 P_U07 P_U08 P_U10
SAMOKSZTAŁCENIE 1. Stany nagłe w neurologii. 2. Edukacja pacjenta i jego rodziny w zakresie czynników ryzyka i prewencji wtórnej udarów mózgu. 3. Problemy pielęgnacyjne pacjentów ze Stwardnieniem Zanikowym Bocznym. 4. Problemy pielęgnacyjne pacjentów ze Stwardnieniem Rozsianym. 5. Działania na rzecz poprawy jakości życia pacjenta z chorobą Alzheimera. 6. Rola pielęgniarki w pielęgnowaniu pacjenta z Zespołem Guillaina-Barre'go. 7. Profilaktyka i prewencja wtórna w obwodowych zespołach korzeniowych. 8. Metody obniżania podwyższonego napięcia mięśniowego. 9. Aspekty domowej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z chorobami neurologicznymi. 10. Rola pielęgniarki w opiece nad pacjentem z chorobą Parkinsona. 11. Problemy pielęgnacyjne pacjenta z miastenią.	P_W01- P_W09 P_K07
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE **Część kliniczna:** 1. Zaburzenia funkcji układu nerwowego. Etiopatogeneza zaburzeń neurologicznych. 2. Badanie neurologiczne. Nowoczesne metody diagnostyczne stosowane w neurologii. 3. Choroby naczyniowe mózgu-udar krwotoczny i niedokrwienny. 4. Choroby demielinizacyjne.	P_W01 - P_W09

5. Choroba Parkinsona. 6. Padaczka – podział, etologia, typy napadów, postępowanie. 7. Zespoły otępienne. 8. Choroby mięśni i nerwów obwodowych. 9. Infekcja układu nerwowego. **Część pielęgniarska:** 10. Postępowanie pielęgniarskie w wybranych stanach zaburzeń funkcji układu nerwowego. 11. Udział pielęgniarki w diagnozowaniu i leczeniu chorych neurologicznie. 12. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami naczyniowymi mózgu. 13. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami demilinizacyjnymi 14. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobą Parkinsona. 15. Opieka pielęgniarska nad chorym z padaczką. 16. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z miastenią. 17. Specyfika opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z polineuropatią. 18. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z nowotworem centralnego układu nerwowego. 19. Opieka pielęgniarska nad pacjentem w zespołach bólowych kręgosłupa. 20. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z ostrą infekcja układu nerwowego.	P_U01 - P_U010 P_K01 - P_K07
PRAKTYKI ZAWODOWE 1. Zapoznanie się ze specyfiką i organizacją pracy w oddziale neurologicznym, zasadami przyjmowania chorych i obowiązującą dokumentacją. 2. Wykonywanie czynności z zakresu praktyki zawodowej z podstaw pielęgniarstwa. 3. Zapoznanie się z zasadami i współdziałanie w zapobieganiu zakażeniom wewnątrzszpitalnym i wewnątrz - oddziałowym. 4. Znajomość czynników wpływających na adaptację pacjenta w oddziale neurologicznym 5. Gromadzenie danych i formułowanie problemów pielęgniarskich wobec pacjentów ze schorzeniami neurologicznymi, ustalanie celu i planu opieki, wdrażanie interwencji pielęgniarskich oraz dokonywanie ewaluacji opieki 6. Udział pielęgniarki w badaniach specjalistycznych badaniach diagnostycznych (TK, MRI, nakłucie lędźwiowe, EEG, ultrasonograficzne badanie dopplerowskie) 7. Pielęgnowanie pacjenta po udarze mózgu. 8. Realizowanie opieki nad pacjentem z chorobą Parkinsona. 9. Ocena stanu świadomości, czynniki wpływające na te zaburzenia, planowanie opieki wobec chorego z zaburzeniami świadomości. 10. Ocena możliwości komunikowania się z pacjentem, określenie zaburzeń w zakresie mowy, zapamiętywania i rozumienia mowy, plan komunikowania się z pacjentem i rodziną. 11. Rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych u pacjenta ze stwardnieniem rozsianym. 12. Pielęgnowanie pacjenta z zespołem otępiennym. 13. Pielęgnowanie chorego w ostrym zespole bólu kręgosłupa. 14. Zasady postępowania z chorym na padaczkę. 15. Monitorowanie dokumentowanie i interpretacja parametrów neurologicznych (orientacja, reakcja źrenic, aktywność ruchowa przytomność, napięcie mięśniowe, skala śpiączki Glasgow. 16. Udział pielęgniarki w leczeniu farmakologicznym chorych neurologicznie (drogi podania, działania niepożądane podstawowych grup leków. 17. Zasady postępowania z pacjentem podczas wdrożenia leczenia trombolitycznego. 18. Dobór drogi karmienie u chorych neurologicznie. 19. Udział pielęgniarki w leczeniu i rehabilitacji chorych neurologicznie. 20. Opieka i monitorowanie pacjentem w oddziale intensywnego nadzoru neurologicznego Ocena występowania u chorych patologicznych objawów i odruchów. Ocena siły mięśniowej i czucia u chorego neurologicznego (określenie nieprawidłowości w tych zakresach).	P_W01 - P_W09 P_U01 - P_U010 P_K01 - P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład: wykład informacyjny, prezentacja, burza mózgów

Ćwiczenia:

Inna forma: samokształcenie, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa, metoda realizacji zadań

Zalecana literatura

Podstawowa

1. Jaracz K., Kozubski W. (red.), Pielęgniarstwo neurologiczne, PZWL, Warszawa 2015
2. Kenneth W,. Lindsay I.B, Fuller G., Neurologia i neurochirurgia, Erda Uran & Partner, Wrocław 2017

3. Markus H., Pereira A., Cloud G., (red. wyd. Pol.) Barycki J., Udary mózgu. Kompendium diagnostyki i postepowania, Czelej, Lublin 2018

Uzupełniająca

1. Dow M., Dow D., Sutton M., Uzdrowienie po udarze. Cofanie skutków i zapobieganie kolejnym udarom, Vital, Białystok, 2018
2. Fife B., Jak pokonać Alzheimera, Parkinsona, SM i inne choroby neurodegeneracyjne, wyd. 3, Vital, Białystok 2017
3. Kozubski W. (red.), Neurologia. Kompendium, PZWL, Warszawa 2017
4. Adamkiewicz B., Głąbiński A., Klimek A., Neurologia dla studentów wydziału pielęgniarstwa, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2010

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 –P_W09	**Wykłady:** Egzamin w formie pisemnej: test z pytaniami zamkniętymi jednokrotnego wyboru - 60 % poprawnych odpowiedzi ocena pozytywna. Jedno pytanie 1 pkt. Skala ocen: 0-60%- niedostateczny 61%-75%-ocena dostateczny 76%-80%-plus dostateczny 81%-85%-dobry 86%-90%-plus dobry 91%-100 %-bardzo dobry
Umiejętności:	P_U01 – P_U10 P_K01 – P_K07	**Zajęcia praktyczne:** Zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych - obowiązkowa 100% obecność na zajęciach praktycznych -złożenie dokumentacji z procesu pielęgnowania w wybranych jednostkach neurologicznych (1 w semestrze) -przygotowanie teoretyczne na zajęcia zgodnie z tematyką karty przedmiotu zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując działania studenta ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego poniżej 1. Zgodność wykonywanych czynności z obowiązującymi procedurami (0p.-2p.) 2.Postawa studenta wobec pacjenta (0p.-2p.) 3.Postawa studenta wobec zawodu (0p.-2p.) 4.Postawa studenta wobec zespołu terapeutycznego (0p.-2p.) 5.Postawa studenta wobec regulaminu i obowiązujących przepisów prawa (0p.-2p.) Maksymalna liczba punktów: 10 p. Ocena z zajęć praktycznych wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry -obowiązkowa 100% obecność na zajęciach praktycznych**.**

	P_U01 – P_U10 P_K01 – P_K07	**Praktyki zawodowe:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Ocena z praktyki jest średnią arytmetyczną trzech ocen: oceny opiekuna z ramienia instytucji, oceny merytorycznej opiekuna z ramienia uczelni, oceny z weryfikacji prowadzonej przez studenta dokumentacji praktyki zawodowej (zgodnie z *Kierunkowym Regulaminem Praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo*), liczona według zasady: od 3,00 do 3,20 – dostateczny od 3,21 do 3,70- plus dostateczny od 3,71 do 4,20 – dobry od 4,21 do 4,49 – plus dobry od 4,50 bardzo dobry
Kompetencje społeczne:	P_K01- P_K07	Napisanie pracy na temat zadany przez wykładowcę. Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	10
Przygotowanie referatu, prezentacji	10
Studiowanie literatury	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	80
Przygotowanie do zajęć praktycznych	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Praktyka zawodowa	**Liczba godzin**
Realizacja praktyki zawodowej	80
Przygotowanie do praktyki zawodowej	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut:	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
Zdrowia	Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne/ Geriatrics and Geriatric Nursing	P.MD.39.G.P.G.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Kierunek:	**Rok studiów, semestr**	
Pielęgniarstwo	II rok, semestr 4	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów:	Obowiązkowy	polski
studia I stopnia	**Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia**	
Profil studiów	**Wymagania wstępne**	
PRAKTYCZNY	Brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**8**
15	15					CSM	Szpital	80	10	
							80			

Cele przedmiotu
Celem przedmiotu jest wyposażenie w wiedzę z zakresu geriatrii i gerontologii, organizacji opieki geriatrycznej w Polsce i na świecie oraz leczenia schorzeń wieku podeszłego, a także praktyczne przygotowanie do kompleksowej opieki i pielęgnacji człowieka starego w zdrowiu i chorobie w kontekście uwarunkowań społecznych.

Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku
	K.D.W1.
P_W02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
	K.D.W2.
P_W03	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie geriatrycznym
	K.D.W3.
P_W04	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
	K.D.W4.

P_W05	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
	K.D.W5.
P_W06	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
	K.D.W6.
P_W07	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
	K.D.W7.
P_W08	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację
	K.D.W8.
P_W09	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym
	K.D.W.9.
P_W010	zasady organizacji opieki specjalistycznej geriatrycznej
	K.D.W10.
P_W011	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego
	K.D.W11.
P_W012	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji
	K.D.W12.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie, dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej
	K.D.U1.
P_U02	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
	K.D.U2.
P_U03	prowadzi profilaktykę powikłań w przebieg chorób
	K.D.U3.
P_U04	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
	K.D.U15.
P_U05	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych
	K.D.U16.
P_U06	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego
	K.D.U18.
P_U07	przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
	K.D.U22.
P_U08	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta
	K.D.U25.
P_U09	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
	K.D.U26.

Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta
	K.S.1.3.2.
P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3.
P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe
	K.S.1.3.4.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.5.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.6.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	Przedmiotowe efekty uczenia się
WYKŁADY	
1. Wstęp do geriatrii – podstawowe pojęcia, proces starzenia się ludności - przyczyny, etapy, konsekwencje, odrębności przebiegu chorób wieku podeszłego.	P_W09 P_W011
2. Podstawy gerontologii - fizjologia procesu starzenia się.	P_W09
3. Etiopatogeneza, przebieg, leczenie i profilaktyka cukrzycy w wieku starszym. 4. Etiopatogeneza, przebieg, leczenie i profilaktyka wybranych chorób układu krążenia w wieku starszym - choroba niedokrwienna serca, niewydolności serca, nadciśnienia tętniczego, miażdżycy. 5. Etiopatogeneza, przebieg, leczenie i profilaktyka chorób układu ruchu - choroby reumatyczne, choroby zwyrodnieniowej stawów, osteoporozy. 6. Etiopatogeneza, przebieg, leczenie i profilaktyka choroby Parkinsona. 7. Etiopatogeneza, przebieg, leczenie i profilaktyka najczęściej występujących nowotworów w wieku starszym. 8. Etiopatogeneza, przebieg, leczenie i profilaktyka chorób układu oddechowego w wieku starszym - POChP, zapalenie płuc. 9. Choroby układu krwiotwórczego w wieku starszym. 10. Choroby układu moczowo - płciowego w starszym wieku. 11. Chirurgia a wiek podeszły – leczenie rehabilitacyjne po zabiegach operacyjnych.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W04 P_W05 P_W06 P_W07 P_W08 P_W011 P_W012

ĆWICZENIA	
1. Organizacja opieki geriatrycznej w Polsce – opieka instytucjonalna, opieka domowa, opieka paliatywna. Udział pielęgniarki w opiece nad pacjentem i jego rodziną.	P_W010
2. Proces starzenia się w aspektach: biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym.	P_W09
3. Całościowa Ocena Geriatryczna (COG): – ocena czynnościowa – ocena stanu fizycznego – ocena stanu umysłowego – ocena socjalno-środowiskowa.	P_U01 P_U04 P_U07
4. Znaczenie komunikacji interpersonalnej z osobą starszą, jej rodziną, opiekunem. Komunikacja z osobą niedosłyszącą, niedowidzącą, z upośledzeniem funkcji poznawczych.	P_U01 P_U04
5. Odżywianie osób w podeszłym wieku – niedożywienie, nadwaga. Udział pielęgniarki w odżywianiu enteralnym i parenteralnym.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U06 P_U07 P_U09
6. Wybrane wielkie zespoły geriatryczne: – omdlenia, upadki, zaburzenia mobilności – nietrzymanie moczu i stolca – zatrzymanie moczu – zaparcia – ryzyko powstawania odleżyn.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U04 P_U05 P_U07
7. Profilaktyka i leczenie ran przewlekłych (odleżyna, owrzodzenie) – znaczenie właściwej pielęgnacji.	P_U01 P_U02 P_U03 P_U04 P_U05 P_U07
8. Aktywizacja – formy i metody aktywizowania seniorów w zależności od wieku i stanu zdrowia oraz miejsca pobytu osoby starszej. Zasady obowiązujące pielęgniarkę w procesie aktywizacji.	P_U01 P_U02 P_U05
9. Aspekty prawne i etyczne w opiece nad osobami starszymi – personalizm, utylitaryzm, uporczywa terapia.	P_U08
10. Rola pielęgniarki w farmakoterapii pacjenta geriatrycznego.	P_U06 P_U09
SAMOKSZTAŁCENIE Student ma możliwość wyboru tematyki podanej przez nauczyciela. 1. Eliminacja i profilaktyka bólu w starości 2. Choroba Alzheimera jako wyzwanie dla rodziny i pracowników służby zdrowia. 3. Profilaktyka i leczenie osteoporozy. 4. Problemy osoby starszej w Domu Opieki Społecznej.	P_K07

5. Rola rodziny w opiece nad osobą w starszym wieku. 6. Progeria 7. Osamotnienie i samotność w wieku podeszłym. Żałoba jako problem seniorów. 8. Alkoholizm i inne uzależnienia w wieku podeszłym. 9. Udar mózgu – klinika, statystyka, rozpoznanie, leczenie. 10. Udar mózgu – problemy pielęgnacyjne, odmienności związane z okresem starości. 11. Choroby tarczycy u seniorów. 12. Senior po endoprotezoplastyce stawów. 13. Leczenie i pielęgnowanie pacjenta geriatrycznego z otępieniem. 14. Depresja u seniorów. 15. Odleżyna w wieku podeszłym – zapobieganie, leczenie. 16. Owrzodzenia podudzi u osóbw wieku podeszłym – etiologia, zapobieganie, interwencje pielęgniarskie. 17. Pacjent geriatryczny ze stomią. 18. Otyłość i niedożywienie w wieku podeszłym. Przyczyny, diagnostyka, leczenie, postępowanie pielęgniarskie. 19. Zasady usprawniania pacjentów w wieku podeszłym. 20. Opieka paliatywna w wieku podeszłym. 21. Zasady działania ambulatoryjnej i stacjonarnej opieki geriatrycznej. 22. Opieka psychologiczna, metody terapii, odmienność postępowania w wieku podeszłym. 23. Choroby psychiczne seniorów.	P_K07
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 1. Specyfika pracy w oddziale geriatrycznym/DPS-ie. Specyfika pielęgniarstwa geriatrycznego - definicje, cele i zadania. Potrzeby ludzi starszych, pomoc i opieka nad ludźmi starszymi. 2. Pielęgnacja chorych w wieku podeszłym. Podstawowe zabiegi pielęgnacyjne, opieka nad stanem psychicznym. Komunikowanie się ze starszym pacjentem, z uwzględnieniem zaburzeń wzroku, słuchu i zaburzeń funkcji poznawczych. 3. Czynniki wpływające na przebieg działań opiekuńczo – pielęgnacyjnych wobec osób w wieku starszym (odleżyny, owrzodzenia podudzi, delirium, niedożywienie i otyłość, dializa, stomia). 4. Pielęgnowanie pacjenta w wybranych chorobach układu nerwowego (choroba Parkinsona, udar mózgu). 5. Obserwacja pacjenta w wieku geriatrycznym (kompleksowa ocena geriatryczna-skale i testy) dokumentacja medyczna, interpretacja istotnych dla pielęgnacji objawów i wyników badań u chorych w starszym wieku. 6. Pielęgnowanie pacjenta w wybranych chorobach układu pokarmowego (zaparcie, biegunka). Fizykoterapia i specjalne metody pielęgnacyjne, zasady usprawniania starszych pacjentów. 7. Pielęgnowanie pacjenta w wybranych chorobach układu ruchu (osteoporoza, choroba zwyrodnieniowa stawów, reumatoidalne zapalenie stawów). 8. Opieka nad umierającym i towarzyszenie śmierci – zasady medycyny paliatywnej w odniesieniu do pacjentów starszych. Promowanie zdrowia u ludzi starszych i planowanie systemu profilaktyki chorób w wieku geriatrycznym. 9. Pielęgnowanie pacjenta w wybranych chorobach układu krążenia (niewydolność serca, choroba niedokrwienna serca, nadciśnienie tętnicze, miażdżyca) oraz układu oddechowego (zapalenie płuc, choroba obturacyjna). 10. Pielęgnowanie pacjenta w wybranych chorobach układu moczowego (zakażenia układu moczowego, odwodnienie) oraz układu endokrynologicznego (cukrzyca, choroby tarczycy).	P_W01 - P_W012 P_U01 - P_U09 P_K01 - P_K07
PRAKTYKI ZAWODOWE 1. Założenia organizacyjne, cele praktyki, wykaz umiejętności, kryteria oceny. Organizacja oddziału. Poznanie zadań w ramach zespołu terapeutycznego. Nawiązanie współpracy. Standard przyjęcia pacjenta do oddziału geriatrycznego / ZOL / DPS-u. Dokumentacja pacjenta, oddziału/DPS-u. 2. Zbieranie informacji o pacjencie znanymi metodami (obserwacja, wywiad ukierunkowany, rozmowa, pomiar, analiza dokumentacji, informacje od członków zespołu terapeutycznego i rodziny) dla celów diagnozy pielęgniarskiej i leczenia. 3. Pisemne sprawozdanie z opieki. 4. Badania diagnostyczne stosowane w schorzeniach wieku podeszłego, przygotowanie pacjenta do badań, postępowanie z pacjentem po badaniu. 5. Metody terapii w oddziale geriatrycznym /DPS-ie, współudział pielęgniarki, obserwacja pacjenta geriatrycznego. Analiza prowadzonej dokumentacji procesu pielęgnowania w oddziale geriatrycznym /DPS-ie – ocena efektywności.	P_W01 - P_W012 P_U01 - P_U09 P_K01 - P_K07

6. Ustalenie diagnozy pielęgniarskiej, planowanie opieki, realizacja i ocena efektów działań pielęgniarskich w stosunku do pacjenta geriatrycznego z uwzględnieniem edukacji. 7. Prowadzenie edukacji zdrowotnej w oddziale geriatrycznym /DPS-ie. Przygotowanie pacjenta geriatrycznego i jego rodziny do samoopieki. 8. Planowanie wspólnie z zespołem terapeutycznym i rodziną działań pozwalających na optymalne funkcjonowanie osoby starszej i skuteczne postępowanie leczniczo pielęgnacyjno - rehabilitacyjne w określonej sytuacji zdrowotnej. 9. Stosowanie procedur postępowania w pielęgnacji człowieka starszego według przyjętych standardów. Ocena realizacji założonych celów kształcenia. Samoocena studenta. Podsumowanie praktyki zawodowej.	

Metody dydaktyczne

Wykład: wykład informacyjny, wykład problemowy, prezentacja, dyskusja

Ćwiczenia: dyskusja, burza mózgów, studium przypadku

Inna forma: samokształcenie, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa, metoda realizacji zadań

Zalecana literatura

Podstawowa

1. Wieczorkowska-Tobis K., Talarska D. (red.), Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, PZWL, Warszawa 2017
2. Muszalik M., Kędziora-Kornatowska K. (red.), Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku, PZWL, Warszawa 2018
3. Galus K., Geriatria. Wybrane zagadnienia. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2017

Uzupełniająca

1. Jarosz M., Żywienie osób w wieku starszym, PZWL, Warszawa 2016
2. Kawczyńska-Butrym Z., Wyzwania rodziny. Zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość, Makmed, Warszawa 2008
3. Motzing G., Schawrtz S., Pielęgniarstwo geriatryczne, Edra Urban & Partner, Wrocław 2015

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01 –P_W12	**Wykłady:** Obecność na zajęciach (10%) + aktywność na zajęciach (20%) + 2 testy jednokrotnego wyboru (70%), po 10 pytań, skala ocen: 10 pkt – (bdb), 9 pkt – (+db), 8 pkt – (db), 7 pkt – (+dost), 6 pkt – (dost), 5 i mniej punktów – ndst. (min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna) **Ocena końcowa z przedmiotu:** egzamin pisemny zawierający zagadnienia z zakresu kliniki geriatrycznej oraz z pielęgniarstwa geriatrycznego, test jednokrotnego wyboru, 50 pytań w stosunku 25/25. Skala ocen: 50pkt. – (bdb), 49-47pkt. – (+db), 46- 40pkt. – (db), 39 - 37pkt. – (+dost), 36- 30pkt. – (dost), 29 pkt. i mniej - (ndst). (min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna)
	P_U01 – P_U09	**Ćwiczenia:** Obecność na zajęciach (10%) + aktywność na zajęciach (20%) + 2 testy jednokrotnego wyboru (70%), po 10 pytań, skala ocen: 10 pkt – (bdb), 9 pkt – (+db), 8 pkt – (db), 7 pkt – (+dost), 6 pkt – (dost), 5 i mniej punktów – ndst. (min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna)

Umiejętności:	P_U01 – P_U09 P_K01 – P_K07	**Zajęcia praktyczne:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując działania studenta ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego poniżej 1. Zgodność wykonywanych czynności z obowiązującymi procedurami (0p.-2p.) 2.Postawa studenta wobec pacjenta (0p.-2p.) 3.Postawa studenta wobec zawodu (0p.-2p.) 4.Postawa studenta wobec zespołu terapeutycznego (0p.-2p.) 5.Postawa studenta wobec regulaminu i obowiązujących przepisów prawa (0p.-2p.) Maksymalna liczba punktów: 10 p. Ocena z zajęć praktycznych wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry -obowiązkowa 100% obecność na zajęciach praktycznych**.**
	P_U01 – P_U09 P_K01 – P_K07	**Praktyki zawodowe:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Ocena z praktyki jest średnią arytmetyczną trzech ocen: oceny opiekuna z ramienia instytucji, oceny merytorycznej opiekuna z ramienia uczelni, oceny z weryfikacji prowadzonej przez studenta dokumentacji praktyki zawodowej (zgodnie z *Kierunkowym Regulaminem Praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo*), liczona według zasady: od 3,00 do 3,20 – dostateczny od 3,21 do 3,70- plus dostateczny od 3,71 do 4,20 – dobry od 4,21 do 4,49 – plus dobry od 4,50 bardzo dobry
Kompetencje społeczne:	P_K01- P_K07	Prezentacja do jednego z wybranych tematów z podanej listy do samokształcenia, wykazanie się znajomością literatury przedmiotowej niezbędnej do przygotowania prezentacji. Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	10
Przygotowanie referatu, prezentacji	5
Studiowanie literatury	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**

Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	80
Przygotowanie do zajęć praktycznych	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Praktyka zawodowa	**Liczba godzin**
Realizacja praktyki zawodowej	80
Przygotowanie do praktyki zawodowej	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	90
Liczba punktów ECTS	**3**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Opieka paliatywna/ Palliative Care	P.MD.40.O.P.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	III rok, semestr 5	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	Brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**6**
30	15					CSM	Szpital	40	20	
							40			

Cele przedmiotu	
Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do zapewnienia możliwie najwyższej jakości życia osobom z zaawansowaną, przewlekłą i postępująca chorobą nowotworową oraz do sprawowania opieki nad chorym w terminalnej fazie choroby.	
Zakładane efekty uczenia się/ **Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się**	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
	K.D.W2.
P_W02	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w opiece paliatywnej

	K.D.W3.
P_W03	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
	K.D.W6.
P_W04	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
	K.D.W7.
P_W05	zasady organizacji opieki specjalistycznej paliatywnej
	K.D.W10.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie, dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej
	K.D.U1.
P_U02	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
	K.D.U2.
P_U03	prowadzić profilaktykę powikłań w przebieg chorób
	K.D.U3.
P_U04	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
	K.D.U15.
P_U05	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych
	K.D.U16.
P_U06	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego
	K.D.U18.
P_U07	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
	K.D.U22.
P_U08	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe
	K.D.U24.
P_U09	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta
	K.D.U25.
P_U010	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
	K.D.U26.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta
	K.S.1.3.2.
P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3.
P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe

	K.S.1.3.4.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.5.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.6.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Historia opieki paliatywnej i hospicyjnej, organizacja opieki.	
2. Podstawowe pojęcia z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej, zasady i cele opieki.	P_W05
3. Problemy psychiczne, duchowe i etyczne pacjentów w stanie terminalnym choroby.	P_W04 P_W05
4. Potrzeby i reakcje emocjonalne chorych, reakcje psychiczne w przebiegu stanu terminalnego.	P_W01 P_W02 P_W03
5. Komunikowanie interpersonalne. Zasady właściwego komunikowania się z chorym i jego rodziną.	P_W04
6. Patofizjologia, objawy chorób nowotworowych, diagnozowanie chorób nowotworowych. Pielęgnowanie pacjenta ze względu na objawy występujących u chorych z zaawansowanym procesem nowotworowym.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W04
7. Tworzenie warunków godnego umierania, postępowanie z ciałem pacjenta. Wsparcie dla rodziny w okresie choroby, opieka w żałobie i osieroceniu.	P_W04 P_W05
ĆWICZENIA	
1. Opieka nad pacjentem w zaawansowanej fazie choroby nowotworowej.	P_U01 P_U02 P_U04 P_U07
2. Udział pielęgniarki w łagodzeniu objawów występujących u chorych objętych opieką paliatywną i uczestniczenia w terapii.	P_U01 P_U03
3. Rola pielęgniarki w ocenie bólu nowotworowego i jego leczeniu.	P_U06 P_U08 P_U010
4. Udział pielęgniarki w rehabilitacji w opiece paliatywnej.	P_U05 P_U06

5. Udział pielęgniarki w różnych formach żywienia chorego. 6. Komunikowanie się z chorym i jego rodziną. Udzielanie wsparcia podopiecznemu i jego rodzinie. 7. Tworzenie warunków godnego umierania. Udzielanie wsparcia w żałobie.	P_U02 P_U06 P_U01 P_U02 P_U04 P_U09
SAMOKSZTAŁCENIE Studiowanie literatury przedmiotowej, wskazanej przez prowadzącego zajęcia.	P_K07
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 1. Łagodzenie dolegliwości bólowych. 2. Paliatywna chemioterapia i radioterapia. 3. Ewaluacja postaw psychicznych ludzi terminalnie chorych w odniesieniu do śmierci. 4. Duchowe potrzeby chorego w stanie terminalnym.	P_W01 - P_W05 P_U01 - P_U010 P_K01- P_K07
PRAKTYKI ZAWODOWE Doskonalenie umiejętności, nabytych w trakcie zajęć dydaktycznych oraz praktycznych: 1. Walka z bólem nowotworowym. 2. Paliatywna chemioterapia i radioterapia. 3. Pomoc pacjentowi umierającemu i jego rodzinie – aspekt moralny. 4. Sposoby przeciwdziałania zespołowi wypalenia zawodowego w pracy z pacjentami w terminalnej fazie choroby.	P_W01 - P_W05 P_U01 - P_U010 P_K01- P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład: prezentacja, studium przypadku, dyskusja, wykład informacyjny

Ćwiczenia: prezentacja, studium przypadku, pogadanka, dyskusja

Inna forma: samokształcenie, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa, metoda realizacji zadań

Zalecana literatura

Podstawowa

1. Walden-Gałuszko K. de, Ciałkowska-Rysz A., Medycyna paliatywna. PZWL, Warszawa 2017
2. Walden-Gałuszko K. de, Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej, PZWL, Warszawa 2017
3. Krajewska-Kułak E., Dzierżanowski T., Krzyżanowski D., Cybulski M. (red.), Opieka paliatywna. Poradnik dla lekarzy i pielęgniarek rodzinnych oraz rodzin pacjentów, Difin, Warszawa 2018
4. Koper A. (red.), Pielęgniarstwo onkologiczne, PZWL, Warszawa 2015

Uzupełniająca

1. Kinghorn S., Gaines S. (red.), Opieka paliatywna, Erda Urban & Partner, Wrocław 2015
2. Wójcik A., Pyszora A. (red.), Fizjoterapia w opiece paliatywnej, PZWL, Warszawa 2013
3. Koper A., Wrońska I. (red.), Problemy pielęgnacyjne pacjentów z chorobą nowotworową, Czelej, Lublin 2003

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	Forma zaliczenia
Wiedza:	P_W01 - P_W05	**Wykłady:** Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej: test jednokrotnego wyboru: min. 70% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna 58-60 poprawnych odpowiedzi - o cena bardzo dobra (5) 55-57 poprawnych odpowiedzi - ocena dobra+ (4,5) 54-52 poprawnych odpowiedzi – ocena dobra (4) 51-50 poprawnych odpowiedzi – ocena dostateczna + (3,5) 49-48 poprawnych odpowiedzi – ocena dostateczna (3) Poniżej 48 poprawnych odpowiedzi – ocena niedostateczna (2)
Umiejętności:	P_U01 - P_U10	**Ćwiczenia:** Aktywny udział w dyskusjach w trakcie ćwiczeń, zaliczenie na ocenę w formie pisemnej: test jednokrotnego wyboru: min. 70% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna 36-35 poprawnych odpowiedzi – ocena bardzo dobra (5) 33-34 poprawnych odpowiedzi – ocena dobry + (4,5) 31-32 poprawnych odpowiedzi – ocena dobra (4) 29-30 poprawnych odpowiedzi – ocena dostateczna + (3,5) 27-28 poprawnych odpowiedzi – ocena dostateczna (3) Poniżej 27 poprawnych odpowiedzi – ocena niedostateczna
	P_U01 – P_U10 P_K01 – P_K07	**Zajęcia praktyczne:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując działania studenta ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego poniżej 1. Zgodność wykonywanych czynności z obowiązującymi procedurami (0p.-2p.) 2.Postawa studenta wobec pacjenta (0p.-2p.) 3.Postawa studenta wobec zawodu (0p.-2p.) 4.Postawa studenta wobec zespołu terapeutycznego (0p.-2p.) 5.Postawa studenta wobec regulaminu i obowiązujących przepisów prawa (0p.-2p.) Maksymalna liczba punktów: 10 p. Ocena z zajęć praktycznych wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry -obowiązkowa 100% obecność na zajęciach praktycznych**.**
	P_U01 – P_U10 P_K01 – P_K07	**Praktyki zawodowe:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Ocena z praktyki jest średnią arytmetyczną trzech ocen: oceny opiekuna z ramienia instytucji, oceny merytorycznej opiekuna z ramienia uczelni, oceny z weryfikacji prowadzonej przez studenta dokumentacji praktyki zawodowej (zgodnie z *Kierunkowym Regulaminem Praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo*), liczona według zasady: od 3,00 do 3,20 – dostateczny od 3,21 do 3,70- plus dostateczny od 3,71 do 4,20 – dobry

		od 4,21 do 4,49 – plus dobry od 4,50 bardzo dobry
Kompetencje społeczne:	P_K01- P_K07	Wykazanie się znajomością literatury przedmiotowej podczas prezentacji referatu i końcowego zaliczenia. Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	45
Przygotowanie się do zajęć	3
Przygotowanie się do zaliczenia	5
Przygotowanie projektu/eseju itp. (prezentacja, wypowiedź pisemna)	5
Studiowanie literatury	2
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	40
Przygotowanie do zajęć praktycznych	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	50
Liczba punktów ECTS	**2**
Praktyka zawodowa	**Liczba godzin**
Realizacja praktyki zawodowej	40
Przygotowanie do praktyki zawodowej	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	50
Liczba punktów ECTS	**2**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Badania naukowe w pielęgniarstwie 1/Academic Research in Nursing 1	P.MD.41.B.N.P.I.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	III rok, semestr 5	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	Brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**1**
15					15	CSM	Szpital			

Cele przedmiotu
Celem przedmiotu jest zapoznanie z wynikami podstawowych badań naukowych w pielęgniarstwie i dziedzinach pokrewnych, w celu ich wykorzystania w piśmiennictwie specjalistycznym, opracowaniach naukowych oraz do wykonania projektu badawczego zgodnie z procedurą badawczą.
Zakładane efekty uczenia się/ **Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się**
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmatów pielęgniarstwa
	K.D.W38.
P_W02	metody i techniki prowadzenia badań naukowych

	K.D.W39.
P_W03	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualne
	K.D.W40.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych
	K.D.U31.
P_U02	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi
	K.D.U32.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY:	
1. Kierunki rozwoju badań naukowych w pielęgniarstwie.	P_W01 P_W02 P_W03
2. Metodologiczne podstawy badań naukowych.	P_W01 P_W02 P_W03 P_U01 P_U02
3. Cel i metoda poznania naukowego.	P_W01 P_W02
4. Formułowanie przedmiotu, celu badań, problemów badawczych i ich usytuowanie w kontekście teorii pielęgniarstwa.	P_W01 P_W02 P_K07
5. Hipotezy badawcze, zmienne i wskaźniki pomiaru. Etapy postępowania badawczego. Metody badań mające zastosowanie w pielęgniarstwie.	P_W01 P_W02 P_W03 P_U01 P_U02 P_K07
6. Techniki i narzędzia badawcze – praktyczne zastosowanie.	P_W01 P_W02 P_W03 P_U01 P_U02 P_K07
7. Organizacja badań i opracowywanie zebranego materiału.	P_W01

	P_W02 P_W03 P_U01 P_U02 P_K07
8. Zasady wnioskowania badawczego.	P_W01 P_W02 P_W03 P_U01 P_U02 P_K07
9. Prawo autorskie. Ochrona własności intelektualnej.	P_W01 P_W02 P_W03 P_U01 P_U02 P_K07
10. Etyka w badaniach naukowych (dobra praktyka badań naukowych).	P_W01 P_W02 P_W03 P_U01 P_U02 P_K07
11. Konsultacje opracowań i projektów badawczych.	P_W01 P_W02 P_W03 P_U01 P_U02 P_K07
SEMINARIUM: **Zajęcia 1** Omówienie przez promotora Przewodnika dyplomanta, zapoznanie z zasadami zaliczenia seminarium dyplomowego. **Zajęcia 2,3** Tytuł pracy, wstępny plan pracy (spis treści). **Zajęcia 4,5** Część teoretyczna/kliniczna, przegląd piśmiennictwa, uwagi, zalecenia promotora. Zakończenie części klinicznej zgodnej z uwagami promotora, akceptacja promotora, zaliczenie na ocenę.	P_U01 P_U02 P_K07

Metody dydaktyczne
Wykład: wykład informacyjny
Ćwiczenia: dyskusja, praca z literaturą
Inna forma:
Zalecana literatura
Podstawowa 1. Lenartowicz H., Kózka M., Metodologia badań w pielęgniarstwie. Podręcznik dla studentów medycznych, PZWL, Warszawa 2011 2. Brzeziński J., Metodologia badań psychologicznych, PWN, Warszawa 2019 3. Zenderowski R., Praca magisterska, licencjat. Przewodnik po metodologii pisania i obrony pracy dyplomowej, CeDeWu, Warszawa 2020

4. Nowak S., Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2012

Uzupełniająca

1.Silverman D., Prowadzenie badań jakościowych, PWN, Warszawa 2012
2.Uchmanowicz I., Rosińczuk J., Jankowska-Polańska B. (red.), Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie, Continuo, t. 1–8, Wrocław 2014–2021
3. Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych, Wydawnictwo Akademickie ŻAK, Warszawa 2010

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza: **Umiejętności:** **Kompetencje społeczne:**	P_W01 -P_W03 P_U01 –P_U02 P_K07	**Wykłady: Seminarium** zaliczenie z oceną, zaliczanie umiejętności bieżących, zdobywanych podczas realizacji seminariów, obecność na zajęciach i aktywny udział w seminariach. Prezentacja koncepcji pracy dyplomowej i przedłożenie pierwszego rozdziału pracy.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Przygotowanie projektu pracy	3
Studiowanie literatury	2
Łączny nakład pracy studenta w godz.	35
Liczba punktów ECTS	**1**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Badania naukowe w pielęgniarstwie 2/Academic Research in Nursing 2	P.MD.42.B.N.P.II.
	Nazwa modułu w języku polskim	
Kierunek: Pielęgniarstwo	Moduł D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
	Rok studiów, semestr	
	III rok, semestr 6	
Poziom studiów: studia I stopnia	**Status przedmiotu**	**Język wykładowy**
	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**		
	Wymagania wstępne	
	Zaliczony przedmiot Badania naukowe w pielęgniarstwie 1	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**2**
					30	CSM	Szpital			

Cele przedmiotu	
Celem przedmiotu jest praktyczne wykorzystanie wyników najnowszych badań w medycynie w przygotowaniu pracy dyplomowej.	
Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmatów pielęgniarstwa
	K.D.W38.
P_W02	metody i techniki prowadzenia badań naukowych

	K.D.W39.
P_W03	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualne
	K.D.W40.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych
	K.D.U31.
P_U02	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi
	K.D.U32.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
SEMINARIUM: **Zajęcia 1,2** Część empiryczna pracy. **Zajęcia 3,4,5** Kolejne podrozdziały części empirycznej, wybór metod, technik i narzędzi badawczych, analiza przypadku, proces pielęgnowania, wykaz skrótów, wykaz tabel, wykaz rycin, załączniki, uwagi, zalecenia promotora. **Zajęcia 6,7** Przygotowanie kolejnych rozdziałów pracy; wstęp z celem/celami pracy, podsumowanie, wnioski, streszczenie, abstract (w języku angielskim), piśmiennictwo, uwagi, zalecenia promotora. **Zajęcia 8, 9** Przedstawienie gotowej pracy dyplomowej zgodnej z Przewodnikiem dyplomanta oraz zaleceniami promotora. **Zajęcia 10** Ostateczna korekta redakcyjna i merytoryczna, akceptacja pracy dyplomowej, zaliczenie na ocenę. Złożenie pracy dyplomowej w sekretariacie Instytutu Zdrowia w terminie zgodnym z organizacją roku akademickiego.	P_U01 P_U02 P_K07

Metody dydaktyczne
Wykład:
Ćwiczenia: seminarium, praca z literaturą
Inna forma:
Zalecana literatura
Podstawowa 1. Lenartowicz H., Kózka M., Metodologia badań w pielęgniarstwie. Podręcznik dla studentów medycznych, PZWL, Warszawa 2011 2. Brzeziński J., Metodologia badań psychologicznych, PWN, Warszawa 2019 3. Zenderowski R., Praca magisterska, licencjat. Przewodnik po metodologii pisania i obrony pracy dyplomowej, CeDeWu, Warszawa 2020 4. Nowak S., Metodologia badań społecznych, PWN, Warszawa 2012

Uzupełniająca
1.Silverman D., Prowadzenie badań jakościowych, PWN, Warszawa 2012 2.Uchmanowicz I., Rosińczuk J., Jankowska-Polańska B. (red.), Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie, Continuo, t. 1–8, Wrocław 2014–2021 3. Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych, Wydawnictwo Akademickie ŻAK, Warszawa 2010

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji		
	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza: **Kompetencje społeczne:**	P_W01 -P_W03 P_U01 –P_U02 P_K07	**Seminarium** Zaliczenie z oceną, zaliczanie umiejętności bieżących, zdobywanych podczas realizacji seminariów, obecność na zajęciach i aktywny udział w seminariach. Przedłożenie pracy dyplomowej.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Przygotowanie projektu pracy	15
Studiowanie literatury	15
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Pielęgniarstwo opieki długoterminowej/Long Term Care in Nursing	P.MD.43.O.D.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Moduł D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	II rok, semestr 4	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	Brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**6**
15	15					CSM	Szpital	40	15	
							40			

Cele przedmiotu
Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do zapewnienia możliwie najwyższej jakości życia i sprawowanie specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad osobami przewlekle chorymi.
Zakładane efekty uczenia się/ **Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się**
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:

P_W01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku
	K.D.W1.

P_W02	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
	K.D.W2.
P_W03	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie opieki długoterminowej
	K.D.W3.
P_W04	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
	K.D.W6.
P_W05	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
	K.D.W7.
P_W06	zasady organizacji opieki specjalistycznej długoterminowej
	K.D.W10.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie, dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej
	K.D.U1.
P_U02	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
	K.D.U2.
P_U03	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia
	K.D.U14.
P_U04	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
	K.D.U15.
P_U05	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych
	K.D.U16.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
	K.S.1.3.1.
P_K02	przestrzegania praw pacjenta
	K.S.1.3.2.
P_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
	K.S.1.3.3.
P_K04	ponoszenia odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe
	K.S.1.3.4.
P_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
	K.S.1.3.5.
P_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
	K.S.1.3.6.
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

	K.S.1.3.7.
Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Organizacja opieki nad osobami starszymi, przewlekle chorymi i niepełnosprawnymi w Polsce, finansowanie opieki długoterminowej w Polsce.	P_W06
2. Podstawy prawne dla świadczeniodawców realizujących opiekę długoterminową w systemie ochrony zdrowia.	P_W06
3. Zabezpieczenia kadrowe, wymagania personelu pielęgniarskiego, rola innych podmiotów świadczących usługi na rzecz osób niesamodzielnych.	P_W06
4. Metody oceny potrzeb i sprawności funkcjonalnej pacjentów w kontekście potrzeb: egzystencjalnych, prokreacji, funkcjonalnych, społecznych i psychicznych.	P_W01 P_W02 P_W03 P_W05
5. Priorytetowe kierunki działań w zakresie opieki długoterminowej.	P_W05 P_W06
6. Opieka długoterminowa świadczona w ramach pomocy społecznej (usługi opiekuńcze i specjalistyczne, rodzinne domy pomocy, ośrodki wsparcia, domy pomocy społecznej, świadczenia rodzinne na rzecz osób niesamodzielnych, świadczenia dla kombatantów).	P_W03 P_W05 P_W06
ĆWICZENIA	
1. Opieka pielęgniarska nad chorymi wentylowanymi mechanicznie.	P_U01 P_U04
2. Opieka pielęgniarska nad chorymi w stanie apalicznym.	P_U01 P_U03 P_U04
3. Opieka długoterminowa nad chorymi umysłowo upośledzonymi oraz uzależnionymi.	P_U01 P_U02 P_U04
4. Opieka długoterminowa w warunkach domowych z uwzględnieniem profilaktyki i leczenia odleżyn.	P_U01 P_U02 P_U04 P_U05
5. Pielęgnacja pacjenta z przeskórną przetoką dojelitową (odżywczą) i PEG.	P_U01 P_U02 P_U05
6. Wzory dokumentacji prowadzonej przez pielęgniarki opieki długoterminowej.	P_U04
SAMOKSZTAŁCENIE Przygotowanie prezentacji na temat zadany przez wykładowcę.	P_K07

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 1. Gromadzenie informacji o chorym przewlekle w opiece długoterminowej; dokumentacja medyczna, zasady przyjęcia do opieki długoterminowej, ocena stanu, potrzeb i deficytów w zakresie opieki nad chorym. 2. Prowadzenie poradnictwa w zakresie samoopieki i opieki nad pacjentem przewlekle chorym. 3. Profilaktyka powikłań w przebiegu chorób przewlekłych (odleżyny, przykurcze, powikłania zatorowo-zakrzepowe, zakażenia układu moczowego itp.). 4. Prowadzenie rozmowy terapeutycznej z pacjentem i jego rodziną. 5. Zasady monitorowania bólu w opiece długoterminowej. Udział pielęgniarski w farmakoterapii pacjentów. 6. Zasady żywienia chorych z uwzględnieniem leczenia dietetycznego. 7. Rozpoznawanie potrzeb biopsychospołecznych pacjentów opieki długoterminowej, narzędzia oceny, planowanie opieki z wykorzystaniem modeli pielęgnowania. 8. Profilaktyka skutków długotrwałego unieruchomienia. 9. Rozpoznawanie problemów psychospołecznych pacjentów opieki długoterminowej.	P_W01 - P_W06 P_U01 - P_U05 P_K01 - P_K07
PRAKTYKI ZAWODOWE Kształtowanie i pogłębianie umiejętności nabytych podczas zajęć praktycznych.	P_W01 - P_W06 P_U01 - P_U05 P_K01 - P_K07

Metody dydaktyczne

Wykład: wykład informacyjny, wykład problemowy, prezentacja

Ćwiczenia: prezentacja, dyskusja, studium przypadku

Inna forma: samokształcenie, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, metoda realizacji zadań

Zalecana literatura

Podstawowa

1. Kornatowska K., Muszlik M., Skolmowska E., Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej, PZWL, Warszawa 2015
2. Lewko J., Kopcych B.E. (red.), Procedury leczniczo-pielęgnacyjne w opiece środowiskowej i długoterminowej, PZWL, Warszawa 2020
3. Iwański R., Opieka długoterminowa nad osobami starszymi, CeDeWu, Warszawa 2016

Uzupełniająca

1. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M. (red.), Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku, PZWL Warszawa 2018
2. Talarska D., Wieczorowska-Tobis K., Szwałkiewicz E., Opieka nad osobami przewlekle chorymi w wieku podeszłym i niesamodzielnymi. PZWL, Warszawa 2014
3. Zielińska A, Guzak B., Syroka-Marczewska K., Opieka długoterminowa. Uwarunkowania medyczne i prawne, PZWL, Warszaw 2018

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza:	P_W01- P_W06	**Wykłady:** Zaliczenie na ocenę w formie pisemnej: test jednokrotnego wyboru: min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna

		Test składa się z 25 pytań 24-25 punktów -bardzo dobry 22-23 punkty-dobry plus 20-21 punkty –dobry 18-19 punktów-dostateczny plus 15-17 punktów-dostateczny Poniżej 15 punktów -niedostateczny
Umiejętności:	P_U01- P_U05	**Ćwiczenia:** Zaliczenie z oceną na podstawie 2 kolokwiów cząstkowych - min. 60% poprawnych odpowiedzi = ocena pozytywna, obecności na zajęciach Każde kolokwium składa się z 10 pytań 10 punktów - bardzo dobry 9 punktów - plus dobry 8 punktów - dobry 7 punktów - dostateczny plus 6 punktów - dostateczny 5 punktów - niedostateczny
	P_U01 – P_U05 P_K01 – P_K07	**Zajęcia praktyczne:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Student w czasie zajęć praktycznych wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne (świadczenia zdrowotne) powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, realizacji zleceń lekarskich w procesie terapeutycznym, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując działania studenta ocenia poziom osiągnięcia efektu według opisu przedstawionego poniżej 1. Zgodność wykonywanych czynności z obowiązującymi procedurami (0p.-2p.) 2.Postawa studenta wobec pacjenta (0p.-2p.) 3.Postawa studenta wobec zawodu (0p.-2p.) 4.Postawa studenta wobec zespołu terapeutycznego (0p.-2p.) 5.Postawa studenta wobec regulaminu i obowiązujących przepisów prawa (0p.-2p.) Maksymalna liczba punktów: 10 p. Ocena z zajęć praktycznych wystawiona według zasady: 60%-75% dostateczny 76%-80% plus dostateczny 81%-85% dobry 86%-90%plusdobry 91%-100% bardzo dobry -obowiązkowa 100% obecność na zajęciach praktycznych**.**
	P_U01 – P_U05 P_K01 – P_K07	**Praktyki zawodowe:** zaliczenie umiejętności bieżących zdobywanych podczas zajęć praktycznych. Ocena z praktyki jest średnią arytmetyczną trzech ocen: oceny opiekuna z ramienia instytucji, oceny merytorycznej opiekuna z ramienia uczelni, oceny z weryfikacji prowadzonej przez studenta dokumentacji praktyki zawodowej (zgodnie z *Kierunkowym Regulaminem Praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo*), liczona według zasady: od 3,00 do 3,20 – dostateczny od 3,21 do 3,70- plus dostateczny od 3,71 do 4,20 – dobry od 4,21 do 4,49 – plus dobry od 4,50 bardzo dobry

Kompetencje społeczne:	P_K01- P_K07	Zaliczenie na podstawie przygotowanej prezentacji. Zal/nzal Zaliczenie wszystkich czynności przewidzianych w Dzienniku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	10
Przygotowanie prezentacji	5
Studiowanie literatury	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	60
Liczba punktów ECTS	**2**
Zajęcia praktyczne	**Liczba godzin**
Zajęcia przy udziale n-la akademickiego	40
Przygotowanie do zajęć praktycznych	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	50
Liczba punktów ECTS	**2**
Praktyka zawodowa	**Liczba godzin**
Realizacja praktyki zawodowej	40
Przygotowanie do praktyki zawodowej	10
Łączny nakład pracy studenta w godz.	50
Liczba punktów ECTS	**2**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Podstawy ratownictwa medycznego/ Basics of Emergency Medical Service	P.MD.44.P.R.M.
	Nazwa modułu w języku polskim	
Kierunek: Pielęgniarstwo	Moduł D: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	
	Rok studiów, semestr	
	I rok, semestr 2	
Poziom studiów: studia I stopnia	**Status przedmiotu**	**Język wykładowy**
	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**		
	Wymagania wstępne	
	Brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**2**
15	45					CSM	Szpital		10	

Cele przedmiotu
Przygotowanie do udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia, wypadkach i katastrofach komunikacyjnych. Zaznajomienie z zasadami funkcjonowania Ratownictwa medycznego.

Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności
	K.D.W18.
P_W02	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie
	K.D.W28.
P_W03	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS)
	K.D.W35.
P_W04	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne
	K.D.W36.
P_W05	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych
	K.D.W37.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia
	K.D.U27.
P_U02	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu
	K.D.U28.
P_U03	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki
	K.D.U29.
P_U04	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (*Automated External Defibrillator*, AED) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych
	K.D.U30.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY	
1. Organizacja i funkcjonowanie systemu Ratownictwa Medycznego w Polsce i na świecie.	P_W04
2. Podstawy prawne udzielania pierwszej pomocy.	P_W04
3. Konwencje Genewskie. Standardy postępowania ratunkowego.	P_W04
4. Podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy BLS +ADE (rozpoznanie zagrożenia, sposób komunikowania się z CPR, zabezpieczenie miejsca wypadku, segregacja poszkodowanych, ewakuacja	P_W02 P_W01 P_W02 P_W03

poszkodowanego z miejsca zagrożenia, ewakuacja samochodu, ocena wstępna pacjenta – ABC, bezprzyrządowe zaopatrzenie dróg oddechowych, ocena układu krążenia, masaż serca.	P_W04
5. Zasady postępowania w urazach.	P_W02
6. Przyczyny i postępowanie w stanach zagrożenia życia z przyczyn kardiologicznych.	P_W01 P_W02
7.Przyczyny i postępowanie w stanach zagrożenia życia z powodu schorzeń układu oddechowego.	P_W01 P_W02
8. Przyczyny i postępowanie w przebiegu biegunki, stanów gorączkowych, krwotoki z żylaków przełyku, itp.	P_W02
9.Zagrożenia środowiskowe (hipotermia, hipertermia, anafilaksja, ukąszenia, zatrucia).	P_W01 P_W02
10. Stany zagrożenia życia z przyczyn ginekologiczno-położniczych.	P_W02
11. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa u dzieci.	P_W01 P_W02 P_W03
12.Stany zagrożenia życia wieku dziecięcego.	P_W02
ĆWICZENIA	
1. Badanie przedmiotowe w miejscu wypadku; ocena parametrów życiowych u poszkodowanego.	P_U01
2. Przenoszenie poszkodowanego w inne miejsce i na deskę ortopedyczną; ułożenie poszkodowanego do reanimacji, udrożnienie dróg oddechowych.	P_U01 P_U02
3.Resuscytacja dorosłego: 1 ratownik, 2 ratowników.	P_U01 P_U04
4.Resuscytacja dziecka: 1 ratownik, 2 ratowników.	P_U01 P_U04
5.Pierwsza pomoc: omdlenie, drgawki, zachłyśnięcie dorosłego, zachłyśnięcie dziecka, krwawienie nosa, krwawienie z rany – opatrunek uciskowy, opaska uciskowa.	P_U01 P_U03
6. Unieruchamianie złamań.	P_U02
7.Przekazywanie informacji do wybranych służb medycznych o zdrowiu i stanie poszkodowanego.	P_U01
8. Praktyczne zastosowanie AED.	P_U04
SAMOKSZTAŁCENIE 1. Etapy udzielania pierwszej pomocy. 2. Postępowanie pielęgniarki przy amputacjach i zmiażdżeniach. 3. Postępowanie przy zadławieniach i zakrztuszeniu. 4. Zatrucia gazami, lekami, alkoholami, grzybami i środkami chemicznymi.	P_K07
Metody dydaktyczne	
Wykład: prezentacja, studium przypadku, dyskusja, wykład informacyjny	
Ćwiczenia: ćwiczenia, pokaz, inscenizacja, symulacje, metoda realizacji zadań	
Inna forma: samokształcenie	

Zalecana literatura
Podstawowa 1. Kopta A., Mierzejewski J., Kołodziej G. (red.), Kwalifikowana pierwsza pomoc dla jednostek współpracujących z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne, PZWL, Warszawa 2018 2. Gaszyński W., Intensywna terapia i medycyna ratunkowa. Wybrane zagadnienia, PZWL, Warszawa 2018 3. Wawrzynka J., Wieczorka M., Szasta K. (red.), Standardy postępowania w ratownictwie medycznym, wyd. 2, Elamed Media Group, Katowice 2019 4. Skinner D.V., Driscoll P.A. (red.), ABC ciężkich urazów, Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2016 5. Zawadzki A. (red.), Medycyna ratunkowa i katastrof, PZWL, Warszawa 2015 6. Jakubaszko J. (red wyd. pol.), ABC intensywnej terapii, Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2010
Uzupełniająca 1. Łukasik-Głębocka M. (red.), Ostre zatrucia w praktyce ratownika medycznego, PZWL, Warszawa 2018 2. Kosior D.A., Łazowski T., Pruszczyk P. (red.), Podstawy resuscytacji oddechowo-krążeniowej. Aktualny stan wiedzy, Termedia, Poznań 2016 3. Wytyczne Krajowej Rady Resuscytacji 2021 https://www.prc.krakow.pl/wytyczne_2021.html

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	Forma zaliczenia
Wiedza:	P_W01-P_W05	**Wykłady:** Zaliczenie z oceną: test jednokrotnego wyboru: Test składał się z 35 pytań, każde z nich zostało wyświetlone na ekranie. Student ma 30 sekund na zaznaczenie odpowiedzi. Do zaliczenia wymaganych jest 60 % poprawnie udzielonych odpowiedzi. **Kryteria ocen:** 70-64- bdb 63-60- plus dobry 59-56 - dobry 55-50 - plus dostateczny 49-40- dostateczny 39- niedostateczny
Umiejętności:	P_U01-P_U04	**Ćwiczenia:** Zaliczenie z oceną na podstawie obecności na zajęciach oraz umiejętności praktycznych zdobywanych podczas realizacji ćwiczeń; pozytywne zaliczenie kolokwium końcowego: Student na fantomie wykonuje czynności BLS i ALS, uzasadniając algorytm działania. Wykazuje się znajomością metod i technik postepowania z pacjentem nieprzytomnym oddychającym oraz nieprzytomnym nieoddychającym. Student potrafi wyjaśnić i wdrożyć przydatność wiedzy z zakresu łańcucha ratunkowego. Wykonanie każdego poszczególnego algorytmu oceniane jest, za pomocą punktów. Minimum 60% poprawnie wykonanych czynności daje ocenę pozytywną. 1. Zastosowanie poprawnej oceny stanu pacjenta (Reakcja na bodźce. Ocena ABCD A-drogi oddechowe B-Oddychanie, C-krążenie D-ocena dysfunkcji) - 0- 4p 2. Przeprowadzenie wywiadu SAMPLE (w tym uwzględniając wywiad bezpośredni, oraz pośredni) 0-5p 3. Postepowanie zgodne z łańcuchem ratunkowym (wykazuje się wiedzą z zakresu wdrożenia poszczególnych 5 ogniw łańcucha) 0- 5p 4. Postępowanie z pacjentem nieprzytomnym oddychającym (zastosowanie algorytmu działania, wdrażając 5 zasad) 5p

		5. Przeprowadzenie RKO uwzględniając wszystkie zasady w/g BLS Europejskiej Rady Resuscytacji.0- 10p Skala punktacji 29-27 p - bdb 26-24 p - plus db 23-19 p - db 18-16p - plus dst 15 -14p - dst 13p - niedostateczny
Kompetencje społeczne:	P_K01- P_K07	Ocena końcowa uzyskana z zaliczeń prac zleconych przez prowadzącego ćwiczenia. Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	60
Przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu	3
Studiowanie literatury	2
Łączny nakład pracy studenta w godz.	65
Liczba punktów ECTS	**2**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Inne/Other

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Wychowanie fizyczne 1/ Physical Education 1	P.INNE.45.W.F.I.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Przedmioty dodatkowe	
Kierunek: Pielęgniarstwo	**Rok studiów, semestr**	
	II rok, semestr 3	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów: studia I stopnia	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**	**Wymagania wstępne**	
	Brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania ćwiczeń fizycznych	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**0**
	30					CSM	Szpital			

Cele przedmiotu

Zapoznanie studentów z zasadami kształtowania sprawności fizycznej z zastosowaniem wybranych form aktywności ruchowej		
Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się		
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:		
P_W01	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej	
	K.C.W16.	
Umiejętności: Absolwent potrafi:		
P_U01	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia	
	K.C.U29.	
P_U02	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych	
	K.C.U30.	
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:		
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	
	K.S.1.3.7.	
Treści programowe		**Przedmiotowe efekty uczenia się**
ĆWICZENIA 1. Diagnozowanie stanu fizycznego organizmu. 2. Nauka i doskonalenie ćwiczeń kształtujących motorykę i postawę ciała. 3. Nauka i doskonalenie ćwiczeń stosowanych w profilaktyce wybranych chorób. 4. Nauka zasad treningu zdrowia. 5. Nauka wybranych form intensywnego odpoczynku. 6. Usprawnianie technik udzielania pierwszej pomocy. 7. Doskonalenie wybranych elementów technicznych lekkiej atletyki, gimnastyki, form muzyczno-ruchowych, kulturystyki, pływania oraz gier zespołowych.		
Metody dydaktyczne		
Wykład:		
Ćwiczenia: ćwiczenia sprawnościowe		
Inna forma:		
Zalecana literatura		
Podstawowa 1. Buck I., Gimnastyka izometryczna dla zdrowia i urody, PZWL, Warszawa 2018 2. Chodakowska E., Kavoukis L., Choiński T., Trenuj z nami! Uniwersalny trening personalny. Wydawnictwo K.E. Liber, Warszawa 2015 3. Delavier F., Modelowanie sylwetki. Atlas treningu siłowego dla kobiet, PZWL, Warszawa 2018 4. Owczarek S., Atlas ćwiczeń korekcyjnych, Korso, Warszawa 2016		
Uzupełniająca		

1. Delavier F., Atlas treningu siłowego, wyd. 2, PZWL, Warszawa 2018
2. Maszczak T. (red.), Metodyka wychowania fizycznego, AWF, Warszawa 2004
3. Osiński W., Zarys teorii wychowania fizycznego, AWF, Poznań 2002
4. Pilawska A., Pilawski A., Petryński W., Zarys teorii i metodyki rekreacji ruchowej.,GWSH, Katowice 2003
5 .Zawioła W., Bądź fit. Zaplanuj trening z Mariuszem Czerkawskim. Burda Publishing Polska, Warszawa 2014
6. Pokora T., Gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna. Wydaw. PWSZ, Wałbrzych 2002
7. Wróblewski P., Piłka siatkowa w szkole. Poradnik metodyczny, WSiP, Warszawa 2005

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza: **Umiejętności:** **Kompetencje społeczne:**	P_W01 P_U01-P_U02 P_K07	Testy sprawnościowe, min. 4 Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Liczba punktów ECTS	**0**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut:	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
Zdrowia	Wychowanie fizyczne 2/ Physical Education 2	P.INNE.46.W.F.II.
	Nazwa modułu w języku polskim	
	Przedmioty dodatkowe	
Kierunek:	**Rok studiów, semestr**	
Pielęgniarstwo	II rok, semestr 4	
	Status przedmiotu	**Język wykładowy**
Poziom studiów:	Obowiązkowy	polski
studia I stopnia	**Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia**	
Profil studiów	**Wymagania wstępne**	
PRAKTYCZNY	Brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania ćwiczeń fizycznych	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**0**
	30					CSM	Szpital			

Cele przedmiotu
Zapoznanie studentów z zasadami kształtowania sprawności fizycznej z zastosowaniem wybranych form aktywności ruchowej

Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej
	K.C.W16.
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia
	K.C.U29.
P_U02	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych
	K.C.U30.
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
	K.S.1.3.7.

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
ĆWICZENIA 1. Diagnozowanie stanu fizycznego organizmu. 2. Nauka i doskonalenie ćwiczeń kształtujących motorykę i postawę ciała. 3. Nauka i doskonalenie ćwiczeń stosowanych w profilaktyce wybranych chorób. 4. Nauka zasad treningu zdrowia. 5. Nauka wybranych form intensywnego odpoczynku. 6. Usprawnianie technik udzielania pierwszej pomocy. 7. Doskonalenie wybranych elementów technicznych lekkiej atletyki, gimnastyki, form muzyczno-ruchowych, kulturystyki, pływania oraz gier zespołowych.	

Metody dydaktyczne
Wykład:
Ćwiczenia: ćwiczenia sprawnościowe
Inna forma:

Zalecana literatura
Podstawowa 1. Buck I., Gimnastyka izometryczna dla zdrowia i urody, PZWL, Warszawa 2018 2. Chodakowska E., Kavoukis L., Choiński T., Trenuj z nami! Uniwersalny trening personalny. Wydawnictwo K.E. Liber, Warszawa 2015 3. Delavier F., Modelowanie sylwetki. Atlas treningu siłowego dla kobiet, PZWL, Warszawa 2018 4. Owczarek S., Atlas ćwiczeń korekcyjnych, Korso, Warszawa 2016
Uzupełniająca 1. Delavier F., Atlas treningu siłowego, wyd. 2, PZWL, Warszawa 2018 2. Maszczak T. (red.), Metodyka wychowania fizycznego, AWF, Warszawa 2004 3. Osiński W., Zarys teorii wychowania fizycznego, AWF, Poznań 2002

4. Pilawska A., Pilawski A., Petryński W., Zarys teorii i metodyki rekreacji ruchowej.,GWSH, Katowice 2003
5 .Zawioła W., Bądź fit. Zaplanuj trening z Mariuszem Czerkawskim. Burda Publishing Polska, Warszawa 2014
6. Pokora T., Gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna. Wydaw. PWSZ, Wałbrzych 2002
7. Wróblewski P., Piłka siatkowa w szkole. Poradnik metodyczny, WSiP, Warszawa 2005

Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza: **Umiejętności:** **Kompetencje społeczne:**	P_W01 P_U01-P_U02 P_K07	**Ćwiczenia:** Testy sprawnościowe, min. 4 Zal/nzal

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	30
Liczba punktów ECTS	**0**
Kontakt	iz@ans.edu.pl

Karta przedmiotu

Instytut: Zdrowia	**Nazwa przedmiotu w języku polskim i języku angielskim**	**Kod przedmiotu**
	Bezpieczeństwo i higiena pracy / Occupational Health and Safety	P.INNE.47.BHP.
	Nazwa modułu w języku polskim	
Kierunek: Pielęgniarstwo	Inne	
	Rok studiów, semestr	
	I rok, semestr 1	
Poziom studiów: studia I stopnia	**Status przedmiotu**	**Język wykładowy**
	Obowiązkowy	polski
	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby/osób prowadzącej/prowadzących zajęcia	
Profil studiów **PRAKTYCZNY**		
	Wymagania wstępne	
	Brak	

Formy zajęć i liczba godzin										**Liczba punktów ECTS**
Wykłady	**Ćwiczenia**	**Lektoraty**	**Laboratoria**	**Warsztaty**	**Seminaria**	**Zajęcia praktyczne**		**Praktyki zawodowe**	**Samokształcenie**	**1**
4						CSM	Szpital			

Cele przedmiotu
Przekazanie studentom interdyscyplinarnej wiedzy o zasadach bezpiecznej i ergonomicznej pracy. Zapoznanie z prawnym stanem ochrony pracy i zasadami zachowania się w przypadku zagrożenia. Poinformowanie studentów o obowiązkach i prawach pracodawcy, kierownika oraz pracownika.
Ewentualne prowadzenie zajęć w formie zdalnej zapewnia osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się.

Zakładane efekty uczenia się/ Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
Wiedza: Absolwent zna i rozumie:	
P_W01	podstawy systemu bezpieczeństwa i zasady higieny pracy w Uczelni oraz podczas praktyk, ich praktyczne uwarunkowania oraz realizacje
	K.C.W26
P_W02	zasady postępowania w sytuacji zagrożenia
	K.D.W35
Umiejętności: Absolwent potrafi:	
P_U01	efektywnie wykorzystywać wiedzę, procedury i środki do wykonywania obowiązków studenta w sposób bezpieczny i ergonomiczny
	K.C.U49
P_U02	identyfikować zagrożenia i sytuacje potencjalnie wypadkowe
	K.C.U49
P_U03	przygotować swoje stanowisko pracy zgodnie z wymogami ergonomii
	K.C.U49
Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do:	
P_K01	wykonywania obowiązków studenta zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy
	K.S.1.3.3

Treści programowe	**Przedmiotowe efekty uczenia się**
WYKŁADY Czym jest bezpieczeństwo i higiena pracy? Podstawowe regulacje prawne: Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 Kodeks Pracy, Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 lipca 2007 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelniach. Podstawowe zasady bezpiecznej i higienicznej pracy. Porządek i czystość w miejscu pracy i nauki: ich wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo pracownika i studenta. Zagrożenia wypadkowe i zagrożenia dla zdrowia występujące w Uczelni i podstawowe środki zapobiegawcze. Postępowanie w sytuacji zagrożenia. Podstawowe zasady ochrony przeciwpożarowej oraz postępowania w razie pożaru. Pojęcie ergonomii. Podstawowe zasady ergonomii. Przygotowanie stanowiska pracy zgodnie z wymogami ergonomii. Organizacja i zasady udzielania pomocy przedlekarskiej w razie wypadku.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02 P_U03 P_K01

Metody dydaktyczne
Wykład: wykład informacyjny, wykład problemowy, studium przypadku
Ćwiczenia:
Inna forma:
Zalecana literatura
Podstawowa 1.Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 Kodeks Pracy. 2. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe.
Uzupełniająca 1. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2018 r. w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia. 2. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych.
Formy zaliczenia/sposoby weryfikacji

	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Forma zaliczenia**
Wiedza: **Umiejętności** **Kompetencje społeczne:**	P_W01-P_W02 P_U01-P_U03 P_K01	**Wykłady:** Zaliczenie pisemne. Zaliczenie na ocenę, test. Liczba punktów przypadająca na kolejne oceny: 8 (bdb), 7 (+db), 6 (db), 5 (+dst), 4 (dst), 3-0 (ndst).

Nakład pracy studenta	**Liczba godzin**
Zajęcia dydaktyczne	4
Przygotowanie się do zajęć	6
Przygotowanie się do zaliczenia	15
Studiowanie literatury	5`
Łączny nakład pracy studenta w godz.	30
Liczba punktów ECTS	**1**
Kontakt	iz@ans.edu.pl